

המפתח

לחיות באור הפרשה

עם תורה דעתיקה
סתימאה דעתיקה
לאתגליא לעתידי-לבא

יו"ט בעז"ה ע"י "מכון אור האורות"
רבינו נחמן מברסלב זיע"א

האורה

B48148@gmail.com

ל'לקוטי-מוהר"ן' על התורה ומועדיה

גליון 84

חג הסוכות תשפ"א

חג הסוכות | ארבעה מינים | כלליות שלש-רגלים | הלולת רבנו ז"ל
הושענא רבה | שמיני-עצרת ושמחת-תורה | פרשת וזאת-הפירה

עם 'לקוטי תפלות' לחג הסוכות, שלש-רגלים,
הושענא רבא, שמיני-עצרת ושמחת-תורה

חג הסוכות

א. ח"א נא, א-ב-ג-ד - יש 'שכל' שאדם משיג
אותו על-ידי הקדמות רבות, והשכל הזה מכנה בשם
'אחור'. ויש 'שכל' שבא לאדם בלא שום הקדמה,
אלא על-ידי 'שפע אלקי', וזה מכנה בשם 'קדם', בשם
'פנים' וכו'.

ואי-אפשר לבוא ל'שפע אלקי' הנ"ל - אלא על-ידי
שיקדש פיו וחסמו ועיניו ואזניו וכו', הם בחינת
"שבעת הנרות" (במדבר ת, ב) - ו"פני המנורה" (שם)
הינו 'שפע אלקי' הנ"ל.

ול'שפע אלקי' הזאת, זוכין על-ידי 'מצות סכה' - פי
'סכה' הוא בחינת "שסכה ברוח-הקדש" (מגלה יד), פי
'רוח-הקדש' הוא 'שפע אלקי'.

ו'ספה' הזאת - היא בא על-ידי "שבעה עננים" (ספרי
בהעלותך כח), הינו בחינת "שבעת הנרות" הנ"ל שעל-
ידם האדם משיג "פני המנורה", הינו 'ספה', הינו
'שפע אלקי'.

ו'רוח-הקדש' נקרא על שם ה'חכמה', שהיא 'רוח
חכמה' הפא מ'קדש'.

וזה שאמרו חז"ל (ספח יא): "מנין שאין מספכין אלא
בדבר שאין מקבל טמאה ובדבר שגדולו מן הארץ,
שנאמר (בראשית ב, ו): 'ואד יעלה מן הארץ' - מה אד'
הוא דבר שאין מקבל טמאה ואין גדולו אלא מן
הארץ וכו'".

ו'אד' - הן הן אלו ה'עננים' הנ"ל, והן בחינת 'קדש',
וגדליו מן הארץ. פי צריך המקבל הזה להיות 'חכם', פי
הקדוש-ברוך-הוא 'יהב חכמתא לחכימין' (דניאל ב,
כא), בבחינת (שמות לא, ו): "ובלב כל חכם לב נתתי
חכמה".

ו'ספה' הנ"ל, הינו 'רוח-הקדש', 'שפע אלקי' - הוא
בחינת 'מקיפין' - שה'שכל' הזה הוא גדול עד למאד,
עד שאין המוח יכול לסבלו ואין נכנס במוח, אלא הוא
מקיף את הראש.

כמו שאנו רואים כמה חכמות עמוקות שאין יכלת
במה האנושי להבין על בריו וכו', כמו הידיעה
וה'בחינה' וכו' - שאין נכנס בפנימיות המוח, כראש
מקיה אותו מבחוץ, וה'שכל-הפנימי' מקבל חיותו
מה'מקיף' הזה.

וְכָל עֲבוֹדַת הָאָדָם בְּעוֹלָם־הַזֶּה - הוּא בְּשִׁבִיל זֶה, שִׁיזְכָּה לְהַשִּׁיג ה'מְקִיפִין', שֶׁהֵם עֵקֶר 'שַׁעֲשׂוּעַ עוֹלָם־הַבָּא'.

וְדַע: שִׁזְזָה עֵקֶר כַּח הַבְּחִירָה - כְּלִי־זְמַן שֶׁהַשֶּׁכֶל אֵין כָּל כָּךְ גָּדוֹל לְהַבִּין ה'הִדְיָעָה וְהַבְּחִירָה', אֲזִי כַח הַבְּחִירָה עַל מְקוֹמוֹ, כִּי יֵשׁ בִּידוֹ כַּח לְבַחֵר הַחַיִּים אוֹ הַפּוֹכּוֹ.

אָבֵל כְּשִׁיכַנְס ה'מְקִיף' הַזֶּה לְפָנָיו, וְאֵז יִתְגַּדֵּל הַשֶּׁכֶל הָאֲנוּשִׁי וְיִתְגַּלֶּה לְאֲנוּשֵׁי ה'הִדְיָעָה וְהַבְּחִירָה' - אֵז יֵצֵא מִגִּדְרֵי הָאֲנוּשִׁי לְגִדְרֵי מַלְאָךְ, וְיִתְבַטַּל ה'בְּחִירָה'.

וְזֶה זֶה עֵקֶר כַּח הַבְּחִירָה, זֶה שְׂאִין יוֹדַע הַשֶּׁכֶל שֶׁל ה'הִדְיָעָה וְהַבְּחִירָה' וְכוּ'. [עֵינִי לְקוֹטֵי־הַלְכוֹת, הַלְכוֹת סִפְהָ א - עַל־פִּי הַתּוֹרָה הַזֶּה].

ב. ח"א נט, ז - וְזֶה בְּחִינַת ה'חֲלִי נוֹפֵל' רַחֲמָנָא־לְעֻלְמֵךְ - הֵינּוּ: כְּשֶׁהַדְּמִים מִתְגַּבְּרִין וּמִתִּיזִין לְהַמּוֹת, וְעַל־יְדִי־זֶה נִלְחָץ הַמּוֹחִין, וְרוֹעֵשִׁין הָאֵיבָרִים. כִּי ה'מּוֹח' הוּא 'שֶׁר־צָבָא, וְכִשְׁהַשּׂוֹנֵא בָּא עַל ה'שֶׁר־צָבָא, אֲזִי רוֹעֵשִׁים כָּל צָבָאִיו, כִּי כָלֵם תְּלוּיִים בּוֹ. וְאֲזִי הַשְּׂכִינָה נּוֹפֶלֶת חֹסֵד וְשָׁלוֹם, בְּבְחִינַת (עֲמוֹס ט, י): "סַפַּת דְּוִיד הַנּוֹפֶלֶת".

וְעַל־יְדֵי 'תְּקוּנַת־הַכְּלִי' שְׁמַעוֹרֵר הַמּוֹחִין, וּמִמְשִׁיף לְבַנּוּגִית לְהַגִּידוֹ, בְּבְחִינַת (קֹהֶלֶת ט, ח): "בְּכָל עֵת יִהְיֶה בְּגִידְךָ לְבָנִים" - אֲזִי נִתְרַפֵּאת מ'חֹלְאֵת הַנִּפְלֵחָה'. וְאֵז: "נִפְלָה וְלֹא תוֹסִיף, קוֹם בְּתוֹלַת יִשְׂרָאֵל" (עֲמוֹס ה, ב).

ג. ח"א ל, ו; ח"א קלה - וְעַל־כֵּן יֵשׁ אַרְבַּע בְּחִינּוֹת בְּכָל רֶגֶל וְכוּ', ב'סִפּוֹת' הֵיא אַרְבַּעָה מִיָּנַיִם - בְּגִיד ה'מַלְכוּת', שֶׁהֵיא בְּחִינַת 'דְּלָת', שִׁיּוֹצֵאת בְּיוֹם־טוֹב מִבֵּין הַקְּלָפוֹת - שֶׁצָּרִיךְ לְהַעֲלוֹתָהּ אֶל 'אוֹר־הַפְּנִינִים', עַל־יְדֵי שְׂמֵחוֹת הַמַּצּוּוֹת שְׂמַתְקַבְּצִין לְתוֹךְ הַרְגָּלִים.

ד. ח"א לג, בסוף - בְּסִפּוֹת אֲנוֹ עוֹסְקִין לְגִלוֹת מַלְכוּתוֹ לְכָל בְּאֵי עוֹלָם, וְאֶפְלוּ לְכָל הַשְּׁבָעִים לְשׁוֹנוֹת הַעֲבוּ"ם, שֶׁזֶהוּ סוּד ה'שְׁבָעִים פָּרִים' שְׂמַקְרִיבִין בְּשִׁבִילֵם בְּסִפּוֹת.

וְזֶהוּ שְׂאֲנוֹ אוֹמְרִים אַחַר נְטִילַת לוֹלֵב וְהַקְּפוֹתָיו: "לִמְעַן דַּעַת כָּל עַמֵּי הָאָרֶץ, כִּי ה' הוּא הָאֱלֹהִים אֵין עוֹד" (מְלָכִים־א ח, ט).

ה. ח"א לה, ז - כְּשֶׁאָדָם עוֹסֵק בְּמִשְׁאֵל־וּמְתָן כְּלִי־כָף בְּאֲמוּנָה, כְּמוֹ רַב סִפְרָא, וּמְקִיָּם (תְּהִלִּים טו, ב): "וְדַבֵּר אֱמֶת בְּלִבְבוֹ" (מִפּוֹת כֹּד), זֶה הַבְּחִינָה נַעֲשֶׂה 'חֲשֵׁמ"ל', הֵינּוּ 'מְלַבּוֹש', סְבִיב ה'אֲמוּנָה'.

וְאֲזִי "אֲמָא מְסַכְכַּת עַל בְּנֵהָא" (תְּקוּנַת־זֶהַר ב), שְׁלֵא יִינְקוּ מִמֶּנָּה. וְהֵיא: "אִם לְבִינָה תִקְרָא" (מְשָׁלִי ב, ג), ו'בִּינָה לְבָא' (תְּקוּנַת־זֶהַר יז, פְּתַח אֲלִיָּהוּ). וְזֶה שְׂמַקְיָם: "וְדוֹבֵר אֱמֶת בְּלִבְבוֹ", אֲזִי "אֲמָא מְסַכְכַּת עַל בְּנֵהָא", שֶׁה'לֵב' עוֹשֶׂה 'חֲשֵׁמ"ל', הֵינּוּ 'מְלַבּוֹש', סְבִיב ה'אֲמוּנָה', שְׁלֵא יִינְקוּ

מִמֶּנָּה הַחִיצוֹנִים. - וְהַחֲשֵׁמ"ל הַזֶּה, מְלַבֵּישׁ "הַמְּאוֹר הַקָּטָן" (בְּרַאשִׁית א, טז), הֵינּוּ ה'אֲמוּנָה, בְּבְחִינַת: "אֲמָא מְסַכְכַּת עַל בְּנֵהָא".

ו. ח"א מח - 'צִירִי', זֶה בְּחִינַת: "וַיִּצְרֵר" (בְּרַאשִׁית ב, ז) - "יִצְרָה לְטֹב יִצְרָה לְבִישׁ, יִצְרָה לְשֹׁכֵר יִצְרָה לְעֹנֵשׁ" (זֶהַר בְּרַאשִׁית כז, בְּרֻכּוֹת סא), בְּחִינַת 'דִּין וְרַחֲמִים'. בְּחִינַת 'בִּינָה' שֶׁשֵּׁם נּוֹצֵר הַגֹּדֵל וְכוּ'. וְהֵיא בְּחִינַת 'סִפְהָ', כְּמוֹ שְׂפָתוֹב (תְּהִלִּים קלט, יג): "תְּסַכְכֵנִי בְּבִטָּן אֲמִי".

וְהֵיא בְּחִינַת 'כַּח הַתְּפִלָּה' - מַה שְׂמַתְפַּלְלִין בְּכַח, שְׂמַכְנִים כָּל כַּחוֹ בְּאוֹתִיוֹת הַתְּפִלָּה, בְּבְחִינַת (תְּהִלִּים לה, י): "כָּל עֲצָמוֹתַי תֹּאמְרֵנָה", בְּחִינַת (אִיּוֹב י, יא): "וַיִּבְעַצְמוֹת וַיִּגִּידִים תְּשַׁכְּכֵנִי".

וְאֵלוֹ הַדְּבּוּרִים שְׂמַדְבֵּר בְּכַח - הֵם עֲצָמֵן ה'דְּבּוּרִים' שֶׁל הַקְּדוֹשׁ־שְׁבּוּד־הוּא, בְּחִינַת 'הֶסֶד', בְּחִינַת 'סִפְהָ', בְּחִינַת ה'עֲשָׂרִים־וְשָׁמוֹנָה אוֹתִיוֹת דְּמַעֲשֵׂי־בְּרַאשִׁית', בְּחִינַת 'אַרְצֵי־יִשְׂרָאֵל', כִּי עֵקֶר 'אַרְצֵי־יִשְׂרָאֵל' עַל־יְדֵי 'כַּח מַעֲשִׂיו', כְּמוֹ שְׂפָתוֹב (תְּהִלִּים קיא, ו): "כַּח מַעֲשִׂיו הַגִּיד לְעַמּוֹ, לָתֵת לָהֶם נִחְלַת גּוֹיִם".

וְזֶה (יִשְׁעִיָּה נא, טז): "וְאֲשֶׁם דְּבָרֵי בְּפִיךָ" - אֲזִי (שָׁם): "וַיִּבְצַל יְדֵי כַּסִּיתֶיךָ" - שֶׁהֵיא בְּחִינַת 'סִפְהָ', בְּחִינַת 'צֵל יְד', "חַבּוּק יְד יָמִין" (זֶהַר פְּנִיחָם רִיד:).

אָבֵל הַדְּבּוּרִים שְׂאִינָם דְּבּוּרִים קְדוּשִׁים - גּוֹרְמִים שְׂנַתְעוֹרֵר חֲסִד־וְשָׁלוֹם 'סַפַּת נּוֹצְרִים', 'סַפַּת עֲבוּ"ם', 'חַבּוּק דְּסִטְרָא־אֲחֵרָא', כְּמוֹ שְׂפָתוֹב (תְּהִלִּים קמד, חֵיא): "אֲשֶׁר פִּיָּהֶם דְּבַר שְׂוֹא וַיִּמְיָנִם יָמִין שְׂקָר".

וְנִפְגַּם בְּחִינַת 'סִפְהָ' - וּמִתְגַּבֵּר ה'גְּלוּת', וְנִתְרַחֲקִים מ'קִדְשַׁת אַרְצֵי־יִשְׂרָאֵל', וְנִתְעַלַּם ה'אֱמֶת, וְהַרְבִּי־ה'אֱמֶת, וּמִתְגַּבֵּר חֲסִד־וְשָׁלוֹם רִיב וּמַחְלָקַת, וְנַעֲשֶׂה מ'דְּבִי' רִיב'.

וְזֶה פְּרוּשׁ (תְּהִלִּים לא, כא): "תִּצְפְּנִם בְּסִפְהָ מְרִיב לְשׁוֹנוֹת" - כִּי כְּשֶׁלְּשׁוֹנוֹת שֶׁל עֲבוּ"ם' גּוֹבְרִים חֲסִד־וְשָׁלוֹם - אֲזִי "הַשְּׂכִינָה הֵיא רִיב עַם־קְדְּשָׁא־בְּרִיךְ־הוּא עַל בְּנֵהָא בְּגִלוּתָא, כְּמוֹ שְׂפָתוֹב (מִיכָה ו, ב): 'שְׂמַעוּ הָרִים רִיב'" (תְּקוּנַת־זֶהַר מד:). כִּי בְּאַרְצֵי־יִשְׂרָאֵל אֵיחִי רִיבִי' (שָׁם מה:), שְׂנַתְהַפְּדֵי אוֹתִיוֹת רִיבִי' וְנַעֲשֶׂה רִיבִי'.

וּבְשִׁבִיל זֶה, 'סִפְהָ', הֵינּוּ 'תְּפִלָּה בְּכַח' - הֵיא 'סִגְלָה לְבָנִים' - וּמַצְלַת מְרִיבִי וּמַחְלָקַת, בְּחִינַת: "תִּצְפְּנִם בְּסִפְהָ מְרִיב לְשׁוֹנוֹת". וְנִדְחָה ה'שְׂקָר, וּמִתְגַּבֵּר ה'אֱמֶת, וְנִתְגַּלֶּה ה'רִיבִי' ה'אֱמֶת' שְׂבִדוֹר, וְעַל־יְדִי־זֶה הַכָּל יַחְזְרוּ לְהַשִּׁם־יְתִבְרַךְ, אֶפְלוּ אֲמוֹת הָעוֹלָם, "לְעַבְדוֹ שְׂכָם אֶחָד" (צְפַנְיָה ג, ט).

וּבְשִׁבִיל זֶה: "וְתִתְפַּלֵּל חֲנָה עַל ה'" (שְׂמוּאֵל־א א, י) - "עַל" דִּיקָא, שֶׁהֵיא בְּחִינַת 'סִפְהָ'.

גם ארץ־ישראל, סגלה לבנים, כמו שאמרו רז"ל (ראשי־השנה טז: על בראשית יב, א): "לך לך מארצה - ושם תזכה לבנים". כי (תהלים קכז, ג): "נחלת ה' בנים", מחמת (שם): "שכר פרי הבטן", שכר ספה, בחינת: "תספני בבטן אמי".

וזו בחינת (מ"כ ה, ח): "הגיד לך אדם מה טוב, ומה ה' דורש ממך, כי אם עשות משפט, ואהבת חסד, והצנע לכת עם אלקיך".

"עשות משפט" - "זה הדין" (מפז כד), בחינת (שיר השירים ב, ו): "שמאלו תחת לראשי".

"ואהבת חסד" - זה בחינת 'חסדים הפנימיים'.

"והצנע לכת" - זה בחינת 'מקיפים', בחינת 'ספה'. כי "דפנות הספה הם שמים כהלכתן" (ספה ו): "שהם נצח והוד", "ושלישית אפלו טפח" (שם) - שהוא בחינת 'יסוד'.

וזו בחינת: "והצנע לכת". "והצנע" - זה בחינת 'יסוד', "מגלה טפח ומכסה טפח" (נדרים כ): "ולכת" - זה בחינת 'נצח והוד'.

"עם ה' אלקיך" - זה בחינת ארץ־ישראל, כי "כל הדר בארץ ישראל, דומה כמי שיש לו אלוקי" (כתובת קי): כי ארץ־ישראל נעשה מ'כח מעשיו'.

ולעתידי־לבא שיתנסו אמות־העולם עלידי מצות ספה, אז נתקם (צפניה שם): "אז אהפך אל כל העמים שפה ברורה". 'שפ"ה' ראשי־תבות של: "שכר פרי הבטן" - הינו בחינת 'ספה' כנ"ל.

גם אז נתהפך 'ריב לשונות', ולא יהיה בחינת 'ריב' כנ"ל, ויהיה "שפה אחת לעבדו שכם אחד" (צפניה שם). ואז יתגבר אמת וכו'.

וזו פרוש: (דברים לב, נא): "על אשר מעלתם בי בתוך בני ישראל, במי מריבת קדש מדבר צו, על אשר לא קדשתם אותי בתוך בני ישראל".

"במי מריבת" - זה בחינת 'מי החסדים', בחינת 'ספה', שמצלת מ'ריב לשונות', כמו שכתוב: "תצפנם בספה מריב לשונות" כנ"ל.

"קדש" - תרגומו: "רקם", לשון 'רקם וציר', בחינת 'צירי' כנ"ל, שממנו 'צירת הולד'.

"מדבר ציון" - לשון "ציני הר הברזל" (ספה לב), לשון 'תמרים' (שם), לשון 'תמורה וחלופ'.

פרוש: כי הקדוש־ברוך־הוא צוה להם שידברו אל הסלע, כדי שילמדו ישראל קל־וחמר על שכר וענש, כפרוש רש"י (דברים לב, נא - דבור־המתחיל על אשר לא קדשתם אותי), והם פגמו בה'דבור', וגרמו חסו־שלום התגברות

של ה'ריב לשונות', וגרמו התגברות 'ימין שקר', כמו שכתוב (תהלים קמד, ח"א): "אשר פיהם דבר שוא וימינם ימין שקר" וכו'.

וזו פרוש: "ציון" - לשון 'תמורה', תמורת 'קדש', תמורת 'צירי', תמורת 'ספה דקדשה' - נעשה 'ספה בקלפה' חסו־שלום.

ובשביל זה ענשם: "כי מנגד תראה ושמה לא תבוא" - כי ארץ־ישראל הוא מ'כח מעשיו'.

[ב'שית־שקרי־קדש ח"ב תקמ: תורה הנ"ל נאמרה באסרו־חג ספות שנת תקס"ג (היי־מורה"ן נט), שנה ראשונה להתקרות מזהר"ת ז"ל. ושם בתורה, כלול ומרומז היסורים שעברו על מזהר"ת באותו עת - דהינו: מענין 'תפלה־בכח', שרדפו אותו בני עירו ומשפחתו על זה שהתפלל בכחות. וכן מענין ה'צער־גדול־בנים' שסבל מזה, שהיתה זוגתו מפלת פמה פעמים, ולא יכלה לגמר הריונה, ואז היתה גם מעברת - ופעל רבנו לטובתו, ובראש־חדש פסלו נולד לו בנו הראשון רבי שכנא].

ז. ח"א מט, ה - "אשה יראת ה'" (משלי לא, ל), היא בחינת 'עצה'. - כשה'תפלה', הינו בחינת 'מלכות', בשפלות ובקטנות, בבחינת: "עצתו נופלת" (סנהדרין כב) - צריך להקים אותה, בבחינת (עמוס ט, יא): "אקים את ספת דוד". ו'ספה' - "זו שרה שסכתה ברוח־הקדש" (מגלה יד), ו'שרה' זה 'מלכות', בבחינת (משלי יט, כא): "עצת ה' היא תקום". וזה 'עליות התפלה בלחש', שהיא 'עבודה שבלב' (תענית ב). (עין בפנים - ועין באריכות ב'לקוטי־הלכות' ספה ז: ש'ספה' היא בחינת 'תקון העצה').

ח. ח"א פ (ענין 'שמחת בית השואבה') - "ושאבתם מים בששון ממעיני הישועה" (ישעיה יב, ג), תרגם אונקלוס: "ותקבלון אלפן חדת". הינו: שעלידי התשועה, יבוא תורה ואלפן חדת מאת הבורא יתברך, לכל אחד לפי מדרגתו. (עין לקוטי־הלכות 'ראש־חדש' ה, כג; נדרים ג, ל; מילה ה, טז; הלואה ה, ג; ועוד).

ט. ח"א קיב (ענין 'צעקת הושענא') - אה־על־פי שאי־אפשר לו לדבר שום דבור בתפלה ותחנונים, מגדל החשך והבלבול המסבב אותו מאד מאד מפל צד, אה־על־פיי־כו, על־כל־פנים יראה לדבר הדבור באמת, באיזה מדרגה נמוכה שהוא. כגון למשל, שיאמר: "ה' הושיעה" באמת. אה־על־פי שאינו יכול לדבר בהתלהבות והתעוררות פראוי, אה־על־פיי־כן יאמר הדבור באמת, כפי מה שהוא.

ועל־ידי הדבור־האמת - יזכה לראות הפתחים שבתוך החשך. ועל־ידי־זה יזכה לצאת מחשך לאור, ולהתפלל כראוי.

י. ח"א קנו (על־פי לקוטי־עצות, מועדי ה' ספות ב) - על־ידי 'מצות ספה', זוכין ל'טהרת־הלב'.

ועל־ידי־זה זוכין לפרש שיהתו היטב לפני השם יתברך פראוי, לדבר בכל פעם דבורים חדשים שהם בחינת רוח־הקדש.

יא. ח"א רסו; חיי־מוהר"ן נו - כשפוגמין ואינן נזהרין ב'מצות ספה' פראוי - נופלים משפע של אדם לשפע של בהמה, ועל־ידי־זה בא מיתת בהמות וחיות בלא זמנם רחמנא־לצלון. ויורדין על־ידי־זה ממדרגת בני אדם, למדרגות שאר בעלי־חיים. וכשבני אדם יושבים בספות פראוי - על־ידי־זה הם במדרגתן.

פי 'ספה', בחינות "אמא דמסכבא על בנין" (תקוני־זהר ב), בחינות: "אם לבינה תקרא" (משלי ב, ג). וזהו בחינות ההבדל שבין גדר אדם לגדר בהמה, כמו שאמרו רז"ל (ברכות י על תהלים קג, ב): "ברכי נפשי את ה' ואל תשכחי כל גמוליו", "שעשה לה דדים במקום בינה", שהאדם יונק מ'דדי אדם' שהוא במקום בינה, בחינות "אם לבינה תקרא", בחינות "ספה" - אבל הבהמה יונקת מ'דדי בהמה' שהם למטה.

ועל־כן כשפוגם במצות ספה - אזי נופל מבחינות 'דדי אדם', שהם במקום 'בינה', בחינות 'ספה', ונופל לבחינת 'דדי בהמה', ויונק משם. - נמצא: שיונק משפע של הבהמה, ועל־כן יונק את חיותם, ועל־ידי־זה הם מתים, על־ידי שנוטל מהם את השפעתם.

ולפי הפגם שפגם בספה - כן הוא נפילתו, וכן נוטל את השפע של הבהמות, וכמו־כן גורם מיתות הבהמות והחיות.

וזהו בחינת (בראשית לג, יז): "ולמקנהו עשה ספת" - פי 'הספה' הוא בשביל 'מקנהו' [להכנת הדברים לעובדא ולמעשה - עין ב'לקוטי־הלכות, הלכות מקדוממך ד].

[ב'שיח־שרפיי־קדש ח"ב רעט: בעת שנכנס רבנו לדור בברסלב (אלול תקס"ב) - היתה שם מגפה לבהמות הנקרא 'פאיד', שהבהמות היו נופלות ומתות לרב, ואז אמר רבנו את התורה שבלקוטי־מוהר"ן ח"א רס"ו: "דע שמיתת בהמות" וכו' - ונפסקה המגפה].

יב. ח"א רסו; חיי־מוהר"ן נו - על־ידי שמקימין 'מצות ספה' פראוי - יכול לבנות 'בית', ואינו מזיק לו לממונו.

פי העוסקין בבנין, מזיק להם, כמו שאמרו רז"ל (סוטה יא): "כל העוסק בבנין מתמספן", פי צריך לבנות ה'בית' ב'חכמה' ו'שכל', ואזי אין מזיק לו הבנין, ואזי ראוי לו לבנות בית, כמו שכתוב (משלי כד, א): "בחכמה יבנה בית, ובתבונה יתבונן, ובדעת חדרים ימלאו" וכו'. - אבל כשבונה בלא שכל, אזי מזיק לו, ומתמספן וכו'.

ועל־כן על־ידי ה'ספה' שהיא בחינת 'שכל', בחינות (שם ב, ג): "אם לבינה" - יכול לבנות 'בית', בבחינת: "בחכמה יבנה בית".

וזה בחינת (בראשית לג, יז): "ויעקב נסע ספתה ויבן לו בית" - שעל־ידי 'מצות ספה', התר לו לבנות.

[ב'שיח־שרפיי־קדש ח"ב רעח: תורה רס"ו נשתלשלה על־ידי השיחה בימי־מוהר"ן (ח"א ט): שאמר רבנו ז"ל לרבי אהרן הרב מברסלב: "שביתו הוא כמו ספה" וכו'!

והנה הספור בימי־מוהר"ן' שם: גליל שבת־קדש פרשת בראשית, נכנס הרב דפה (רבי אהרן הנ"ל) אצלו בשעת הסעודה כדרכו תמיד, ענה ואמר לו אז רבנו ז"ל דברי צחות: "שביתו כמו ספה" וכו' - פי אז ירדו גשמים, ובית הרב לא היה מקרה היטב, ומן הסתם ירדו הגשמים לביתו כמו לתוך הספה].

יג. ח"א רסו; חיי־מוהר"ן נו - על־ידי שנכנסין בספה, נעשים בעצמם בבחינת ה'תורה', פי מבחינת 'ספה', יוצאת כל התורה (עין בפנים, ולהלן במערכת 'שמחת תורה').

יד. ח"ב א, ה - ב'ספות' נתתקן 'תאות אכילה', פי 'ספות' נקרא: "חג האסיף" (שמות כג, טז; לד, כב), "שאוסף כל מיני מאכל" (רש"י שם). וזהו בחינת 'תקון תאות־אכילה' - פי "אינו דומה מי שיש לו פת בסלו, למי שאין לו" (יומא עד:).

טו. ח"ב ד, ו - בכל יום־טוב ויום־טוב, עשה השם־יתברך עמנו אותות נוראות, שהם הפך הטבע, שעל־ידי־זה נתגלה הרצון: "שהכל ברצונו, ואין שום חיוב הטבע לכל" - ב'ספות' - 'הקף ענני כבוד' וכו'. (עין באריכות להלן במערכת 'שלי־דגלים').

טז. ח"ב ה, יד - 'ספה', זה בחינת 'תקון המלאך' - פי 'סופ' ה' בגימטריא 'מלאך', בחינת 'חלום על־ידי מלאך', שנעשה על־ידי 'תקון המחין והתפליון', בחינת 'תקון־הברית'.

ועל־כן 'ספות' הוא 'זמן שמחתנו', בחינת 'שמחה של תפליון' - לתן חזוק לה'מלאך', כדי שלא יזיקו ה'מאכלים' לקלקל את ה'חלום', שלא לבא לידי 'טמאת קרי' חס־ושלום על־ידי ה'מאכלים'.

פי 'ספות', הוא "חג האסיף" (שמות כג, טז; לד, כב), "שאוסף כל מיני מאכל" (רש"י שם). ועל־כן אז צריכין 'שמחה' - לחזק את ה'מלאך', שזהו 'תקון המאכלים' - ועל־כן אז הוא 'זמן שמחתנו'. (עין בפנים).

יז. ח"ב ז, ו - "והג האסיף תקופת השנה" (שמות לד, כב). יש 'מקיפים' שהם בחינת 'מים', ויש 'מקיפים' שהם בחינת 'שנים', בחינת: "תקופות הימים" (שמואל־א א, א, ט), "תקופות השנים" (שמות לד, כב; דברי־הימים ב, כד, כג). ו'השגות מקיפים' הלכו - זה עקר התענוג.

והשעשוע של עולם-הבא, אשרי מי שזוכה להשיגם.

יח. שבחי-הר"ן ח"ב יז"ח - תכף באשר נשמע לאנשי ארץ-ישראל היושבים בצפת ובטבריה: "שרבנו ז"ל הוא בחיפה!" - שלחו הגדולים והצדיקים אשר שם: "לבקש את רבנו ז"ל: שיסע אליהם!" - והביאו לו אגרות מגדולי הצדיקים: שפלם מבקשים אותו: "לבוא לטבריה על חג הסופות!" - והוא לא השגיח על כל זה.

ואמר להאיש שהיה עמו: "לקנות לו אתרוגים!" - והלך אל החכם החונה שם, ונתן לו עשרים פארעס (מטבע טורקי), והלך אל שדה ישמעאל, והביא לו שלשה אתרוגים מבחרים ויפים מאד וכו'.

ובחלי-המועד סבות, הלכו כל העולם, וגם רבנו עמקם, למערה של אליהו-הנביא. ושם עשו כל העולם שמחה גדולה ורקודין ומחולות, והוא לא היה שמח כלל, רק ישב שם בהכנעה גדולה ובלב-נשבר.

יט. שיחות-הר"ן פז - "כי נער ישראל ואהבהו" (הושע יא, א). 'אהבה' זה בחינת 'ימין', בחינת 'חבוק יד ימין', בחינת 'ספה'. וזה נעשה על-ידי הבכיה שבוכין בימים-נוראים, בחינת "נער ישראל", בחינת "נער בכה" (שמות ב, ו).

כ. חיי-מוהר"ן פד (הספור מהכסא) - ובאתי להכסא, וראיתי שם: ראש-השנה ממש, וכן יום-כפור ממש. וכן סבות ממש וכו'. - "כ'רסיה ש'ביבין ד'י נ'ור" (דניאל ג, ט), ראשי-תבות 'שדכ'ן', כי על-ידי ה'כסא' נעשין 'שדוכין'. גם 'כרסי'ה' ראשי-תבות: "ראש השנה, יום ב'פור, ס'בות".

כא. חיי-מוהר"ן נט; ימי-מוהרנ"ת ח"א לט - מאמר "בראשית לעיני כל ישראל", סימן ס"ז (ח"ב) - נאמר ב'שבת-בראשית' תק"ע.

אחר-כך בליל שבת-קדש שהוא 'פרשת בראשית', נכנס הרב ד"ר רבי אהרן ז"ל הרב מברסלב) אצלו בשעת הסעודה בדרך-תמיד.

ענה ואמר לו רבנו ז"ל דברי צחות: "שביתו כמו ספה" וכו'! - כי אז ירדו גשמים, ובית הרב לא היה מקרה היטב, ומן הסתם ירדו הגשמים לביתו כמו לתוך הספה.

ואחר-כך ענה ואמר: "בשביל שאין 'בעל-הבית' - דהינו: שאין הרב משגיח היטב כמו 'בעל-הבית'" וכו'! (זה בחינת המבאר שם בתורה הנ"ל, בענין ה'ראש-בית', שיש להעולם 'בעל-הבית', שהוא משגיח על העולם).

[ב'לקוטי-הלכות', מתנה ג, ה: התורה "בראשית" (ח"ב טז) - נאמרה לענין 'ספות' גם-כן - כמובן למי שהיה אז בעת שנאמרה תורה זאת].

כב. חיי-מוהר"ן פט - סדר הזמנים של כל השנה, דהינו: ראש-השנה, יום-כפורים, סבות, הושענא-רבא, שמיני-עצרת, וכו' - בכל זמן מאלו הזמנים, אין אני כמו מקדם (אז ס'קומט די צייט, בין איך נישט דאס וואס פריער).

המובן מדבריו היה: שבכל אלו הזמנים הוא בא על השגה ודעת חדש לגמרי, ואינו עובד השם-יתברך באלו הזמנים, עם העבודה שעבד כבר באלו הזמנים בשנים שעברו, רק בכל שנה ושנה, הוא בא על השגה חדשה לגמרי, ויש לו עבודה חדשה.

כג. חיי-מוהר"ן קמב - בפ"א מארץ-ישראל אמר: בדרך הזה השגתי קיום כל התורה, שאפלו אם היו מזכרים אותי לישמעאל במדינות רחוקות שאין שם שום יהודי, והוא ישלח אותי לרעות בהמות, ואפלו אם לא אדע מתי שבת ויום-טוב, ולא יהיו לי 'טלית ותפלין', ולא 'ספה', ולא שום מצוה וכו' - אף-על-פי-כן הייתי יכול לקיים כל התורה בלה.

כד. חיי-מוהר"ן קסד - בפ"ח הראשונה של סבות תקס"ח, בעת שהתחיל אצלו חלי ההוסט, שאל תבת 'הוסט' מה היא בלשון נכרים! - ובתחלה לא הבינו בונתו.

ואחר-כך דבר מזה: שב'לשונם 'אשפיזא' [אורח - גאסט] נקרא 'הוסט'! - ושוב לא דבר בענין זה. והזכיר אז מאמר רז"ל: שהיו רגילים לדבר בלשון חכמה, "רבי אבהו פד הוי משתעי בלשון חכמה" (ערובין גג), וכיוצא בזה.

והנראה היה: שרמז בשיחתו הקדושה, לענין ה'אשפיזין' על-אין שנכנסו אל ה'ספה' - ואין אתנו יודע עד מה (ועין שם עוד בפנים בענין: שבכל הדברים שבעולם ובכל הלשונות הגוים יכולים למצא אלקותו ותברך).

כה. פרפראות-לחנמה ח"א סא - מספרים אנ"ש מענין הסתלקותו הקדושה של רבנו ז"ל, ביום רביעי של סבות שחל אז ביום שלישי: איך שישב על מטתו בחלישות גדול מאד, ואחז הלולב עם האתרוג בידו, ואמר בקול נעים קול דממה דקה קדש ונורא מאד, את תפלת ההושענא של "אבן שתיה!" - עמוד והתבונן והתפלל עד היכן הדברים מגיעים, ואי-אפשר להאריך בענינים גבוהים ורמים ונשגבים נסתרים באלו פמובן.

כו. השתפנות-הנפש, בהקדמה - פעם-אחת בימי הספות הקדושים, כשהקיף רבנו ז"ל את הבימה בהאתרוג ומיניו, ראו אנשיו אחר-כך על הקרקע, במקום שהלך סביב הבימה, שנתלחלח הקרקע מהדמעות שלו, ששפך אז בעת הקיפו את הבימה. (שם).

כז. עלים-לתרופה, ערב סנות תר"א - דעווייל האבן מיר ברוך-השם די 'פליגל' פון דער

'סופה' אויפגעהויבן. דעם 'אָתרוג-מהודר' האב איך איצט אויך געזעהן. [בנתיים הגבחנו ברוך-השם 'כנפי הסכה' - ה'אָתרוג-מהודר' גם ראיתי אותו עכשון].

כח. אַנְיֵה־בְּרֹזֶל, שִׁיחַת־וְסַפּוּרִים מְרַבְּנוּ ז"ל יז; שִׁיחַ־שְׂרָפֵי־קֹדֶשׁ הַחֹדֶשׁ ח"ג תצו - איש אחד עשה סכה יקרה, ועלה לו בסכום רב, ובקש את רבנו זצוק"ל על קדוש להסכה, והלך עמו מוהרנ"ת.

והעיר מוהרנ"ת: "שהסכה אינה עליפי הדין!" - ורבנו ז"ל שתק, ומחמת שמוהרנ"ת הסתכל תמיד על־פני רבינו ז"ל - כיון שראה שרבנו ז"ל שתק, וישתק גם הוא.

ובדרך חזרתם, אמר רבינו ז"ל למוהרנ"ת: "יהודי שמנגע עצמו כל־כך, ומוציא הוצאות מרבות כל־כך על הסכה - אתה בא לפסלה מחמת חמדות יתרות, ולשבר את רוחו!"

כט. אַנְיֵה־הַבְּרֹזֶל, שִׁיחַת־וְסַפּוּרִים

מְמוֹהַרְנ"ת ז"ל יב - פעם־אחת היה רבי נחמן מטולטשין ז"ל מנגע את עצמו כל היום בעשית הסכה של מוהרנ"ת ז"ל בערב־ספות, ובלילה אמר למוהרנ"ת ז"ל: "אם מנגעין את עצמו כל היום בעשית הסכה, אזי טועמין טעם אחר בהסכה!" - אמר לו מוהרנ"ת ז"ל: זה לא טעמת עדין, לצעק כל היום: "רבנו של עולם, הטעימני נא טעם סכה", איזה טעם שטועמין אחר־כך בהסכה!"

ל. אַנְיֵה־הַבְּרֹזֶל; שִׁיחַ־שְׂרָפֵי־קֹדֶשׁ ח"א שעה

(ענין 'שמחת בית השואבה') - מוהרנ"ת ז"ל אמר: הלמוד של 'דיני־התורה', נתן לנו השם־יתברך על־ידי 'משה רבנו' על־ידי־השלוש. והלמוד של 'קיום־התורה', נתן לנו השם־יתברך על־ידי אדמו"ר זצ"ל! - ועליזה מרמז הפסוק (ישעיה יב, ג): "ושאבתם מים בששון ממעיני הישועה" - ומתרגם יונתן: "ותקבלון אלפן חדת בחדוה מבחירי דצדיקיא".

לא. סַפְר־הַמְּדוּת, עֲנִינֵי 'חַג־הַסְּפּוּת' - [א]

"לָכֵן לָחֲמוּ בְּלֶחֶמִי וּשְׂתוּ בֵּין מַסְכְּתֵי" (משלי ט, ה) - "לִכְּבוֹ לִחְמוּ בְּלֶחֶמִי וּשְׂתוּ" - ראשי־תבות 'לול'ב'. "בֵּינָן" עם האותיות - גִּימְטְרִיא ראשי־תבות של 'אָתרוג ה'דס ע'רבה. "מַסְכְּתֵי" - בחינת ספות. על־ידי מצות נטילת ארבעה מינים, ועל־ידי 'ספה' - אדם זוכה ל'אכילה' ו'שתיה' ו'מלבושים', וגם ל'חיות הנשמה'; על־ידי 'ספה' - זוכה ל'מלבושים', בחינת: "בְּשׂוּמֵי עֵנָן לְבוּשׁוֹ"; על־ידי 'ערבי נחל' - זוכה ל'שתיה'; על־ידי 'הדס' זוכה ל'חיות הנשמה'; ועל־ידי 'לולב ואָתרוג' - זוכה ל'אכילה', כי יש בהם פרי, שֶׁהֵם מֵינֵי מַאֲכָל (אכילה ח"ב יג; בגדים ח"ב ז). [ב] לְמַחֲלֻקַּת, יִלְמַד 'מַסְכַּת סַפָּה' (מריבה נז).

א. ח"א י ט - ה'רַגְלִיךְ, הֵם "אֲפִיקֵי מַיִם" (תהלים מב, ב;

ועוד), כִּי הֵם בְּחִינַת "עֲרַבֵי נַחַל" (ויקרא כג, מ), כְּמֵאֵמֶר חַז"ל (ספח נג): "רַגְלֹהֶי דְּבִרְנַשׁ, אֲנֹנָן עֲרַבִין לָהּ". "עֲרַבִין" - זֶה בְּחִינַת "עֲרַבֵי נַחַל". "אֲפִיקֵי מַיִם" - הֵינּוּ בְּחִינַת 'מְרַבְּבֵי וְאֶסְתֵּר', בְּחִינַת 'יָדַיִם וְרַגְלַיִם', בְּחִינַת 'הַמְּחַאֲת־פָּה וְרַקוּדֵיךְ'.

ב. ח"א לג, ד-ז-נסוף - ה'תּוֹרָה, הֵינּוּ: ה'מְדוּת,

ה'יָמִים, שׁוֹרָה בָּהֶם אֲהַבְתּוּ יִתְבַּרֵּךְ־שְׁמוֹ, כְּמוֹ שְׁכַתּוֹב בְּזֵה־רֵר־הַקֹּדֶשׁ (בְּלֶק קצא: בְּרֵאשִׁית מו. - על תהלים מב, ט): "יִזְמַם יִצְוֶה ה' חֶסֶדוֹ - שֶׁה'חֶסֶד, הֵינּוּ ה'אֲהַבָּה, הוּא יִזְמַם דְּאֵזֵל עִם כְּלָהּ יוֹמִיךְ", הֵינּוּ ה'מְדוּת' וְכוּ'. כִּי הַמְּדוּת הֵם צְמֻצוּמִים לְאֵלְקוּתוֹ, שְׁנוּכָל לְהַשִּׁיג אוֹתוֹ עַל־יְדֵי מְדוּתָיו. וּמַחֲמַת הָאֲהַבָּה שְׁאֵהָב אֶת יִשְׂרָאֵל, הַלְּבִישׁ אֵלְקוּתוֹ בְּמְדוּת הַתּוֹרָה.

וְהַתּוֹרָה יֵשׁ בָּהּ נִגְלָה וְנִסְתָּר. וְהַנִּסְתָּר הַזֶּה, הוּא אֲוִרֵיתָא דְּעֵתִיקָא סְתִימָאָה דְּעֵתִידָא לְאַתְגְּלִיא לְעֵתִיד לְבוֹא. וְאִזִּי יִתְגַּלֶּה הָאֲהַבָּה שְׁבִדְעֵתוֹ.

וְיִכּוּל כָּל אָדָם לְפִי בְּחִינַתוֹ, לְטַעַם טַעַם אֲוִר הָאֲהַבָּה שְׁבִדְעֵתוֹ, אֲפִלּוֹ עֲכָשׁוּ בְּתוֹךְ ה'יָמִים - כְּשִׁינְקֶשֶׁר אֶת לְבוֹ לְדַעְתּוֹ וְכוּ', הֵינּוּ: שְׁלָבוּ בְּרִשׁוֹתוֹ.

וְאִזִּי מְקַבְּלִין הַמְּדוּת 'אֲוִר הָאֲהַבָּה שְׁבִדְעֵתוֹ, וְרוֹאֶה וּמְשִׁיג 'אֲוִר־הַגְּנוּז' לְפִי בְּחִינַתוֹ - הֵינּוּ: שֶׁהַצְּדִיקִים וְהַתּוֹרָה שֶׁהִיָּה גְנוּז וְצָפוּן עַד עֵתָהּ מִמֶּנּוּ, כְּשִׁכּוּפָּף לְבוֹ לְהַדְעֵת, אִזִּי מְקַבֵּל הַלֵּב שֶׁהוּא שָׂרֵשׁ לְכָל הַמְּדוּת: 'אֲוִר הָאֲהַבָּה שְׁבִדְעֵתוֹ' - הוּא הָאֲהַבָּה שֶׁהִיָּה בְּכַח בֵּין הַקֹּדֶשׁ־בְּרוּךְ־הוּא לְיִשְׂרָאֵל קֹדֶם הַבְּרִיאָה.

וְשִׁמְעֵתִי בְּשִׁמּוֹ שְׁאָמַר: "שְׁבַה־תּוֹרָה הַזֹּאת כְּלוּלִים הַפְּנוּת שֶׁל לולב!" - וְלֹא זְכוּתִי לְשִׁמַּע בְּאֲוִר הָעֲנִינָן, אִךְ עֵינַתִּי וּמִצְאֵתִי קָצַת: כִּי עִקַּר הַפְּנוּת שֶׁל לולב הוּא, לְהַמְשִׁיךְ כָּל הַחֶסְדִּים עַד הַחֻזָּה, לְהַאֲרִים אֶל הַמְּלֻכוֹת. וְצִרִיכִין לְנַעֲנַע הַנְּעֻנְעוּעִים, כְּדִי לְהַמְשִׁיךְ אֲוִר מִשְׂרֵשׁ הַחֶסְדִּים שְׁבִדְעֵתוֹ, אֶל הַחֶסְדִּים הַמְּתַפְּשָׁטִים בַּגּוֹף, לְהוֹסִיף עֲלֵיהֶם אֲוִר גְּדוֹל מִשְׂרֵשׁ שְׁבִדְעֵתוֹ וְכוּ'. עֵינ־שֵׁם בְּ"פִרְיֵי־עֵץ־חַיִּים" בְּשֵׁעַר הַלּוּלָב. וְגַם מְבַאֵר שֵׁם: שֶׁהַפְּנוּתָהּ בְּעֵינֵי הַפְּתוּב: "יִזְמַם יִצְוֶה ה' חֶסֶדוֹ", וְלֹא אָמַר 'יוֹם' אֶלָּא 'יִזְמַם', שֶׁהוּא הוֹלֵךְ עִם כָּלֶם, עֵינ־שֵׁם.

וְכַל־זֶה מְבַאֵר בְּהַתּוֹרָה הַנִּזְכָּר, עַל־פִּי דְרָבּוֹ הַנוֹרָא שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל - כִּי מְבַאֵר שֵׁם: שְׁעַל־יְדֵי 'כְּפִית הַיִּצְר', זֹכָה לְגַלּוּת הָאֲהַבָּה, שֶׁהוּא ה'חֶסֶד, שֶׁהוּא 'יִזְמַם דְּאֵזֵל עִם כְּלָהּ יוֹמִיךְ'. דְּהֵינּוּ: שֶׁה'אֲהַבָּה, ה'חֶסֶד, מְלַבֵּשׁ בְּכָל הַמְּדוּת וְכוּ'. וּמְבַאֵר שֵׁם: שֶׁיֵּשׁ אֲהַבָּה שְׁבִדְעֵתוֹ שֶׁהִיא לְמַעַלָּה מִהַזְּמַן וְהַמְּדוּת, וְעַל־יְדֵי שְׁמִקְשֶׁר לְבוֹ לְדַעְתּוֹ,

תרנו) - זה בחינת 'שם', שהוא השליש משלשה בני נח (סנהדרין קיא), שהוא עקר ההדור והפאר. והוא בחינת 'שם', 'שם' דיקא, בחינת 'שם הקדש', שהוא בחינת 'פאר והדור' (כמבאר שם בהתורה).

בלקוטי' עצות, מועדי ה' 'סבות' י: הדור האחרון, נמשך מהצדיק האמת, שהוא הראש-בית של כל העולם כולו. על-כך, על-ידי אחרון נאה ומקדש, זוכין להתקרב אליו ולהכליל בו, ועל-ידי זה נפתחין עיניו וכו'. ועל-ידי התקרבות לצדיק אמת, זוכין לאתרונג מחדש, ולקום מצות אחרונג ה'יקרה וחסובה מאד בשלמות].

ה. שיחות-ה'ר"ן פז - לפי בחינת ה'ימים-נוזרים, ראוי שיהיה לנו א'תרוג נאה. כי אמרי אנשי: 'כל נער יש לו אשה נאה' (עין העינו בפנים). וה'אתרוג' הוא בחינת 'אשה', כמו שכתוב בזהר (תקונ' י' ד:): 'שה'אתרוג' הוא בחינת (שיר-השירים ד): "כל'ך יפה רעיתי ומום אין בך". וב'ימים-נוזרים' ישראל הם בבחינת 'נער', בבחינת: "נער בכה" (שמות ב. ו), ועל-כך ראוי שיהיה לישראל א'תרוג נאה. - ומי שבוכה ביותר, ראוי שיהיה לו א'תרוג נאה ביותר.

כי זה שאמרים העולם: "שכל נער יש לו אשה נאה" - זה יש להבין: כי עקר השכל הוא מהמח. והמח שואב ממח שב'עצמות, שהוא נשקה על-ידי לחות ושמנונית הגוף וכו', וזהו עקר קיום השכל. ועל-כך מי שהוא 'נער', ואין שכלו בשלמות, ונשארו מחו פנוס בעצמות, ועל-כך בתזונתו שגלוקחה מן העצמות וכו', נמשך אליה רבוי המח שנושארו פנוס בעצמותיו. ועל-כך בתזונתו נאה, מחמת שנומשך אליה רבוי המח, ועקר היפי על-ידי המח והחכמה, בבחינת: "חכמת אדם תאיר פניו" (קהלת ח. א) - כי היא עצם מעצמו של זה שאין שכלו שלם, ונשארו מחו פנוס בעצמותיו.

ובקדשה - זה בחינת שנומשךין שרשי הדעת אל הא'תרוג, ועין בכונות (שער הכונות ספה פ"ה) סוד א'תרוג ולולב, עין-שם.

ולבאר קצת: כי עקר הפונה, להמשיך אל הא'תרוג' שהוא בחינת 'מלכות' - ה'מחין שבגוף, החסדים שבין קצוות. אך אי-אפשר שיתנו הארה אל הא'תרוג, כי-אם על-ידי שמקבלין הארה משרשי המחין, משרשי החסדים שבדעת - שזהו סוד הנענועים, עין-שם.

וזה בחינת ה'נ"ל - רק שם הוא 'נער' ממש, ונשארו מחו פנוס בעצמות. וכאן בקדשה - הארת הא'תרוג, על-ידי שמומשכין בכונה הארת המחין שבראש, לתוף בחינת הגוף, ונתרבה ומאיר המחין שבגוף, ומשם נמשך המחין אל הא'תרוג. עין שם היטב ב'פונות' ותבין.

בלקוטי' עצות, מועדי ה' 'סבות' יא: צריך לבקש מאד מאד אחר א'תרוג מקדש, ולבכות הרבה בראש-השנה ויום-כפור שזכה לא'תרוג נאה פנוזר-לעיל, כי אין אנו יודעין כלל מעלת ויקרת מצות א'תרוג, ואי-

שלבו ברשותו וכו', אזי מקבלין המדות אור האהבה שבדעת וכו' בנ"ל.

וכל זה הוא סוד פונות לולב ה'נ"ל, שהוא להמשיך הארה משרש החסדים שבדעת, שהוא בחינת אהבה שבדעת, לתוף החסדים שבגוף, שהם בחינת כלליות המדות, שבכלם מלפשים חסדים, שהם בחינת אהבה בנ"ל.

וכל-זה כדי להאיר אל ה'מלכות, שהוא הא'תרוג, הינו: כדי לגלות מלכותו לכל באי עולם, הינו: למצא אלקותו בכל לשונות העכו"ם, ובכל הדברים גשמיים, ובכל מדורי הקלפות, שכל-זה הוא בחינות (תהלים קג. ט): "ומלכותו בכל משלה". וכל-זה נעשה על-ידי הצדיק שבגוף יצרו, שהוא בחינת ה'לולב', שהוא בחינת 'צדיק' בידוע, בחינת (תהלים צב. ג): "צדיק בתמר יפרח".

כי בסבות אנו עוסקין לגלות מלכותו לכל באי עולם, ואפלו לכל השבעים לשונות העכו"ם, שזהו סוד השבעים-פנים שמקריבין בשבילם בסבות. - וזהו שאנו אומרים אחר נטילת לולב והקפותיו: "למען דעת כל עמי הארץ, כי ה' הוא האלקים אין עוד" (מלכים א. ח. ט).

ועדין צריכין עינא רבא, לבאר כל הכונות של לולב על-פי התורה ה'נ"ל באר-היטב. והשם יאיר עינינו בתורתו, שזוכה להבין דבריו ורמיזותיו הנפלאים.

בלקוטי' עצות, מועדי ה' 'סבות' ח: על-ידי מצות נטילת לולב ומיניו, זוכה לגלות הדעת הקדוש, לידע שמלא כל הארץ כבודו, ולגלות אלקותו יתברך בכל מקום, אפלו בכל לשונות הגוים, ולהכירו יתברך ולהתקרב אליו אפלו בכל המדרגות התחתונות, ולקשר הדעת הקדוש לתוף הלב, שיהיה לבו ברשותו, ולאהב את-עצמו עם השם-יתברך באהבה, ולבא לאור האהבה שבדעת שהוא אור הגנוז, ויתגלו הצדיקים והתורה הגנוזה, ועל-ידי זה יתרבה שלום רב בעולם].

ג. ח"א נד, ב - "גדלת מאד, הוד והדר לבשת" (תהלים קד. א). הינו: כשרוצה לקח דבר מ'זה העולם' שהוא בחינת "הוד והדר לבשת", שהם בחינת 'רגלין' המקלפסין בזה העולם - פי ה'רגלין' הם בחינת 'נצח והוד', שהם בחינת 'הוד והדר'. כמו שכתוב (זהר משפטים צח.), "הוד והדר לבשת, אלן תרי בדי ערבות" וכו', עין-שם. שהם בחינת 'נצח והוד' (זהר צו צב.), בחינת 'רגלין' (זהר ויחי רכ:). - כשרוצה לקח דבר מ'זה העולם', יהיה בבחינת "גדלת מאד", שההגדלת השכל יהיה במדה ובצמצום וכו'.

ד. ח"ב סז - 'הדור הא'תרוג' נמשך מן הצדיק ה'ראש-בית', שהוא היפי והפאר והחן של כל העולם כולו. וזה בחינת (ישעיה מא. ד): "קרא הדרות מראש", בחינת 'הדור הא'תרוג', שנומשך מה'ראש', מהצדיק שהוא הראש והפאר וההדור של העולם.

והנה עקר ה'הדור', הם ישראל, שבאים מ'בני שם', אפי על-פי שגם 'חם ויפת' הם 'תולדות נח'. וזה בחינת: "הדור מצוה עד שלישי" (בבא-קמא ט: שלחן-ערוך אורח-חיים

אפשר לנו לשער במחז כלל גדל יקרת קדשת מצוה זאת; ועל-ידיה זכה לקרב בגן בית מקדשנו ותפארתנו במהרה בימינו אמן. פן יהי רצון.

1. שיחות-ה"ן קנה - בחג הסכות תק"ע, אז אמר מענין האתרוג (שיחות-ה"ן פז): "שלפי בחינת הימים נוראים, ראוי שיהיה לנו אתרוג נאה!" - ובאותה השנה לא היו מצויים אתרוגים. והיה העולם סבורים שלא יהיה להם אתרוגים כלל. ולא היה שום אתרוג במדינה.

עד 'ערב סכות' - שעשה השם-יתברך נסים, וסבב סכות בדרך נס, שבאו אתרוגים לקצת עירות. והיו נותנים אז קמזון הרבה בעד אתרוג, בקצת קהלות נתנו חמשים אדמים ויותר בעד אתרוג אחד.

וגם לקהלת ברסלב, בא אתרוג מהדר מאד, ליד רבנו ז"ל, והיה לו שמחה גדולה מאד, ואמר: "להביא לו 'כלי-זמר' מגדל השמחה! - ושלשה ימים רצופים היה לו חיות גדול מן האתרוג. והיה בריא כל אותן השלשה ימים, ולא היה מרגיש בכל החולאת הקשה שהיה לו, מגדל השמחה שהיה לו מן האתרוג.

וגם אחר סכות, ספר הרבה מן האתרוג, ואמר: שאין אנו יודעים כלל גדל יקרת מעלת מצות אתרוג. והרי אנו רואין שישראל מפזרים קמזון הרבה בשביל מצוה זו, יותר מעל שאר מצוות, ובודאי לא על חנם הוא. מסתמא מצוה זו הוא יקרה מאד מאד אשר אין לשער, רק שאין אנו יודעין גדל מעלתה.

אפשר אם היו יודעין גדל מעלת מצוה זו, היו עושים מה שהיו עושים בשביל מצוה זו, כי ישראל עם קדוש, הם חכמים, וקשה להטעותם. ובודאי כשהם מפזרים קמזון הרבה בשביל מצוה זו, לא לחנם הוא.

2. שיחות-ה"ן קצו - ביום כ"ה תשרי שנת תק"ע, נסתלק פבוד הרב הגאון וכו' וכו' מורנו הרב רבי לוי יצחק מבארדיטשוב זצ"ל, ובשבת שאחריו, שבת בראשית, נאמרה התורה המתחלת "בראשית - לעיני כל ישראל" (בילקוטי-מורה"ן ח"ב סז) המדברת מהעלמת הפאר של ישראל, דהינו העלמת והסתלקות הצדיק שהוא הפאר של ישראל.

ובעת ששמענו זאת התורה מפיו הקדוש של רבנו ז"ל, לא היינו מבינים כלל להיכן מגיע בונתו, כי אז באותו השבת עדין לא נודע כלל מפטירת הצדיק הנ"ל עד יום שני אחר שבת.

ואחר-כך בשבוע שאחר שבת בראשית, נודע לנו מצרתן של ישראל שנסתלק הצדיק הגדול הנ"ל. אז היינו מבינים למפרע שרבנו ז"ל גלה בהתורה הנ"ל, כי זאת התורה מדברת מהעלמת הפאר וכו' והצדיק הנ"ל היה

נקרא בפי רבנו ז"ל, "פאר של ישראל", בחינת תפלין (כמבאר במקום אחר).

וכן באותה השנה לא היו אתרוגים מצויים (עין לעיל שיחות-ה"ן קכה) - ואחר-כך באו אתרוגים על-פי נס. ואמר רבנו ז"ל: שהיה בטוח על צדיקי-הדור, ובפרט על הצדיק הנ"ל שהוא פאר הקהלה שלנו, שיהיו אתרוגים וכו'. על-כן ראינו בברור: שרבנו גלה ברוח-קדשו בהתורה הנ"ל, הסתלקות הצדיק הנ"ל. (עין עוד בימי מזהרנ"ת ח"א לט).

[בילקוטי-הלכות, מתנה ג, ה: התורה "בראשית" (ח"ב סז) נאמרה לענין סכות גם-כך, כמובן למי שהיה אז בעת שנאמרה תורה זאת.]

3. ימי-מזהרנ"ת ח"א לח - והנה בשנה הזאת (שנת תק"ע) לא היו אתרוגים מצויים כלל, וכבר עבר ראש-השנה ויום-ההפגזים ושנים ושלושה ימים אחר-כך, ועדין לא הגיעו אתרוגים למדינתנו.

ובליל מוצאי-שבת שהוא יום א' לפני סכות, הגיעו אתרוגים לקהלת-קדש נעמירוב, והיה שם רעש גדול ונורא מאד, כי פמה אנשים המתינו בנעמירוב על אתרוגים. והשם-יתברך סבב ברחמיו, ששלחו אתרוגים גם לפה ברסלב, ורבי נפתלי נסע עם האיש שהוליכם לפה, כדי שלא יסע עם האתרוגים למקום אחר. ובאו לפה ביום ראשון איזה שעות קדם אור היום, והקיצו את רבנו ז"ל, וקנה אתרוג נאה ונפלא, והיה לו שמחה וחדוה גדולה רבה ועצומה בלי שעור.

ואמר לרבי נפתלי: "הלא פשנכנסת להעיר לפה, נתגלה אור גדול בכל העולמות! - כי ידעתי שיהיו אתרוגים, כי הייתי בטוח על תפלתו של הצדיק הרב הגאון מבארדיטשוב זכר צדיק וקדוש לברכה, כי הלא הוא ה'פאר-הקהלה' שלנו, הינו של כל המפרסמים, וואס דא איז די פאבריק פון אידישקייט [שפאן הוא בית-היצר של יחדות] - זהו דבר נפלא!"

וגדל השמחה שהיה לו מזה, וכל מה שדבר בזה - אי אפשר לבאר! - ואמר: "ששלושה ימים לא הרגיש כלל החולאת הכבד שלו, מעצם השמחה!" - ואמר: "שהיו צריכים לקרא 'כלי-זמר' מגדל השמחה!"

וגם אחר סכות בשבאתי לפניו - דבר גם-כן הרבה מזה, מענין האתרוג. והפליג מאד מאד בגדל מעלת מצות אתרוג, וכבר נכתב מזה קצת במקום אחר (שיחות-ה"ן קכה). כי באותו השנה לא ברכו כלל על האתרוג בכמה וכמה עירות, ובכמה עירות נתנו הון רב בעד אתרוג, ששים ושבעים אדומים. והפליג רבנו ז"ל מאד בחכמת ישראל: "שיודעים לכוון האמת, לפזר הון רב בשביל מצוה זאת דיקא, כי היא יקרה מאד מאד!"

ואמר: "שטוב שלא נתגלו טעמי המצוות וסגלתן", כמו שאמרו במדרש (עין סנהדרין כא: ילקוט שמעוני פי' תצא, רמז תתק"ג). כי אם היו יודעין מעלת האתרוג, מי יודע מה היו עושין בשביל האתרוג וכו'.

ט. ימי מוהרנ"ת ח"ב קפ"קא - ביום ראשון דספוט (שנת תקפ"ג - בדרך חזרתו מארץ ישראל), עשה השם יתברך לנו נס: שפתאם בא הקאפיטאן [קברניט הספינה], וגרש אותנו מספינתו אחר שבבר אכלנו סעדת שחרית, ולא קימנו מצות אתרוג וכולב ומיניו, ומכל שפן מצות ספה. והכרחנו לילך אל העיר.

ותבך בבואנו אל הספר, ועדין היו כל המטלטלים שלנו מנחים בחוץ, והלכנו לבקש אכסניא, ובתוך כך שאלתי: "היכן נמצא אתרוג?"

והלכתי לשם, וזכיתי בחסדיו הנפלאים לקיים מצות אתרוג ומיניו, ביום ראשון דספוט אחר חצות היום, אחר שבבר נתיאשנו בלנו מלברך על האתרוג.

וגם ר"ש כפד אותנו ביין ובמיני בסנין, והלכנו אל הספה שבעליתו, וברכנו לישוב בספה ושחחינו, ואכלנו ושתינו בשמחה.

ומשם חזרנו לבקש אכסניא, ורקדתי מעט בדרך הלוכי, שעשה עמנו השם יתברך נפלאות באלה, לזכות ביום ראשון דספוט לברך על האתרוג ועל הספה, אחרי שבבר נתיאשתי מזה לגמרי.

והאמנתי: שמה ששמחנו בלילה שלפניו, הוא ליל ראשון דספוט, שהיינו שמחים אז מאד - פח השמחה זכה אותנו במצות קדושות אלו! - כי כל פונתי אז בשעת השמחה היתה: לזכות עליידי השמחה והרקודי, לקיים מצות אתרוג! - וכן הוה!

ומה שעבר בימים אלו, מערב יום-כפור, עד יום ראשון דספוט - יש הרבה לספר, ואיך היתה מן הנמנע לקיים מצוות קדושות אלו, וכבר נתיאשנו מזה, וכמעט כמעט היינו אובדים חסין שלום לקיים מצוות יקרות אלו, בכל זה יש הרבה לספר.

י. לקוטי הלכות, לולב ואתרוג א, על-פי לקוטי מוהר"ן ח"ב סז - עליידי שבוכין ומתאבלין על חרבן בית-המקדש, עליידיזה השם יתברך מרחם ומשים "פאר תחת אפר" (ישעיה סא, ג) ואזי זוכין לאתרוג הדר, בחינת 'פאר'.

יא. שיח-שופי-קדש ח"ב קטו - פעם הביא מוהרנ"ת אתרוג לרבנו, בכדי שיאמר דעתו עליו וידע אם לקנות אותו. ולא הראה לו רבנו על האתרוג פנים מפליאות כלל, רק אמר: "נו!" בניחותא. ואף-על-פי-כן הלך מוהרנ"ת וקנהו.

אחר-כך הראהו שוב מוהרנ"ת לרבנו, ואז הלל ושבח את האתרוג מאד.

ושאל אותו: "מדוע בתחלה לא שבחו ועכשיו כן?!" - ענה לו רבנו: "אלו הייתי משבח אותו, היית בא לקנותו בשמחה רבה, והמוכר בשתייה רואה את פניו הצוחקות משמחה, היה דורש עבור האתרוג סכום הגון, והיה מפקיע את השער מאד, ועל-כן לא שבחתי אותו, אולם אליבא דאמת אתרוג מהודר הוא!"

יב. ספר-המדות, עניני 'ארבעה מינים' - [א]
"לכו לחמו בלחמי ושתו ביין מסכתי" (משלי ט, ה) - "לכו לחמו בלחמי ושתו" - ראשייתבות 'לולב' ב'. "ביין" עם האותיות - גימטריא ראשייתבות של 'אתרוג ה'דס ע'רבה. "מסכתי" - בחינת ספוט. על-ידי מצות נטילת ארבעה מינים, ועל-ידי 'ספה' - אדם זוכה ל'אכילה' ו'שתיה' ו'מלבושים', וגם ל'חיות הנשמה'; על-ידי 'ספה' - זוכה ל'מלבושים', בחינת: "בשומי ענן לבושו"; על-ידי 'ערבי נחל' - זוכה ל'שתיה'; על-ידי 'הדס' זוכה ל'חיות הנשמה'; ועל-ידי 'לולב ואתרוג' - זוכה ל'אכילה', כי יש בהם פרי, שהם מיני מאכל (אכילה ח"ב יג; בגדים ח"ב ז). **[ב]** תורה בלא מצוות - הוא כמו הדס, שיש בו ריח ואין בו טעם (למוד ז). **[ג]** הסתכלות על אתרוג, הוא רפואה לכאב עינים (ראיה ח"ב י; רפואה ח"ב ד).

כלליות שלש-רגלים

א. ח"א יד, י - "חגנו" (תהלים פא, ד) - זה בחינת 'תפלה', 'עבודה', כמו שאמרו חז"ל (פסחים קיח): "למה נסמכה פרשת עבו"ם למועדים", לומר: כל המבזה את המועדות, כאלו עובד עבודת-אלילים. נמצא: 'שמירת המועד', זה בחינת 'עבודה תמה', ואין 'עבודה' אלא 'תפלה' - ועל-ידי 'תפלה' יבוא לשלום הכללי.

ב. ח"א יט, בסוף ("ורוממתנו מכל הלשונות". תפלת שלש-רגלים) - על-ידי 'לשון-הקדש', 'ורוממו מכל הלשונות'. וזה בחינת (בראשית רבה לא, ח): "לשון נופל על לשון" - כל הלשונות נופלים על-ידי 'לשון-הקדש'.

ג. ח"א ל, ה; ח"א קלה - עקר ה'חיות' הוא מ'אור-הפנים', בחינות (משלי טז, טו): "באור פני מלך חיים". ועל-כן צריכין להעלות ה'מלכות', בחינות 'חכמה-התאה' - אל 'אור-הפנים' המאיר ב'שלש-רגלים'.

כי עקר 'אור-הפנים' הוא 'שמחה', כמו שכתוב (שם טו, יג): "לב שמח ייטב פנים". ועקר ה'שמחה' הוא מן ה'מצוות', כמו שכתוב (תהלים יט, ט): "פקודי ה' ישרים

משמחי לב". ועקר השמחה הוא ב'לב, כמו שכתוב (שם ד, ח): "נתת שמחה בלבי".

וה'לב' של כל השנה - הם השלש-רגלים, בחינות (ויקרא כג, ד): "אלה מועדי יי", ראשי-תבות אפי", שהיא אם לבינה" (משלי ב, ג; זכר האינו רצ), ו"בינא לבא" (תקוני-זכר יז, פתח אליהו).

והשמחה של כל המצוות שעושין בכל השנה - הוא מתקבץ אל הלב, שהם השלש-רגלים. ועל-כן הם 'מי שמחה, כמו שכתוב (דברים טז, יד): "ושמחת בחגך".

[בלקוטי-עצות, מועדיה' שלש-רגלים' ב: וזהו השמחה של יום-טוב. פי אז מתקבץ ומתעורר השמחה הקדושה הזאת של כל הנקודות טובות של כל המצוות שעושין בכל השנה. וצריך כל אחד להתגבר מאד להמשיך על-עצמו השמחה הקדושה הזאת של המצוות שהיא שמחת יום-טוב בכל השנה בלה. מכל-שכן וכל-שכן ביום-טוב קדש בעצמו, שאז חייבים לשמח מאד כמו שכתוב: "ושמחת בחגך", פי אז מתקבץ יחד השמחה של כל המצוות אשר אין שעור וערוך לשמחה הזאת כאשר יבין כל אחד בלבו].

ואז מאיר הפנים על-ידי השמחה, בבחינות: "לב שמח ייטב פנים". בשביל זה נצטיינו (שם שם, טז): "שלש פעמים בשנה יראה כל זכורך את פני ה' אלוקיך", בשביל לקבל אור-הפנים.

וזה בחינת (ראש-השנה טז; ספ"ה כז): "חייב אדם להקביל פני רבו ברגל" - כדי לקבל אור-הפנים, ולהחיות את בחינות ה'מלכות'.

וזה (תהלים פה, יד): "צדק לפניו יחלף", "צדק מלכותא קדישא" (פתח אליהו) - בשמוליקין אותה אל אור-הפנים. העקר על-ידי בחינות: "וישם לדרך פעמיו" - הינו "שלש פעמים בשנה" וכו' - שעל-ידיהם מקבלין מאור-הפנים כנ"ל.

ולפעמים שנופל חסוּש־לולם בחינות ה'מלכות-דקדשה, בחינות 'חכמה-תארה, לגלות של ארבע-מלכיות, פי ה'מלכות' הוא בחינות דל"ת" (תקוני-זכר פג), "בגין דלית לה מגרמה פלום" (זכר וישב קפא. ויחי רלג; זכר-חדש שיר-השירים). וצריך לראות, להתבה ולתבדיל מבין ה'ארבע-גליות, ולהעלותה משם.

וזה (שמואל-ט טו, לג): "וישסף שמואל את אגג" - פי אגג הוא פללות הארבע מלכיות דסטר-א-אחרא.

וזה שפרש רש"י: "וישסף" - חתכו לד"י. שחתך והבדיל הדל"ת, ה'מלכות-דקדשה' - מאגג, שהוא פלליות ארבע מלכיות דסטר-א-אחרא, והעלה אותה בשלש-רגלים.

וזה: "וישסף", ראשי-תבות ש'בועות ס'בות פ'סח - פי עקר חיותה, מאור-הפנים שבשלש-רגלים, בבחינת (שמואל-ב יא, א): "וידי לתשובת השנה לעת צאת המלכים".

"תשובת השנה" - זה בחינת שלש-רגלים, שהם 'מי דין, 'מי תשובה, כמאמר חז"ל (ראש-השנה טז): "בפסח נדונין על התבואה, בעצרת" וכו'.

ואז: "עת צאת המלכים" - שמוציאין את בחינת ה'מלכות-דקדשה, מגליות של הארבע-מלכיות' - ומעלין אותה אל אור-הפנים המאיר בשלש רגלים.

ועל-כן יש ארבע בחינות בכל רגל: ב'ספות' היא ארבעה מינים - כנגד ה'מלכות, שהיא בחינת דל"ת, שיוצאת ביום-טוב מבין הקלפות - שצריך להעלותה אל אור-הפנים, על-ידי שמחות המצוות שמתקבצין לתוך הרגלים.

ד. ח"א לא, ט - בשלש-רגלים, נתגלין פני ה', בחינת (דברים טז, טז): "ולא יראה את פני ה' ריקם", בחינת 'פנים'. ובה שכל אחד מביא עולת ראיה' מיגיעתו שמתניגע כל השנה - נתתקן ונתעלה כל לחמו ופרנסתו, בבחינת 'לחם הפנים' (שמות כה, ל).

ה. ח"א מא (על-פי לקוטי-עצות 'שמחה' יב) - על-ידי דקודין של מצוה - כגון ששונה יין בשבת ויום-טוב וכו', ושונה במדה, וכוונתו לשמים לזכות לשמחת ישראל, לשמח בהשם-יתברך אשר בחר בנו מכל העמים וכו', ונתעורר לשמחה על-ידי-זה, עד שנמשך השמחה לתוך הרגליו, דהינו שפירקד מחמת שמחה. על-ידי-זה מגרש החיצונים הנאחזים בהרגליו, וממתיק ומבטל כל הדינים, וזוכה לקבל כל הברכות. ו'ההתלהבות' הזאת של הרקודין היא 'אשה ריח ניחח לה' (ויקרא א, ט).

ו. ח"א קלה - סגלה להנצל מ'גדלות' - לכבוד ה'מים-טובים, ולקבל 'יום-טוב' בשמחה ובהרחבת הלב כפי יכלתו.

פי משה רבנו עליו-השלום - על-ידי שזכה לארבעים ותשעה שערי בינה, זכה להיות "ענו מאד מכל האדם" (במדבר יב, ג). ו"יום-טוב מחין דאמא, שהיא בינה" (פרי-עץ חיים, מקראי-קדש פ"א). ועל-כן בשמקבל את היום-טוב, זוכה לענוה - פי "יום-טוב" בגימטריא ס"ג עם הי' אותיות" (שער-הכונות, ראש-החדש), "שהוא הפך ג"ס רוח" (עין תקוני-זכר-חדש סח).

פי 'יום-טוב' מבטל ה'גדלות, פי טבע הקטנות' שיתבטל לגבי ה'גדלות'. ועל-כן כשמקרב להצדיק נתבטל ה'גדלות, פי על-ידי אור הגדול של הצדיק, נתבטל לגמרי.

ועקר פח קדשת יום-טוב, תלוי בצדיקים, כמו שכתוב (ויקרא כג, ד): "אלה מועדי ה' אשר תקראו אתם במועדים", "אל תקרי אתם אלא אתם" (ראש-השנה כד). ועל-כן כשמקבל ומכבד את הימים-טובים, ומקבל אור הגדול

של יום-טוב, שהוא בחינת צדיק - נתבטל ה'גדלות' שלו, כי ה'קטנות' בטל לגבי 'גדלות'.

ועליבן (ראשי-השנה טז: ספ"ה כז:): "חייב אדם להקביל פני רבו ברגל", כי עקר כח יום-טוב תלוי בצדיקים.

וזה פרוש (תהלים עה, ג): "כי אקח מועד אני מישרים אשפט" - כשאקבל את הימים טובים - עלידידיה אזה אזה לענוה, בחינת מישרים אשפט, כמו שאמרו חז"ל (חלין פ"ט): "יכול אפלו אם הגים דעתו, תלמוד לומר: מישרים תשפטו בני אדם".

ובזה מישב שפיר מה שהקשו בגמרא (ספ"ה כז:): "על רבי אלעזר שאמר: משבח אני את העצלנים ברגל שנאמר (דברים טז, יד): ושמחת בחגד, והאמר רבי יוחנן חייב אדם להקביל פני רבו ברגל, שנאמר (מלכים ב ד, כג): מדוע את הלכת" וכו'. עירושם היטב.

כי אף שהוא ברחוק מאה פרסה מרבו ביום-טוב, ולא אזל ואתי ביומה - על-פלגה הוא מחייב להקביל פני רבו ברגל - הינו שפיר פני רבו ברגל! - הינו שייכבד את ה'יום-טוב', ויקבל אור הגדול של יום-טוב, בחינת פני רבו וכו'! - כי עקר קדשת יום-טוב תלוי בצדיקים, וכשמקבל את ה'יום-טוב' הוא מקבל פני רבו ממש.

עוד שמענו בענין זה: אם הוא מקשר להצדיק - יוכל להרגיש קדשת יום-טוב! - כי ה'צדיק' הוא בחינת קדשת יום-טוב, ועקר יום-טוב תלוי בצדיקים. והסימן על-זה אם הוא מקשר להצדיק - הוא אם יש לו שפלות, כי טבע ה'קטנות', שיתבטל לפני גדלות, כנ"ל.

[ב'לקוטי-עצות, מועדי ה' שלש-רגלים' ה: ביום-טוב - צריך לשוב בתשובה מתוך שמחה, כי בכל הימים טובים העולם נדון, כמו שאמרו רז"ל (ראשי-השנה טז): "בארבעה פרקים וכו'. על-כך צריכין אז לשוב בתשובה, ועלידידיה יוצא מלכות דקדשה מבין הקלפות כנ"ל, ומקרב את הגאולה].

ז. ח"א קמד - יש ימים שהתרה אכילה ושתייה, כמו שאמרו חז"ל (פסחים סח:): "חציו לה' וחציו לכם". והצדיק, אפלו בזאת החצי, הוא כובש את יצרו, ואוחז תאוותו בידו.

ח. ח"א רלה - דע: שמי שהולך, ונחלק ונופל, ואזי העולם שוחקין ממנו, והוא מתבייש מזה - זה בא עלידי שפגם בשמחת יום-טוב.

כי יום-טוב נקרא רגל, וגם נקרא מועד, ועלידי שפגם בשמחת יום-טוב, נעשה מזה רגל מועד - על-כך רגלו מועדה ונפל.

וזה השחוק ששוחקין - הוא בחינת ה'שמחות נפולות' מפגם 'שמחת יום-טוב'.

ועליבן מתבייש - פי 'עבודת-אלילים' נקרא 'בשת' (הושע ט, י), "והמבזה את המועדות פאלו עובד עבו"ם" (פסחים קיח.) - על-כך באה עליו בושחה. ולפעמים הוא לו לכפרה, ולפעמים אין נתכפר לו בזה, רק כדי להזכירו שישוב.

ט. ח"ב א, דה - יש שלש מדות ש'מפסידין ה'ראה' התלויה ב'לב'. (א) 'תאות-ממון'. (ב) 'תאות-אכילה'. (ג) 'תאות-משגל'. - ולתקן 'שלש מדות' אלו - הוא עלידי הדעת, שצריכין להמשיך הדעת אל ה'לב', בבחינת (דברים ד, לט): "וידעת היום והשבת אל לבבך".

כי הדעת - הוא בחינת 'תלת מחין, תלת חללי דגלגלתא' (זהר נשא קלו.). והם בחינת 'שלש-רגלים' - פי כל רגל הוא בחינת 'התחדשות המחין', שנמשך שכל חדש לתקן שלש מדות אלו.

ב'סכות' - נתתקן 'תאות-אכילה'. פי 'סכות' נקרא: "חג האסיף" (שמות כג, טז; לד, כב), "שאוסף כל מיני מאכל" (רש"י שם). וזהו בחינת 'תקון תאות-אכילה' - פי אינו דומה מי שיש לו פת בסלו, למי שאין לו" (יומא עד:).

עליבן צריכין לזהר מאד בכבוד יום-טוב, ולקבל ה'שלש-רגלים' פראוי.

וזהו בחינת (במדבר טז, ב): "קרואי מועד אנשי שם". "אנשי שם" - זה בחינת 'שלש מדות' הנ"ל, שכל אחד ואחד נקרא בחינת 'שם'. 'ממון' - כמו שכתוב (שמות כ, כ): "בכל מקום אשר אשר אזכיר את שמי אבוא אליך וברכתיה", בחינת (משלי י, כב): "ברפת ה' היא תעשירי" וכו'. וגם ה'ראה שפליב' היא גם-כן בחינת 'שם', בבחינת (דברים כה, נח): "ליראה את השם הנכבד".

וזהו: "קרואי מועד אנשי שם" - שצריכין לקרות את המועדות, ה'שלש-רגלים', לתקן ה'שלש מדות' הנ"ל, בחינת אנשי שם.

[ב'לקוטי-עצות, מועדי ה' שלש-רגלים' ז: על-כך צריך לזהר מאד, לכבד מאד את השלש-רגלים, פראוי, במאכל ומשחה, ובגדים נאים, כפי יכלתו, ובקדשת וטהרת המחשבה, ובשמחה ובטוב-לב, וכיוצא בזה שאר עניני קדשת ושמחת יום-טוב - כדי ליזכות לצאת משלש תאוות רעות הנ"ל, שכל עקר ה'יהדות תלוי בתקון שלש-תאוות אלו.

ועלידידיה זוכין: להשפעת הנבואה, ולתפלה בשלמות, ולרפואה, ולהתנוצצות משיח וכו', עד שזוכה שתתקנים משלתו על המלאכים, אשר בשביל זה נברא איש הישגאלי, וזה עקר התכלית וסוף של ישראל].

י. ח"ב ד, וזי"ט - 'התגלות-הרצון', הוא עלידי 'ימים-טובים'. פי כל אחד מה'ימים-טובים', מכריז וקורא ומגלה את הרצון - שהכל מתנהג רק על-פי רצונו בלבד, בבחינת (ויקרא כג): "מקרא קדש" - שה'יום-טוב' קדש קורא ומכריז את הרצון.

פי בכל יום-טוב ויום-טוב - עשה השם-יתברך עמנו אותות נוראות, הפך הטבע - שעל-ידי-זה נתגלה: "שהכל ברצונו, ואין שום חיוב הטבע כלל!"

ב'סבות' - 'הקף ענני כבוד'.

ועלינו נקראים רגל, שהיא בחינת 'ראה'. פי על-ידי יום-טוב, שהוא 'התגלות-הרצון' - על-ידי-זה נעשה יראה.

וכל אחד לפי מה שמרגיש ושומע את קול הקריאה של יום-טוב שמכריז וקורא את הרצון - כמו-כן יש לו שמחת יום-טוב!

פי בשנתגלה הרצון שהכל ברצונו יתברך - אזי יודעים: שכל השעבודים והגלות, וכל ההכבדות של העבדים שהם מכבידים עלינו - על פלם ינקם בהם הוא יתברך, ויגאלנו מידם.

אבל כשסוברים: "שהכל על-פי חיוב הטבע!" - אין שיה נקמה בהם, מאחר שהכל מתנהג רק על-פי סדר הטבע.

וזה בחינת (תהלים נח, יא): "ישמח צדיק כי חזה נקם, פעמיו ירחץ בדם הרשע" - "פעמיו" דיקא - הינו: על-ידי "ש"לש פעמים בשנה" (דברים טז, טז) - על-ידי-זה: "ישמח צדיק כי חזה נקם" וכו'.

אך לא כל אחד ואחד שומע קול הקריאה הנ"ל של יום-טוב! - פי יש 'חיות-רעות' דורסים וטורפים, 'חכמי-הטבע' - שמראין בחקמתם המטעית: "שהכל על-פי הטבע! וכאלו אין שום רצון חסו-שלום! - ואפלו ה'אותות נוראות, משימים הכל בתוך דרך-הטבע!

וכשהם מתגברים - אזי קול שאגתם, עולה ומתגבר על קול הקריאה של יום-טוב, שקורא את הרצון, ואזי נשבת שמחת יום-טוב חסו-שלום.

וזה בחינת (תהלים עד, ד): "שאגו צרריך בקרב מועדך, שמו אותם אתות". ש'שאגת הצוררים' - דהינו 'קול החיות-רעות, שהם 'חכמי-הטבע' - נכנס בקרב המועדים' ממש, בתוך קול הקריאה של יום-טוב שמכריז וקורא את הרצון - נכנס בתוכם ממש, ושואגים בקולם: "שהכל רק על-פי חיוב הטבע, כפי סדר אותות השמים!"

וזה: "שמו אותם אתות" - שמשימים אותות השמים לאותות - שאומרים: "שהכל רק על-פי אותות השמים, כפי חיוב הטבע!"

והכנעתם של אלו ה'חיות-רעות' 'חכמי-הטבע' - הוא על-ידי חכם גדול שבקדשה, שיכול לקשר כל הרצונות ב'שרש הרצון, בחינת 'מצח הרצון'.

אך פנגד זה, יש בחינת 'מצח הנחש', 'שרש חכמת-הטבע' - וניקתו: מ'זקני-הדור' שאין בהם שלמות! - וצדקה מועיל לזה.

ואזי בשנכנע 'מצח הנחש', ונתגלה בחינת 'מצח הרצון' - אזי נכנעים ונופלים קול החיות-רעות, ונשמע קול הקריאה של יום-טוב, שהוא 'התגלות-הרצון'.

ואזי בשנתגלה הרצון - נעשה יראה. ועל-ידי ה'ראה' - יכולין לקבל ה'חסד'. וכששופע ה'חסד' - אזי אין צריכין לעשות שום עסק ומלאכה - פי אזי נתקיים (ישעיה סא ה-ו): "ועמדו זרים ורעו צאנכם וכו', ואתם פהני ה' תקראו" וכו'. וכל-זה נעשה על-ידי ה'צדקה'.

יא. ח"ב ד, יב - 'ש"לש-רגלים' הוא בחינת רפואה, פי על-ידי רגל ויום-טוב שהוא 'התגלות-הרצון' - על-ידי-זה נעשה בחינת 'הדחת וכבוס הדמים', כדי שיוכלו הדמים לסבב סבובם פסדר.

יב. וזה בחינת רגל, בחינת (מלכים א, ט): "עין רוגל", "עין בובס", כמו שפרש רש"י שם.

ואזי יכולים הדמים לסבב פסדר, ונתרפא בשלמות. ובשביל זה נקרא הרגל: 'חג', לשון 'סבוב', כמו שכתוב (ישעיה מ, כב): "הישב על חוג הארץ", על 'סבוב הארץ', פי על-ידי הדחת וכבוס הדמים, על-ידי-זה הם מסבבים פסדר.

יג. ח"ב ו - על-ידי 'זעה טובה' (פגון: על-ידי דבר שבקדשה), נעשה שמחה, בחינת (דברים טז, יד): "ושמחת בחגך", בחינת שמחה של יום-טוב. (ולאו דוקא יום-טוב ממש, אלא כל יום שהוא בחינת טוב, נקרא יום-טוב).

פי ה'שמחה' על-ידי ה'דמים', פי ה'עצבות' מן ה'טחול', ו'טחול' היא 'עכירות הדמים'. וכשמתגבר 'עכירת הדמים' של ה'טחול' - באין 'חלשות' חסו-שלום.

וה'רפואה' - היא 'זעה'. פי על-ידי ה'זעה', יוצא הארס שיש בהדמים העכורים, ואזי נשארים הדמים זפים, ואזי זוכה לשמחה - פי עקר ה'עצבות' על-ידי ה'טחול', שהוא 'עכירת הדמים'.

וזה אותיות 'זיעה' - ראשי-תבות (תהלים קיח, כד): "ז'ה היום ע'שה י'י" - הינו בחינת 'שמחה של יום-טוב', שנעשה על-ידי 'זעה טובה'.

יד. ח"ב פא - בפאדם משמח עצמו ב'שמחה של מצוה' - והשמחה גדולה כל-כף, עד שנוגעת עד רגליו, הינו: שמרקד מחמת שמחה - נתעלים כל הדברים הנקראים רגל'.

טו. שיחות-הר"ן ב; רלח - וכן בשמגיע שבת או יום-טוב, אזי אני מוסר פל ההתנהגות וכל הענינים

ואחר-כך שמעתי: ששנותיו לא היו כי אם שלשים ושמונה שנה וחצי, וכפי הנראה כך האמת. (ויודע: כי בשנת תקל"ב היה ראש-החדש ניסן בשבת, וזה היום שנוכח בו רבנו ז"ל לשני הדעות הנ"ל).

ב. תיי-מוהר"ן קצא - יום ג', ח"י תשרי, שני

דחלי-המועד ספות, לעת ערב, שנת תקע"א - נלקח ארון אלקים, ונסתלק אור ישראל, כבוד אדונינו מורנו ורבנו, בוצינא עלאה, בוצינא קדישא יקירא, אור הגנוז והצפון, מורנו רבי נחמן זכר צדיק וקדוש לברכה.

ונקבר למחרתו ביום רביעי, באומין, במקום אשר בחר לו בו בחיים חיותו וכו', שהוטב בעיניו לשכב באומין, מחמת שהיה שם קדושה-השם הרבה מאד במפרסם. גם עקר הסתלקותו, מחמת הקדושים שנהרגו שם, כאשר הבננו מדבריו שספר באומין: "שיש שם רבבות נשמות שהוא צריך להעלותן".

יש לנו מוכן בס"ד מערכת שלם על נפלאות סדר הסתלקותו הקדוש עם השיחות, ומחמת חוסר הזמן השמטנוה לעת עתה

הושענא רבא

א. ח"א עד - הושענא רבא, הוא בחינת דבור בלא דעה. והוא בחינת ערבה, כי ערבה דומה לשפתים (תנחומא אמור, זהר צו לב, פנחס רנו), כדאיתא בזהר-הקדוש (קדשים פה:): "אית מאן דלעי באורייתא ומגמגם בה בגמגומא דלא ידע, כל מלה ומלה סלקא לעילא, וקדשא-ברוך-הוא חדי בהאי מלה, וקביל לה, ונטע לה סחרנין דהאי נחלא, ואתעבדו מאנון מליו, אילנין רברבי, ואקרונ ערבי נחל".

וזהו בחינת הושענא רבא, שהוא בחינת דין, בחינת "פחד יצחק" (בראשית לא, מב), שנמשך מ'מחין דקטנות, ועל-כן הדבור בלא דעת עדין. (ענין להלן במערכת 'שמחת תורה': ש'שמחת-תורה' הוא בחינת דבור בדעה וכו').

[ב'לקוטי-עצות (תלמוד-תורה ט): מי שעוסק בתורה ואינו יכול להבין, גם זה טוב מאד, כי כל דבור עולה למעלה, והקדוש-ברוך-הוא שמח בהם, ונעשה מהם בחינת ערבי נחל".]

ב. ספר-המדות, פחד טז - הושענות חבוטים, מסגלים לבטל הפחד.

ג. אבני-ה-ברזל, שיחות וספורים מרבנו ז"ל מט - אמר רבנו ז"ל: "בשבעות איז דער עיקר דאס אויפזיין, און הושענא-רבא דער עיקר דאס זאגן. [בחג השבעות עקר העבודה הוא להיות נעור, ובהושענא-רבא עקר העבודה היא האמירה].

והתנועות של אותו השבת או היום-טוב, להשם-יתברך, שיהיה הכל כרצונו יתברך. ואזי, איך שמתנהג באותו השבת ויום-טוב, שוב אינו חושב וחושש ככל שמא לא יצא ידי-חובה בהנהגת קדשת אותו היום - מאחר שכבר מסר הכל להשם-יתברך וסמך עליו יתברך לבד.

טז. שיחות-ה"ן רצט - כי חפצו ורצונו היה מאד, שנהיה שמחים בכל השנה בלה, בפרט וכו', ובשבת ויום-טוב.

יז. ימי-התלאות, בסוף - ספר מוהרנ"ת ז"ל: שקדם איזה רגל ואיזה יום-טוב, שהעקר הוא השמחה, כמפרש בתורה (דברים טז, יז): "ושמחת בחגך וכו', ובפרט על-פי ענין רבנו ז"ל - ובכן נפל ל'מרה-שחורה, מי יודע אם יוכל לקים זאת, ובפרט בעת המחלקת!?

אבל עם דרך ההתחזקות של "עוד מעט" [אביסעלע איז אויך גוט - מעט זה גם טוב] שהודיעו רבנו ז"ל בהתורה [לענין למוד התורה, ענין-שם] - אז מיד עלה בדעתו: "איך אפשר שלא יזכה לשמחה מעט, ואולי עוד מעט, ועוד מעט!" - עד שיצא מה'מרה-שחורה' לגמרי.

יח. ספר-המדות, עניני 'שלוש-רגלים' - [א] על-ידי אמירת הלל בקול גדול, זוכים לאהבת השם יתברך (אהבה ח). [ב] על-ידי קריאת הלל, יושיע לך הקדוש-ברוך-הוא מאויביה (מריבה ג). [ג] אמירת הלל וצדקה מסגלין לחן בעיני השר (שרים ג). [ד] פרשיות המועדים הפתובים בפרשת פנחס - מסגלים בקריאתם לבטל דינים, ומסגלים לזכות בדיני עכו"ם (המקת דין ח"ב ד). [ה] כשמבזה את המועדות, בא להרהורי עבודה-זרה (תרהורים יז). [ו] המבזה את המועדות, כאלו עובד עבודה-זרה (תרהורים נג). [ז] הדין את בני-אדם לכה-זכות, יזכה לקבל את המועדים כנכון (צדיק יב). [ח] על-ידי שמחת יום-טוב, ועל-ידי הנחת תפלין כראוי, תלד אשתו בנים זכרים (בנים י).

הלוות רבנו ז"ל

א. תיי-מוהר"ן קד - לדתו היתה בקהלת קדש מעזבוה, ונכנס לברית-מילה בשבת-הגדול. וכל שנותיו היו כפי הנשמע בערך ארבעים שנה פחות מעט - כי בשנת הארבעים נסתלק למעלה למעלה בירחי האתנים בהג, ביום שלישי, יום רביעי של ספות ח"י תשרי תקע"א, באומין, העיר אשר בחר בה בחיים חיותו לשכב שם.

ואחר שמתחלתורה' אמר להאיש שהיה עמו: "ברוך השם פעלתי מה שרציתי על צד היותר טוב ונכון, ואף על-פי-כן היה בדעתי להתמהמה פאן מחמת חבוב ארץ ישראל, ועכשו ברצוני לנהג נסיעות לבתינו לחוץ לארץ. על-כן לך ושכר הספינה לסטנבול" וכו'.

י. שיחות-ה"ר"ן פו (ענינו עליה וירידה בראשית-תורה) - נאמר בשמיני-עשרת תקס"ג. חיי-מוהר"ן נט; רסג) - החתנה' הוא בחינת 'סיני', כמו שכתוב: "ביום חתנתו" (שיר-השירים ג, יא), "זה מעמד הר-סיני" (תענית כו:); - ו'סיני' גימטריא 'סלם'. וכתוב (בראשית כח, יב): "והנה מלאכי אלקים עלים וירדים בו" - הינו דקוידין' - שבשעת דקוידין' עולה ויורד. פי כן דרך דקוידין', שעולה את גופו ויורד את גופו.

ה'פריסטקעס' (פוזו ופרפור) שעושין בשעת דקוידין' - זה בחינת (בראשית מו, ד): "אנכי ארד עמך מצרימה ואנכי אעלה" - פי גלות מצרים' היה בשביל לברר ניצוצי קרי של אדם הראשון, והחתנה היא תקון ויחוד הברית, שהיא בחינת "אנכי אעלה גם עלה".

יא. שיחות-ה"ר"ן רצט - אחר שמתחלתורה, הייתי רגיל לבוא אליו ז"ל. ובכל שנה בשבאיתי אליו אחר שמתחלתורה, שאל אותי: "אם הייתי שמח בשמתחלת תורה!?" - וספר לי כמה פעמים: "איך היו העולם שמחים בביתו!?" - והיה לו נחת גדול מזה.

וכן עוד פעם אחת באמצע השנה, דבר עמי מענין שמתחלתורה: "אם אני מרגיש שמחה בלבי אז? או על-בלפנים פעם אחר בשנה אם אני מרגיש שמחה בלבי!?" - פי חפצו ורצונו היה מאד: "שנהיה שמחים בכל השנה בלה, בפרט בשמתחלתורה ופורים ובשבת ויום-טוב".

וספר לי: "שפעם אחת בשמתחלתורה, רקד בעצמו לבדו בחדרו, בלי סיועת אנשים אחרים!"

יב. חיי-מוהר"ן לג-נט - מאמר "בנקמים עלי" סימן רע"ז, ומאמר "דע שעל חלף טוב וכו' - בקנאו את קנאתי" וכו' (סימן רע"ח), ומאמר "אזמרה" סימן רפ"ב - נאמרו בשמיני-עשרת תקס"ח. ואחר ספוט בנסיעתו ללבוב, בשעה שלוו אותו מקראסנע - גלה אז ענין 'המשכן והתינוקות' וכו' - שהוא גמר מאמר "אזמרה" הנ"ל.

יג. חיי-מוהר"ן פד (הספור מהפסא) - ובאתי להפסא, וראיתי שם: ראשהשנה ממש, וכן יום-כפור ממש. וכן ספוט ממש וכו'. - "כ'רסיה ש'ביבין ד'י נ'ור" (דניאל ז, ט), ראשיתבות 'שדכ'ן, פי על-ידי ה'פסא' נעשין 'שדוכין'. גם 'פרסי"ה' ראשיתבות: "ראש השנה, יום כ'פור, ס'פוט". ועל-כן 'בשמיני-עשרת, זיוגא דמטרוניתא" (זהר ויקרא צו:).

יד. חיי-מוהר"ן רסג - ביום שמיני-עשרת תקס"ג, דבר עמם מענין דקוידין והמחאת-כף, ומה שמהפכין את-עצמו וכו' (שיחות-ה"ר"ן פו). אחר-כך התחילו לכנס המוידעם מאנשי העיר שבאו אליו בנגון ושמחה בנהוג ביום שמיני-עשרת. ואז אמר לרבי יודל ולרבי שמואל אייזיק: "לכו לכם, פי אני צריך לעסק עמם, ואין זה שיך לכם!" - והלכו להם ממנו.

ואחר-כך נעשה שם שמחה גדולה, בקול רעש גדול של שיר ושמחה. ואז רקד רבנו ז"ל בעצמו הרבה מאד, מן איזה זמן קדם הלילה, עד איזה שעות בתוך הלילה של שמתחלתורה. וכבר ידוע גדל נפלאות ערבנות נעימות קדשת הרקוד שלו, פי מי שלא ראה זאת לא ראה טוב מימיו.

וכבר מבאר במקום אחר (חיי-מוהר"ן קטז): שבאותה השנה רקד רבנו ז"ל הרבה. הינו בשמיני-עשרת הנ"ל וכו' וכו'.

ושמעתי מפיו-הקדוש שאמר בעצמו: בשנה הזאת רקדתי הרבה, מחמת שנשמע אז שיוצאין גזרות (שפורין פונקטון) על ישראל! - פי על-ידי דקוידין והמחאות-כף, ומתקין הדינים ומבטלין הגזרות, כמבאר בהתורה "ואלה המשפטים" (לקוטי-מוהר"ן ח"א י).

[ב'שיח-שורפי-קדש' ח"ב רב: בשמיני-עשרת, נוהג היה רבנו לערוך שלחן מיוחד עבור בעלי הבתים, ולא היו אנשי החסידים מצטרפים לשלחן זה, ומנהג זה עוד נהג היצעל-שם טוב' פידוע. אחר עריכת השלחן כשהלכו כבר כל הקהל לתפלת ערבית של שמתחלתורה, לקחו ולוו בעלי הבתים את רבנו לבית-הפנסת עם חפה, שפך נהגו ללוות את הרבנים הגדולים. ואז בדרך הלוי כשרקדו ושרו, הצטרפו אליהם החסידים ועזרו להם בשמחתם].

טו. שיח-שורפי-קדש החדש ח"ג תצט - רבנו ז"ל אמר: העולם אומרים: "שמחלקין פרנסה (לכל השנה) בתפלת גשם!" (ביום שמיני-עשרת) - ואני אומר: "באמת ואמונה!" (שבתפלת מעריב בליל שמיני-עשרת).

טז. שיח-שורפי-קדש החדש ח"ג תקא - בשחל שמיני-עשרת בשבת, היה רבנו ז"ל אוכל אף סעודה-שלישית של שבת בתוך הסכה (כמבאר בשלחן-ערוך ארח-חיים תרסח, א: "שבחוץ-לארץ אוכלים בשמיני-עשרת בסכה, מפני ספק שביעי. ובמגן-אברהם שם סעיף-קטן ב: דאם הוא שבת, צריך לאכל סעודה-שלישית בסכה). אף לא היה ישן אז בסכה.

יז. שיח-שורפי-קדש ח"ב קיד - פעם, כשבאו אנשי-שלומו מדאשיב לרבנו ז"ל, ספרו לו: שבאיזה יום טוב שחל להיות בערב-שבת, במדמה שהיה שמתחלת תורה, ישבו אנשי-שלומו בסעדת היום-טוב, ודברו ביניהם בעבודת השם-יתברך, ונמשך דבורם עד סמוך לשבת, וכשראו שפבר קרובה השבת לבא, סימו מהר את הסעדה והדבורים, כדי ללכת לקבל את השבת.

נענה רבנו ואמר: "פוחזי דאשיב, הרי אפשר "לפרס מפה ולקדש" (כדין השלחן ערוך ארחהיים רעא), וממשיכים לדבר הלאה" [דאשיבער זשלאפעס, איז מען מקיים "פורס מפה ומקדש" און מ'רעדט ווייטער], ואחר כך להתפלל את תפלת ליל שבת!

יח. אבנ"ה ברזל; שיח שרפי קדש ח"א

תרכה - בשמחת תורה הראשון להתקרבותו של מוהרנ"ת ז"ל לרבנו ז"ל, נתקבצו כמה אנשים מאנשי שלומנו אצל מוהרנ"ת ז"ל לשמח בשמחת יום טוב, ונזכרו בגדלת רבנו ז"ל ובהזמירות שלו. "האבן זיי זיך געדראפעט אויף די ווענט" [טפסו על הקירות] מגדל הדבקות והגעגועים.

והיתה להם חרטה גדולה, על מה שלא נסעו כל משך ימי החג לרבנו ז"ל. ועליבן הספימו בדעתם: לפע תקף במוצאי יום טוב אחר הבדלה. בשנודע מזה לאביו, פעם עליו ואמר לו: "אם פן שוב אל תבוא עוד אל ביתי!"

ואף על פי כן נסע מוהרנ"ת ז"ל עם אנשי שלומנו במוצאי יום טוב. ומצאו עוד את רבנו ז"ל יושב אצל השלחן עם הבעלי בתים, שהיה רגיל לישב בשמחת תורה עם הבעלי בתים לבד, אף על פי שהיו אז עוד גם בן רבי שמואל אייזיק ורבי יודל, שלא נסעו לביתם מפני רחוק הדרך (עיי' לעיל חיי מוהר"ן רסג).

אז גם זמרו אנשי שלומנו בשוק: "צהלי ורני יושבת ברסלב!" (על פי ישעיה יב, ו).

ואז אמר רבנו ז"ל התורה מ"ח "על אשר מעלתם בי" (בלקוטי מוהר"ן ח"א) - שהיה פלא בזה, כי היא תורה של סבות, ולא אמרה רבנו רק בשמחת תורה, אף המתין באמירתה, כי בעקר רצה שישמע זאת מוהרנ"ת ז"ל.

[ב'טובות זכרונות' ה: מוהרנ"ת ז"ל (בתחלת התקרבותו) היו לו גדל געגועים לקיים: "חייב אדם לקבל פני רבו ברגל" (ראשי השנה טז: ספ"ה כז:)] אף לא היו לו שום אפשרות לזה, מחמת גדל קטרוגים של משפחתו ובגייביתו על זה, על פן אמר לחבריו המקרבים: שפפי שהמנהג היו בימים הקדמונים: שאפילו במוצאי החג, הינו מוצאי שמחת תורה גם כן, היו חבורות חבורות פתוח חסידים ביחד שמחים כמעט כל הלילה, שהוא אסרו חג. לזאת יראו החברים אלו, תקף אחר תפילת מעריב, ושכרו עגלה בנעמירוב לנסע לברסלב - ויש מציאות שבשתי שעות בואו לשם ויקבלו פני רבנו ז"ל, ויחזרו ויסעו תקף לחזרה לביתם, ולא יודע לשום בגי' אדם מזה אפילו לבגייביתם, כי יחשבו שהוא משמח עצמו עם חבריו אצל אחד מהם.

וכמו שהיה מלבש אז מוהרנ"ת ז"ל, בגדי יום טוב, בגדי משי וכובע של יום טוב כדרך הנגידים, כך היה נוסע - כי לא רצה לילך לביתו לקח איזה מלבוש פשוט לכסות על בגדי משי - בכדי שלא ישאלו אותו מה זה.

ונסעו כך תקף אחר תפלת ערבית, בערך תשעה ווערסט, שעה חצי נסיעה. והתחיל הגשם לירד בשפע רב כליף, עד שהיו מכרחים לכנס בהקרעטשמע אכסניא, שהיה שם, עד שיפסק הגשם לירד. ומוהרנ"ת ז"ל היה מלבש בגדי יום טוב - והתלכלכו בגשם קדם שבאו

להקרעטשמע. ושם נתעכבו עד שפסק הגשם לירד, כמעט שני שעות. ואחר כך נסעו הלאה לאט לאט מחמת קלקול הדרך.

ובאו לברסלב בערך שעה קדם חצות הלילה. וכשבאו לתחלת הכניסה לעיר ברסלב, זמרו בשירה וצעקו: "צהלי ורני יושבת ברסלב" (על פי ישעיה יב, ו), בשמחה רבה בהרחבות, עד שפמה בגי' אדם נתעוררו מזה.

וכשבאו לבית רבנו ז"ל, היו עוד קצת אנשים, אף אדמו"ר ז"ל פנה אל אלו הבאים מנעמירוב [מוהרנ"ת ז"ל וחבריו], וקבל שלום מכלם בסדר פנים יפות, וכבד אותם כמעט משקה, ומיני מאכל מתיקה מיום טוב שקורין 'לעקיד', ואמר להם: "פי זה: לקח טוב נתתי לכם, אף תורת אל תעזבו" (משלי ד, ב).

ובתוך כך בא הבעל עגלה, ואמר שצריך לפע לחזרה, כי כך שכרו אותו. וקבל כל אחד רשות מרבנו ז"ל שקורין: 'צעזענט', ונפרדו לשלום.

ולמוהרנ"ת אמר רבנו ז"ל: "עוד לא נתתי לך עבור הוצאות, וגם לא נתת לי חשבון מיום בואך לבייתך מכל ימי החג שלך!"

וכשמעו כל זה מפי אדמו"ר ז"ל - הבין היטב: כי זה פון אדמו"ר ז"ל למחשבתו - כי מחמת הגעגועים והכיסופין שהיו לו כל ימי החג לזה, שיוכל לספר כל לבו לפני אדמו"ר ז"ל - ראה ממש רוח הקדש: שרבנו ז"ל יודע המחשבות שלו.

הכלל: אותן אנשים שבאו עם מוהרנ"ת ז"ל נסעו, והוא נשאר. והגם שהיה למוהרנ"ת מדבר עוד בחול המועד סבות עם הסוחרים: שתכף באסרו חג נצרך לפע לבא דייטשוב עבור סחורות של חרף, ושכרו עגלה עוד בחול המועד סבות, על אסרו חג, לפע תקף לבא דייטשוב! - אף כשמע מאדמו"ר כל הנ"ל - שכח את כל זה, ונשאר אצל רבנו ז"ל.

ממילא מובן: שאותו הלילה האיר למוהרנ"ת כשמש בצעירים - משיחותיו שהיה מדבר אדמו"ר כמעט כל הלילה.

והלך קדם אור הבקר עם רבנו ז"ל למקנה, וכאור בקר התפללו בבית הכנסת של בעל שם טוב ז"ל, שהיה סמוך לבית אדמו"ר ז"ל.

והיו לרבנו ז"ל, שני זוגות תפלין דרש"י, ואז התפלל מוהרנ"ת ז"ל בתפלין של רבנו ז"ל וכו'. ואחר התפלה כבד אותו רבנו ז"ל, במאכלי מזונות עם צנצנת קאווע, ואמר לו: "בוא ונגד לשוח אצל בית הכנסת בעל שם טוב ז"ל!" - שהיה מן היסוד שם, התיכח עץ בולט, שהיו יכולים לישב שם.

וכפי שמוהרנ"ת ז"ל ראה מרבנו ז"ל את החיבובת שמחבב אותו - התחיל לספר את כל אשר עבר עליו באלו הימים, מעת בואו לביתו - ואיך שהתפללו כל החג בהסופה, וכיוצא. ואז נתלהב רבנו ז"ל, וגלה לו אז התורה נפלאה בלקוטי מוהר"ן ח"א סימן מ"ח: "על אשר מעלתם בי" - ושם מובא מה'תפלה בכח', שהיא בחינת 'ספד'.

וכשאמר רבנו ז"ל הפסוק: "ואשים דברי בפיך" - נדמה למוהרנ"ת ז"ל: שממש אדמו"ר ז"ל מניח לו בפיו דבריו - עד שגלה שם: "ש'ספד' ותפלה בכח" - סגולה לבנים!

ומחמת שמוהרנ"ת ז"ל היו לו יסורים מזה, שלא היו לו עוד ז'רע של קימא' - פי זוגתו היתה מפלת פמה פעמים לארבעה חודשים. וכשרבנו ז"ל אמר: "ש'שמיני עשרת' עוצרת הנוקבא הטפה, שלא תפיל" (ענין שם) - נזכר מוהרנ"ת ז"ל: שזה מבקשו, שהוא נצרך לזה. והבין: שאדמו"ר ברוח הקדש שלו, פונו עבורו זה - הגם שעוד לא הזכיר בשום פעם לרבנו ז"ל מזה - אף פעם אמר לרבנו ז"ל: שזוגתו הפילה פמה פעמים! וכעת היא גם כן בחדש רביעי בהריון! ומבקש מאדמו"ר ז"ל על זה: "שלא תפיל עוד!"

ואז אמר לו רבנו ז"ל: "עבור זה נצרך לך לתן על פדיון". ותכף אמר מוהרנ"ת ז"ל: "אפילו בלי זה חשבתי לתן על פדיון לידכם". ענה רבנו ז"ל: "מעות איני צריך, רק תראה להכין לביתי ששה כסאות, שקורין 'צענקליך', בחינת: "שש מעלות לכסא" (מלכים א, יט), שזה

שתיתו, והתישב ואמר פמה שעוה תורה בהלכה ואגדה וחסידות וכו' עד להפליא. ענו לו אנשי-שלומו בצחות בלשון המובא בספורי-מעשיות במעשה מלך וקיסר: "יפה מאד היה, רק אם היו מדברים זאת בלתי פה שתוי!" הינו שלא בשעת שכרות, עיני-שם! - לשבכונתם להדגיש: שאין זה לשבח התורה, לומר תורה בפה שתוי, ולא כך מגלים ואומרים תורה.

כב. שיח-שופי-קדש ח"נ רפ - בלקוטי-מוהר"ן
ח"א רע"ז מבאר: "שרגל הוא רפואה להראה!" - ספר רבי אברהם סופר שטערנהארץ ז"ל: שהשתלשלות הדבר היה כך: בעת אמירת התורה הנ"ל שנאמרה בשמיני-עצרת, כמובא בחיי-מוהר"ן (סימן נ"ט), בא רבי אהרן הרב מברסלב, והביא לרבנו מאכל העשוי מרגל, שקבל אז שתי מנות מתושבי העיר, שפך נהגו לתת לרב מאכל כזה בשמיני-עצרת; והביא מנה אחת לרבנו. ואז אמר רבנו את הנזכר-לעיל: "שרגל הוא רפואה להראה!" - פי היה רבנו כבר הולך אז במחלת הראה.

כג. שיח-שופי-קדש ח"ז עא - פעם בליל
שמיני-עצרת בישוב מוהרנ"ת ז"ל עם אנשי-שלומו, ודברו מהמחלקת הגדולה שהתעוררה אז. וכך בדברים, שמעו קול הבוקע מקהל המתפללים שבבית-הכנסת שבעיר, באמרו: "אתה הראת לדעת", פנהוג.

נענה מוהרנ"ת ז"ל ואמר: ממי מדברים אנו כאן, מיהודים שצועקים "אתה הראת!" אבל מה שנעשה מקדם לה ולאחריה, זה יודע רק השם-יזתברך!

פרשת וזאת הברכה

"הופיע מהר פארן" (דברים לג, ב)

א. ח"א קא - כל עכו"ם יש להם כל המדות רעות, רק כל אמה ואמה ברוך אל מדה אחת יותר מכל המדות. וזה (דברים לג, ב): "הופיע מהר פארן" וכו' - שרצה הקדוש-ברוך-הוא לתן התורה לכל הברואים, וכל אחד ואחד לא רצה לקבלה, מחמת ששמעו שאותה מדה שהם ברוכים אחריה אסרה תורה (ספרי ברכה; זהר בלק קצב).

"מימינו אש דת למו" (דברים לג, ב)

ב. ח"א סט - ה'תורה' הוא בחינת 'מין', כמו שכתוב (דברים לג, ב): "מימינו אש דת למו".

"כל קדשיו בידך" (דברים לג, א)

ג. ח"א נב, ג - צריך לראות למלאת הידים, שהיא האמונה, על-ידי הארה מ'שבעה רועים', שהם כלליות של כל מנהיגי-הדור, וכל עקר אמונת ישראל ממשיכין

נגד ו' שבתוף א', שאמרת בשבת שובה, "קרא את יהושע" (בלקוטר מוהר"ן ח"א ו).

ואחר גמר התורה הזאת - נכנסו לבית אדמו"ר לסעודת הצהרים באסרו-חג.

[ב'שיח-שופי-קדש' החדש ח"ב פא: ואכן בסמוך בראש-החדש כסלו - נולד לו בנו הראשון רבי שכנא ז"ל, כמבאר בימי-מוהרנ"ת ח"א ג] - [עין עוד מספור הנ"ל ב'שיח-שופי-קדש' החדש ח"ב עז-עז-עט-פ].

יט. שיח-שופי-קדש החדש ח"ב עו - מוהרנ"ת ז"ל היה נזהר מאד לצית לרבנו ז"ל ולקיים את השעור שנתן לו ללמד, ח"י פרקים משניות בכל יום (עין שיחות-ה'ר"ן קפה).

ובשמחת-תורה הראשון להתקרבותו, בשעה שרקדו העולם בשמחת-תורה פנהוג - פרש מוהרנ"ת ונכנס בכל-פעם בחדר הסמוך, להשלים שם הח"י פרקים.

וכשהבחין אביו בדבר, שאל את אנשי-שלומו על-כך: "למה בורח כל העת, הרי הוא באמצע הרקודים עמכם?!" - והשיבו לו: "שרבנו נתן לו שעור של ח"י פרקים משניות, והוא מכרח להשלימו!"

ענה אביו: "לנתן'לע שלי הוא מצוה סדר כזה של ח"י פרקים משניות?!" - פי אביו החשיבו מאד - פי היה מגדולי למדני עירו.

כ. שיח-שופי-קדש החדש ח"ג תקב - רבנו ז"ל היה עולה לתורה בשמחת-תורה לחתן תורה, ומוהרנ"ת ז"ל לחתן בראשית!

ואמר על זה מוהרנ"ת ז"ל: "רבנו עלה לחתן תורה המסים את התורה - פי רבנו נצח וגמר ענינו! (חיי-מוהר"ן ריח) - אבל אני צריך להתחיל מ'בראשית"! [דער רבי האט עולה געווען לחתן תורה, ווייל דער רבי האט אויסגעפירט זיין זאך! - אבער איך דארף אנהייבן!].

כא. שיח-שופי-קדש החדש ח"ג תקד - פעם בשמחת-תורה שתה רבי נחמן מטולטשין ז"ן המשפר, מעט יותר מהראוי, ומחמת גדל השמחה נפל לרגלי מוהרנ"ת ונשקן, ואמר לו: "אתם החיות שלי! אתם החיים שלי!" אתם משיבים נפשי בדבורים שלכם! [איר זיינט מיין חיות! איר זיינט מיין לעבן! איר קוויקט מיך מיט אייערע דבורים!].

למחרת שאלו מוהרנ"ת: "אם זוכר מה שאמר אתמול?!" - ואמר לו רבי נחמן מטולטשין: "כן, וגם היום אומר אני כך!" אמר לו מוהרנ"ת: "מה שאתה אומר הוא אמת, אבל לא בשמחת-תורה הוא הזמן להרבות בשתיחה!" [וואס דו זאגסט איז אמת, אבער נישט שמחת-תורה טרינקן מערער].

[ב'שיח-שופי-קדש ח"ה שח: כשספר פעם הרב מחארקוב ז"ל בהתפעלות בשבח אחד מגדולי החסידים והרבנים שמעיר אוסטודוב: שפעם בשמחת-תורה שתה שלש כוסות יין-שכר חזק, ואחר-כך הקיא

הם להדור. וזה בחינת (דברים לג, ג): **"כָּל קִדְשֵׁי בְיָדְךָ"** - שהם בחינת כלליות של כל מנהיגי הדור.

"וְהָם תָּבוּ לְרַגְלְךָ יִשְׂא מִדְּבַרְתֶּיךָ" (דברים לג, ד)

ד. ח"ב צא - הצדיקים האמתיים מקשרים 'חכמה' תתאה ב'חכמה-עלאה' - כי בונה עולמות החרבין, ומגביה 'חכמה-תתאה' ומקשרה ל'חכמה-עלאה' - על ידי שיחתו וספורי דבריו שמדבר עם המודיעים.

כי בשהצדיק מדבר עם רשעים, ומגביה שכלו ומקשרו להשם-יתברך - אזי מעלה ומקשר שכלם ממקום שהם להשם-יתברך. כי הצדיק-האמת מצמצם שכלו, ומדבר עמם בחכמה נפלאה ובמלאכה גדולה, ומקשר כל הדבורים להשם יתברך - ועל-ידי-זה מביאם לידי 'תשובה'.

וזה בחינת (דברים לג, ד): **"וְהָם תָּבוּ לְרַגְלְךָ יִשְׂא מִדְּבַרְתֶּיךָ"**, ודרשו רז"ל (בבא-בבא ת.ח): **"אלו תלמידיי חכמים שהולכים ומכתתים רגליהם מעיר לעיר, ונושאים ונותנים בדבריו של מקום"**.

כי הצדיקים-האמתיים מדברים לפעמים עם רשעים, ומספרים עמהם מעסקי מלחמות, וכיוצא בזה מעסקי העולם, אך הוא מלביש בזה האור הגדול של התורה, כי הוא מלביש אור התורה בלבושים שונים זה מזה, עד שמלבישו בדברים הללו, והאורי-התורה מתלבש בצרופים אחרים.

כי אם היה הצדיק מדבר תכף תורה בפרוש עם הרשע, היה יכול להתפקד יותר, והיה נעשה רשע יותר. כי "צדיקים ילכו בם ופשעים יבשלו בם" (הושע יד, י). כי "זכה, נעשה לו סס-חיים. לא זכה, נעשה לו סס-מות" (יוקא עב:). ועליבן אם היו מגלין לו תורה כמות שהיא היה מתפקד יותר, כי היה נעשה אצלו 'סס-מות' חס' ושלום, כי הוא רחוק מן התורה. ועליבן צריכין להלביש לו התורה בצרופים אחרים.

ועליבן צריכין הצדיקים האמתיים לדבר עם הקמון שיחת חלין, והם מלבישין בהם התורה, והם מקשרים אותם באלו הדבורים ממקום שהם - כי הם אינם רחוקים מאלו הדבורים והספורים שהצדיק מדבר עמם, ועל-ידי-זה מקשר אותן ומעלה אותן להשם יתברך.

וזה בחינת: **"שהוא נושא ונותן בדבריו של מקום"** - היינו: שהוא מדבר עם כל אחד לפי מקומו במקום שהוא, והוא 'נושא' אותן הדבורים, ו'נותן' אותם להשם-יתברך - כי הוא מקשרם לרשעים, לבחינת 'חכמה-עלאה'. ומעלה אותן להשם-יתברך ומשיבן בתשובה - כי הוא מקשר 'חכמה-תתאה' ב'חכמה-עלאה'. היינו:

שהוא מעלה ה'חכמה-תתאה' מפל הרעים שבעולם, ומקשרם להשם-יתברך, ומעלה אותה ל'חכמה-עלאה'.

"תורה צוה לנו משה מורשה קהלת יעקב" (דברים לג, ד)

ה. ח"א קג - איתא בגמרא (סנהדרין צא:): **"כל המונע הלכה מפי תלמיד, פאלו גזילו מנחלת-אבות, שנאמר** (דברים לג, ד): **'תורה צוה לנו משה מורשה' וכו'".** - וכיון שראה משה שבני-ראובן ובני-גד מניאין לב בני-ישראל מ'נחלת-אבותם' - קרא להם (במדבר לב, יד): **"תרבות אנשים חטאים"**. הדבר הזה קבלתם מרבניכם, שרבעם גזל מפם הלכות, והלכות הם נחלת-אבות' פנ"ל. ועתה גם אתם הולכים בדרכי אבותיכם, ורצונכם לגזל מ'ישראל נחלת-אבותם' וכו'.

ו. ח"ב פט - ה'דעת' משדך כל ה'שדוכים', כי כל ה'שדוכים' הם שני הפכים, וה'דעת' הוא המתוך בין שני הפכים. על-כן כל ה'שדוכים' שבעולם, נעשים על-ידי ה'בר-דעת' שיש בעולם.

כי לפעמים שני המשדכים רחוקים מאד, והם שני הפכים ביותר זה מזה, על-כן קשה למצא זוגו. והתקון לזה: שצריך שיבוא לה'בר-דעת' לשמע תורה מפיו, ועל-ידי-זה יכול למצא השדוך שלו. שאז יוצא הדעת מכח אל הפעל, ואזי יכול לשדכם, אף אם הם בהפך גדול זה מזה.

ועליבן צריך לשמע 'תורה דוקא' מפיו - אף שגם ב'דבורים-פשוטים' שלו יש בהם 'דעת'. כי ה'תורה' נקראת 'כלה', כמו שאמרו רז"ל (ברכות נז. פסחים מט: על הפסוק בדברים לג, ד): **"תורה צוה לנו משה מורשה"**: **"אל תקרי מורשה, אלא מארסה"** - ויש בה גם-כן שני הפכים, כי יש בה שני מיני אותיות.

וכשהצדיק אומר 'תורה', הוא בחינת 'משדך שדוכין', כי "דברי-תורה עניים במקום זה ועשירים במקום אחר" (ירושלמי ראש-השנה פ"ג ה"ה), שמחברים אותם יחד ממקומות מפורדים שרחוקים זה מזה. ועל-ידי-זה נעשה החדוש שמחדשים.

עליבן צריכין לשמע מפיו תורה דוקא, ועל-ידי-זה יכולין למצא זוגו.

ז. שיחות-הר"ן צא - סגלה ל'התמדה' להיות מתמיד בלמודו: להזהר לבלי לדבר על שום איש ישראל.

כמו בשהפלה היא יפה אזי האהבה בשלמות - כמו-כן ה'תורה' נקראת 'כלה', כמו שכתוב (דברים לג, ד): **"תורה צוה לנו משה מורשה"**, ודרשו רז"ל (ברכות נז. פסחים מט:): **"אל תקרי מורשה אלא מארסה"**.

וְכָל-אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל, יֵשׁ לוֹ אוֹת בַּתּוֹרָה, כִּי "שָׁשִׁים רְבּוּא אוֹתוֹת הַתּוֹרָה, כְּנֶגֶד שָׁשִׁים רְבּוּא נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל" (זהר-קדש שירי-השירים; זהר-קדש רות; מַגְלַה-עַמּוּת וְאַתְחַנֵּן אוֹפֵן קַפּוֹ; 'שֶׁל' הַהֶקְדוּשׁ בְּרֵאשִׁית ב' בְּשֵׁם הָאֲרִיז'ל; וְעוֹד).

וְכַשֵּׁי חֶסְרוֹן בְּאֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל - נִמְצָא שֵׁשׁ חֶסְרוֹן בַּתּוֹרָה, שֵׁשׁ שָׂרָשׁ נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל. וְעַל-כֵּן בּוֹדָאֵי אִי-אֶפְשָׁר לְאַהֵב הַתּוֹרָה בְּשִׁלְמוֹת.

אָבֵל כְּשִׁיזְהָר מְלַדְבֵּר וְלִמְצָא שׁוּם חֶסְרוֹן בְּשׁוּם יִשְׂרָאֵלִי - נִמְצָא "שְׂאִין בְּהַתּוֹרָה שׁוּם חֶסְרוֹן וּמוּם! - אֲזִי בּוֹדָאֵי יְאַהֵב הַתּוֹרָה מְאֹד, וַיִּתְמִיד בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה, מִגְדֵּל הָאֲהָבָה.

"וַיְהִי בִישְׂרוֹן מֶלֶךְ בְּהַתְּאִסָּף רְאִשֵׁי עַם" (דְּבָרִים לֵג, ה)

ח. ח"א ז, ז - הַבֵּאֵנו לְקַמֵּן בְּפִסּוּק "שָׁמַע ה' קוֹל יְהוּדָה" (דְּבָרִים לֵג, ז) - שֶׁהוּא כְּהַמְשָׁךְ ל"וַיְהִי בִישְׂרוֹן מֶלֶךְ" (שָׁם, שָׁם, ה).

ט. ח"א ית, ד - וְדַע: שֶׁעַקֵּר ה' מְלָכוֹת שְׂרָשָׁה ב'חֲכֻמָּה, כְּדִי לִידַע אִיךָ לְהַנְהִיג וְלִמְלֹךְ. לָכֵן יֵשׁ לְכָל מֶלֶךְ חֲכָמִים וַיּוֹעֲצִים, כִּי בְּזֶה תִכּוֹן מְלָכוֹתוֹ וַיִּתְקַיֵּם מְדִינָתוֹ.

וְזֶה בְּחִינַת (דְּבָרִים לֵג, ה): "וַיְהִי בִישְׂרוֹן מֶלֶךְ, בְּהַתְּאִסָּף רְאִשֵׁי עַם". הֵינּוּ: עַל-יַדֵּי "רְאִשֵׁי עַם", שֶׁהֵם ה'מַחְזִי' וְה'חֲכָמָה' - עַל-יָדָם תִּכּוֹן בְּחִינַת ה'מְלָכוֹת'. וְעַל-יַדֵּי 'אֲהָבַת הַחֲכָמִים', תִּכּוֹן ה'מְלָכוֹת'.

הַבְּרָכוֹת שֶׁבִּרְךָ מֹשֶׁה אֶת הַשְּׁבִטִים

י. סִפְרֵ-הַמְּדוּת, הַמְּתַקֵּת-דִּין פּו - לְהַמְתִּיק הַדִּין, תֹּאמַר וְכוּ', וְאַחַת-עֲשָׂרָה בְּרָכוֹת שֶׁבִּרְךָ מֹשֶׁה אֶת הַשְּׁבִטִים (דְּבָרִים לֵג, ה־כח).

"שָׁמַע ה' קוֹל יְהוּדָה וְאֵל עַמּוֹ תִּבְיָאֵנו" (דְּבָרִים לֵג, ז)

יא. ח"א ז, ג-ד-ה-ז - אִי-אֶפְשָׁר לְהַשִּׁיב ה'מְלוּכָה' לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא - אֶלָּא עַל-יַדֵּי 'וְדוּוּי' דְּבָרִים לְפָנָי תְּלַמִּיד-חֲכָם, עַל-יַדֵּיזָה מִתְקַן וּמַעֲלָה בְּחִינַת 'מְלָכוֹת' לְשָׂרָשָׁה.

וְעוֹנֹתָיו שֶׁל אָדָם, הֵם עַל עֲצוּמוֹתָיו, כְּמוֹ שְׂפָתוֹב (וַיִּחְזַק אֵל לֵב, כז): "וַתְּהִי עוֹנֹתָם חֲקוּקָה עַל עֲצוּמוֹתָם", וְכָל 'עֲבָרָה' יֵשׁ לָהּ 'צְרוּף אוֹתוֹת'.

וְכַשֵּׁעֲבַר אֵיזָה עֲבָרָה - אֲזִי נִחְקַק צְרוּף רַע עַל עֲצוּמוֹתָיו. וְעַל-יַדֵּיזָה מַכְנִים בְּחִינַת ה'דְּבוּר' שֶׁל הַלְּאוּ הַזֶּה שֶׁעֲבַר, בְּתוֹךְ הַטְּמָאָה. הֵינּוּ: שְׂמִכְנִים בְּחִינַת 'מְלָכוֹת', בְּחִינַת "דְּבַר אֶחָד לְדוֹר" (סִנְהֶדְרִין ת, ג), 'דְּבַר', לְשׁוֹן מְנַהִיג וּמוֹשֵׁל' - הוּא מַכְנִים אוֹתָהּ בְּתוֹךְ הַעֲבוּרָם, וְנוֹתֵן לָהֶם מְמֻשָּׁלָה.

וְעַל-יַדֵּי 'וְדוּוּי-דְּבָרִים' - יוֹצֵא מִעֲצוּמוֹתָיו הַאוֹתוֹת חֲקוּקִים עֲלֵיהֶם, וְנַעֲשֶׂה מֵהֶם ה'דְּבוּר' שֶׁל ה'וְדוּוּי'. כִּי ה'דְּבוּר' יוֹצֵא מ'עֲצוּמוֹתָיו, כְּמוֹ שְׂפָתוֹב (תְּהִלִּים לֵה, י): "כָּל עֲצוּמוֹתֵי תֹאמְרָנָה", וּמַחְרִיב הַבְּנֵי וְהַצְּרוּף הָרַע, וּבוֹנֵה מֵהֶם 'מְלָכוֹת דְּקֻדְשָׁה'.

וְזֶה שְׂאֵמְרוּ חַז"ל (סוֹטָה ז): "בְּשָׂעָה שֶׁהִלְכוּ יִשְׂרָאֵל בְּמַדְבָּר, הָיוּ עֲצוּמוֹתָיו שֶׁל יְהוּדָה מְגַלְגְּלִין, עַד שֶׁאָמַר מֹשֶׁה (דְּבָרִים לֵג, ז): "שָׁמַע ה' קוֹל יְהוּדָה".

שֶׁבִקֵּשׁ מֹשֶׁה מִהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא: שִׁיזְכֹּר לַיהוּדָה הַיְדוּדִי שֶׁהַתּוֹדָה, וְכֵן הָיוּ לִיָּהּ. וְזֶה דוֹקָא: "עֲצוּמוֹתָיו הָיוּ מְגַלְגְּלִין", עַל-שֵׁם: "וַתְּהִי עוֹנֹתָם חֲקוּקָה עַל עֲצוּמוֹתָם".

וְעַל-יַדֵּי ה'וְדוּוּי' - נִתְתַּקְנָה, וְעַל כֵּן חָד לְדוּכְתָהּ. - וַיְהוּדָה זֶה בְּחִינַת 'מְלָכוֹת' - רְמִז: שְׂבָחִינַת 'מְלָכוֹת' נִתְתַּקְּן עַל-יַדֵּי 'וְדוּוּי-דְּבָרִים'.

וְזֶה נַעֲשֶׂה, עַל-יַדֵּי 'מֹשֶׁה', שֶׁזְּכַר מֹשֶׁה הַיְדוּדִי, וְנַעֲשֶׂה כְּאֵלוֹ הַתּוֹדָה עִבְשׁוּ לְפָנָי מֹשֶׁה, וְעַל-יַדֵּיזָה נִתְתַּקְּן בְּחִינַת 'מְלָכוֹת', וְנִחְרַב ה'צְרוּף-הָרַע' שֶׁנִּחְקַק עַל 'עֲצוּמוֹתָיו'.

וְזֶה בְּחִינַת 'הַחֲזֵרַת הַמְּלָכוֹת לְשָׂרָשָׁה' וְכוּ'. - וְזֶה: (דְּבָרִים שָׁם, ה) "וַיְהִי בִישְׂרוֹן מֶלֶךְ" - הֵינּוּ: שְׂמִלְכוֹת עֲלָה לְשָׂרָשָׁה, כְּמוֹ שְׂפָתוֹב (תְּהִלִּים לז, יא): "וַעֲנִיִּים יִרְשׁוּ אֶרֶץ", וְ'אֶרֶץ' הִיא 'דִּינָא דְּמְלָכוֹתָא' (דְּבָרִים כח, גִּטִּין י: בְּבִא-קַמָּא קִיג. בְּבִא-בִּתְרָא נה), כְּמוֹ שְׂפָתוֹב (אִיּוֹב כ, כז): "וְאֶרֶץ מִתְקוּמָהּ לִי".

יב. ח"א לד, ג - הֵנָּה הַכֹּל: שֶׁה'מְמַשְׁלָה' בִּיד הַצְּדִיק, לְפַעַל פְּעֻלוֹת כְּרֻצוֹנוֹ, כְּמוֹ שֶׁדְּרָשׁוּ חַז"ל (מוֹעֵד-קָטָן טז: עַל שְׂמוּאֵל-ב, ג, א): "צְדִיק מוֹשֵׁל וְכוּ' - מִי מוֹשֵׁל בִּי, צְדִיק". - וְהוּא שָׂרָשׁ כְּלָיוֹת נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְהֵם הַעֲנָפִים שֶׁלוֹ הַמְּקַבְּלִים מִמֶּנּוּ.

וְעַקֵּר ה'מְמַשְׁלָה': לְהַאִיר וּלְהַתְּעוֹרֵר לָבֵם לַעֲבוֹדַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ. כְּמוֹ שְׂפָתוֹב (דְּבָרִים לֵג, ז): "שָׁמַע ה' קוֹל יְהוּדָה וְאֵל עַמּוֹ תִּבְיָאֵנו" - הֵינּוּ: לְהַאִיר הָאֵרַת הַצְּדִיק בְּעֲנָפִים, הֵינּוּ: ב'לֵב יִשְׂרָאֵל, וְזֶהוּ: "וְאֵל עַמּוֹ תִּבְיָאֵנו".

"תְּמִיךְ וְאוֹרִיךְ לְאִישׁ חֲסִידֶךָ" (דְּבָרִים לֵג, ח)

יג. ח"ב ג, בסוף - וְזֶהוּ בְּחִינַת ה'שְׂמֹן' שֶׁל 'נֵר חֲנֻכָּה', בְּבְחִינַת (דְּבָרִים לֵג, ח): "תְּמִיךְ וְאוֹרִיךְ לְאִישׁ חֲסִידֶךָ" - שְׂעַל-יַדֵּי ה'חֲסִידִים', דְּהֵינּוּ בְּחִינַת 'הִלְכוֹת' - נִתְגַּלָּה 'אוֹר הָאֱמֶת', בְּחִינַת: "תְּמִיךְ וְאוֹרִיךְ". וְזֶה בְּחִינַת ה'שְׂמֹן', שֶׁהוּא בְּחִינַת 'אוֹר הָאֱמֶת', בְּחִינַת (תְּהִלִּים מג, א): "שִׁלַּח אוֹרְךָ וְאֱמַתְךָ".

"ישימו קטורה באפך" (דברים לג, י)

יד. ח"א יג, א; הוספות מנתב"ד רבנו ז"ל השיך להתורה הזה (נדפס בסוף הספר) - איתא בזהר (פנחס רכד): "רוחא נחת לשכף חמימא דלפא, וכד נחת רוחא, לפא מקבל לה בחדוה דנגונא דליואי".

"רוחא" - זה בחינת 'צדקה', שהיא רוח נדיבה - על-ידו מקררין חמימות תאות-ממון.

"נגונא דליואי" - זה בחינת 'משא-ומתן באמונה' - ששמח בחלקו ואינו אץ להעשיר. פי ה'נגינה' זה ה'משא-ומתן', כמו שכתוב (תהלים פא, א): "שאו זמרה ותנו תף". 'חדוה', זה 'שמח בחלקו'.

וזה בחינת 'קטרת', שמקשר 'חמום הלב' עם ה'רוח'. וזה (משלי כז, ט): **"קטרת ישמח לב"**.

וזה בחינת (דברים לג, י): **"ישימו קטרה באפך"** - שעל-ידי בחינת 'קטרת' הנ"ל, נתבטל בחינת (בראשית ג, יט): **"בזעת אפך תאכל"**.

"ויבין כתפיו שכן" (דברים לג, יב)

טו. ח"ב פה - 'אגוזים' הנקראים 'לוזים', רומזים לבחינת 'לאה', שהיא ב'ערף', שהיא נקבא ראשונה. ואחר-כך נכנסין ל'בית-המקדש', שהוא בחינת: **"יעקב קראו בית-אל"** (פסחים פח). וזהו שפרש רש"י (שופטים א, כד): **"שדרף לוז נכנסין לבית אל"**.

וזהו (ישעיה מ, א): **"נחמו נחמו" שתי פעמים, נחמו גימטריא 'קדקד', שהוא בחינת 'ערף', שעל-ידה נכנסין לבית-אל.** וזהו שלשה שבועות ב'יהמקצרים וכו' וכו'.

וזהו ה'עצם לוז' שיש ב'ערף אדם', שישאר אחר כליזן הגוף, וממנו יתחדש בגוף בשעת ה'חיתת-המתים'. וזהו עקר נחמותינו, בחינת 'נחמו נחמו', פי על הגוף נאמר (רות ג, יג): **"שכבי עד הבקר",** שהוא עת ה'תחיה - "והנה בבקר והנה היא לאה" (בראשית כט, כה) - היינו: **"עצם לוז' הנ"ל, שעל-ידה נתבנה הגוף"**.

ובשביל שכל פונתו של 'יעקב' היה בשביל 'דחל' - נאמר ב'בני רחל', דהינו 'יוסף': **"ולקדקד נזיר אחיו"** (בראשית מט, כו; דברים לג, טז), ובבנימין בתיב (דברים שם, יב): **"ויבין כתפיו שכן"** - רמז: שעל-ידי בחינת 'לאה' שהיא ראשונה, יכול לבוא לבחינת 'דחל'. **"קדקד" ו"כתפיו"** - זה בחינת 'לוז' הנ"ל.

"ולקדקד נזיר אחיו" (דברים לג, טז)

טז. ח"ב פה - נמצא לעיל על הפסוק: "ויבין כתפיו שכן"

"בכור שורו הדר לו" (דברים לג, יז)

יז. ח"א א - ועל-כן 'יעקב' שהוא בחינת ה'שכל' - זכה ל'חן', כמו שכתוב (בראשית לג, יא): "פי חנני אלקים" וכו'. ועל-כן ב'רד השבטים ב'חן', כמו שכתוב (שם שם, ה): "הילדים אשר חנן" וכו'. ובנימין לא היה אז, ועל-כן ב'רכו 'יוסף' ב'חן', כמו שכתוב (שם מג, כט): **"אלקים יחננו בני". ודוקא 'יוסף' היה יכול לברכו ב'חן', פי 'יוסף' היה כלול ביותר מבחינת 'יעקב' וכו'.**

ועל-כן נאמר ב'יוסף' (דברים לג, יז): **"בכור שורו הדר לו"**. 'בכור' הוא בחינת ה'שכל'. וזהו **"שורו" לשון 'הסתכלות' - פי צריכין להסתכל בה'שכל' שיש בכל דבר**.

וזהו: **"הדר לו"** - תרגם אונקלוס: **"זיו ליה"**, לשון 'אור' - פי ה'שכל' מאיר לו בכל דבר, אפלו במקום שהיה אפל וחסד' - פשוטה להסתכל על ה'שכל' שיש שם בכל-דבר, ומקרב אותו להשם-יתברך.

יח. ח"א יא, ו - 'קבלה' היא בחינת (תהלים כט, ב): 'השתחו ליה ב'הדרת קדש', ראשי-תבות: 'קבלה'. 'השתחו ליה ב'הדרת קדש', זה בחינת 'יחודא עלאה', הינו: 'זווג של שבת', בחינת 'ברית עלאה', ששם עקר ה'השתחויה', בבחינת (בראשית מב, ו): **"ויבאו אחי יוסף וישתחו לו"**, והוא בחינת 'הדרת קדש', בבחינת (דברים לג, יז): **"בכור שורו הדר לו"**.

יט. ח"ב טו - ה'צדיק' הוא בחינת (דברים לג, יז): "בכור שורו הדר לו", ו'בכור נוטל פ'י שנים" (דברים כא, יז; בבא-בבא פ"ח מ"ד; בכורות פ"ח מ"ט), הינו: שדבור 'פיו' הקדוש יש לו 'שני' משמעות.

ומזה בא: שיש כח ויניקה להצבועים לינק מהם, להפך דבריהם אל השקר שלהם - מאחר שהדבור הקדוש בעצמו יש לו שני משמעות, בבחינת **"פי שנים"**.

שמחמת ההתפארות של אלו הצדיקים הגדולים שיוצא מפייהם הקדוש - מזה בא: שנמצאים 'צבועים שקרנים' שמתדמים עצמן בקוף, ומתפארין עצמן גם-כן, ממש באלו הלשונות של 'התפארות' שיוצא מפה קדוש של הצדיקה-אמת.

אבל מצדיקים פשוטים, עובדי-השם בפשיטות בתורה ותפלה ומעשים-טובים - אין להם שום כח - מאחר שהצדיקים בעצמן אינם מדברים גדולות, ומתנהגים בפשיטות בעבודה-תמה, על-כן אין להשקר והגדלות שלהם אחיזה בהם כל-כך.

וזהו ששאל רבי זירא את רב יהודה (שבת עז): **"מאי טעמא גמלא זיטר גנובתה, ותורי אריכא גנובתה?"**

[למה הגמל זנבו קצר, ושור זנבו ארוך?]

"גמלא" - זה בחינות הצדיק הפשוט, בחינת: "ולא הלכתי בגדלות ונפלאות. כגמל עלי אמו" (תהלים קלא, א, א-ב), כי הוא מתנהג בפשיטות, ואינו מדבר גדולות וכו', והוא רק כגמול עלי אמו'.

"זוטרי גנובתה" - זה בחינת (ישעיה ט, יד): "נביא ומורה שקר הוא הזנב", אלו הצבועים המשקרים, בחינת 'נביאי השקר', שאחיותם הוא רק בצדיקים הגדולים. - אבל בהצדיקים הפשוטים בחינת 'גמלא', אין להם אחיזה כל-כך, וזהו: 'זוטרי גנובתה'.

וזהו: **"תורי אריכא גנובתה"** - בחינת 'הצדיקים הגדולים', בחינת (דברים לג, יז): **"בכור שורו הדר לו" כנ"ל.**

"אריכא גנובתה" - הינו: שעקר יניקת ה'נביא ומורה השקר שהוא הזנב', הוא רק אצלם כנ"ל.

"שמה זבולן בצאתך ויששכר באהלך" (דברים לג, יח)

כ. ח"א נג, א-ב-ג-ד - יש פנים דקדשה, אנפין נהורין, בחינת 'חיים', בחינת 'שמחה', כמו שכתוב (תהלים טז, יא): **"שבע שמחות את פניך"**. ויש פנים דסטרא-אחרא, אנפין חשוכין, מרה-שחורה, 'עבודת' אלילים.

ואלו הנופלים בתאות-ממון, ואינם מאמינים שהקדוש ברוך הוא יכול לפרנס האדם בסבה קלה, ורוזפים אחר פרנסתם ביגיעות גדולות, והם אוכלי לחם בעצבון, כמו שכתוב (בראשית ג, יז): **"בעצבון תאכלנה"**. ו'עצבות' הוא 'מרה-שחורה' - אלו בני-אדם נקשרים בפנים דסטרא-אחרא, אלקים אחרים, 'חשך', 'מיתה'.

ודע: שעל-ידי תקון ברית-קדש, נצול מפנים דסטרא-אחרא, 'תאות ממון', 'מרה-שחורה', 'בעצבון תאכלנה' וכו'.

ובשביל זה, 'זבולון שהיה אוהב ל'יששכר' - נאמר בו (דברים לג, יח): "שמה זבולון". **"שמה"** - הפך **"בעצבון"**. **"שבע שמחות את פניך"** - תקון 'תאות' ממון'.

וזה בחינת (ברכות ח,): **"מצא או מוצא"** - פי ה'פרנסה' הוא בחינת 'אשה', כמו שאמרו חז"ל (סנהדרין פא): **"היורד לפרנסת חברו, פאלו בא על אשתו"**. ו'פרנסה' שהוא **"בעצבון"** - היא בחינת: **"מוצא אני מר ממנות את האשה"**.

ועל-כן להפך ב'פרנסה דקדשה' - בתיב: **"מצא אשה מצא טוב"** (משלי יח, כב). **"טוב"**, בחינת 'צדיק', בחינת **"ברית מלח"** (במדבר יח, יט), **"שממתיק מרירותא דעלמא"** (זהר ויחי רמא), הינו: 'תאות ועצבון הפרנסה'.

ו'פרנסה' שהוא בחינת: **"שמה זבולון בצאתך"** - הוא בחינת: **"מצא אשה מצא טוב"**, ו'אין טוב אלא צדיק' (יומא לה), הינו 'ברית', כמו שכתוב (ישעיה ג, י): **"אמרו צדיק פי טוב"**. וכמו שכתוב (שמות ב, ב): **"ותרא אתו פי טוב הוא"**, **"שנולד מהול"** (שמות-רבה א, כ).

כא. ח"א לה, וי - כשעוסק ב'משא-ומתן באמונה, אזי ה'מחין', הינו 'נשמתו', פאה לתוך ה'אמונה', ונתחדשין שם, ונתחזקין מעיפותם, וממשיך שכל חדש מאור-הפנים'.

וזהו (תהלים פט, טז): **"ה' באור פניך יהלכון"** - בחינת 'משא-ומתן', כמו שכתוב (דברים לג, יח): **"שמה זבולן בצאתך"**.

כב. ח"א ס, ז - **"שליש שבפרקמטיא"** (בבא-מציא מב), הוא כנגד ה'עשירות' שנוכר אצל 'סדום', פי בסדום בתיב (איוב כח, ד): **"הנשפכים מני רגל"** - פי הם רצו לבטל ה'משא-ומתן', שהוא בחינת 'רגל', כמו שכתוב (דברים לג, יח): **"שמה זבולן בצאתך"**.

כג. ח"א רפ - **"פי תצא למלחמה"** (דברים כא, י). **"פי תצא"** - זה בחינת 'משא-ומתן', בחינת (שם לג, יח): **"שמה זבולן בצאתך"** וכו'.

פי 'משא-ומתן' נקרא בחינת **"צאתך"** - פי אף-על-פי שזבולון ויששכר שוים, מחמת שזבולון היה מספיק ליששכר, ונאמר עליו: **"שמה זבולון"** - על-כפיזה נקרא: **"צאתך"**. **"ויששכר: אהלך"**.

פי 'עבודת התורה' - היא 'פנימיות' יותר, והיא למעלה מעבודת ה'משא-ומתן'. אף-על-פי שגם ה'משא-ומתן' היא עבודה גדולה, פי הוא מספיק התלמיד-יחכמים, ונאמר עליו: **"שמה זבולון"** - על-כפיזה נקרא **"צאתך"**, נגד 'עבודת התורה' שהיא בחינת: **"יששכר באהלך"**.

וכן כל מדרגה ומדרגה נגד המדרגה שלמעלה ממנה - נקראת המדרגה שלמטה: **"צאתך"**, נגד המדרגה שלמעלה שנקראת: **"אהלך"**.

ואפלו מי שעובד השם-יתברך בדבקות - עם-כפיזה נגד המדרגה שלמעלה ממנה עוד, נקרא אפלו 'דבקות', בחינת: **"צאתך"**. (עין בפנים המשך הבאור על הפסוק "פי תצא למלחמה").

"כי שם חלקת מחקק ספון" (דברים לג, כא)

כד. ח"ג ד, יא - **"זמנא חדא אזלינא בספינתא, וחזינא ההוא אבן טבא דהדר לה תנינא, ונחת בר אמוראי לאתויה, אתא תנינא קא בעי בלע לספינתא וכו'"** (בבא-בתרא עד:).

[פעם אחת הלכנו ב'ספינה', וראיתי אבן טובה בתוך הים שמסבב אותה 'תנין'. ונרד אדם היודע לשחות, להביאה. בא ה'תנין' ורצה לבלע את ה'ספינה וכו'].

"זמנא חדא אזלינא בספינתא" - זה בחינת 'שרש הרצון', ששם 'קבורת משה' שנסתלק ב'שרש הרצון'. וזה בחינת 'ספינתא', בחינת (דברים לג, כא): **"כי שם חלקת מחקק ספון"**.

"והזינא ההוא אבן טבא דהדר לה תנינא" - בחינת (משלי יא, א): **"אבן שלמה רצונו"**, בחינת הרצון.

"דהדר לה תנינא" - זה 'מצדה הנחש' שמסבב ומתגבר על הרצון.

"ונחת בר אמוראי לאתניה" - בחינת ה'חכם שבקדשה', בחינת (שם ג, ד): **"אמר לחכמה אחתי אתי, שרצה להתגבר ולהעלות הרצון, לקשרו ל'שרש הרצון'."**

"אתא תנינא קא בעי בלע לספינתא" - שבא בחינת 'מצח הנחש', 'שרש חכמת הטבע', ורצה לבלע ה'ספינה', בחינת 'שרש הרצון', בחינת: **"כי שם חלקת מחקק ספון"** - פי 'מצדה הנחש' רצה להטיל פגם וכפירה, גם ב'שרש הרצון' וכו' וכו'.

כה. ח"ב נו; ספר-המדות, 'שנרות' ח"ב ד - 'משה' הוא מלבש בכל אחד ואחד מישראל, בכל איבר ואיבר, ומזכיר כל איבר ואיבר שיעשה המצוה השייכה לאותו איבר. פי רמ"ח מצוות בנגד רמ"ח איברים. ועל-פן 'משה' נקרא **"מחקק"** (דברים לג, כא), **"שהוא גימטריא רמ"ח"** (בעל-הטורים בראשית מט, י; מגלה עמקות פרשת חקת) - **שמזכיר רמ"ח מצוות.**

ועל-ידי ה'שנרות' שובח אותם, בבחינת (משלי לא, ה): **"פן ישתה וישפח מחקק"** - שעל-ידי השתיה והשכרות, שובח רמ"ח מצוות של משה.

כו. ח"ב עב - "מחקק" (דברים לג, כא), **"דא משה"** (בבא-בבא טו.). גם **"מחקק בגימטריא רמ"ח"** (בעל-הטורים בראשית מט, י; מגלה עמקות פרשת חקת) - הינו בחינות ה'שפלות של משה', שמלבש בכל אחד מישראל ברמ"ח איבריו, בכל איבר ואיבר.

"צדקת ה' עשה ומשפטיו עם ישראל" (דברים לג, כא)

כז. ח"א ג, ד - על-ידי 'צדקה', אוהזין במדת ה'משפט', כמו שכתוב (דברים לג, כא): **"צדקת ה' עשה ומשפטיו"**.

פי 'צדקה' הוא על-ידי 'משפט', כמו שכתוב (תהלים עה, ח): **אלקים שפט זה ישפיל וזה ירים**, "שמוריש לזה ומעשיר לזה" (שמות-דבא לא, ג). וכשנותן 'צדקה' - הוא

בבחינת: **"זה ישפיל"** - שמחסר ממונו. ובבחינת: **"וזה ירים"** - שמעשיר לעני. נמצא: שאוחז על-ידי-זה במדת 'משפט'.

"רכב שמים בעזרד" (דברים לג, כו)

כח. ח"א לה, בסוף - תפלין נקרא מ'רפנות', כמו שכתוב (דברים לג, כו): **"רכב שמים"**. ו'שמים', 'אש ומים' (תגינה יב.), בחינת 'גונין', פי תפלין הם נהרין מאמא עלאה.

"ומתחת זרעת עולם" (דברים לג, כז)

כט. ח"א נז, ד - **"והרפנתיה על במתי ארץ"** (ישעיה נח, יד) - **"במתי ארץ"** (ישעיה נח, יד), הם 'אברהם ויצחק', שהם ה'ידיים', שהם **"זרועות עולם"** (דברים לג, כז).

ל. ח"ב ה, ב - **"קחם על זרועתי"** (הושע יא, ג), זה בחינת 'זכות אבות', שהם **"זרועות עולם"** (דברים לג, כז).

"ויגרש מפניה אויב ויאמר השמד" (דברים לג, כז)

לא. ח"א נג, א-ב-ג-בסוף - יש פנים דקדשה, 'אנפין נהרין', בחינת 'חיים', בחינת 'שמחה', כמו שכתוב (תהלים טז, יא): **"שבע שמחות את פניך"**. ויש פנים דסטרא-אחרא, 'אנפין חשוכין', 'מרה-שחורה', 'עבודת-אלילים'. - ועל-ידי תקון 'ברית קדש', נצול מ'פנים דסטרא-אחרא'.

וזהו (דברים לג, כז): **"ויגרש מפניה אויב ויאמר השמד"**. **"ויגרש מפניה אויב"** - 'מפניה' דקדשה. **"ויאמר השמד"** - לשון 'שמד', לשון 'עבודה-זרה', הינו תאנות ממון. פי כל ישראל נקראים צדיקים על-שם הברית, ובשביל זה, בשמגוש מפניהם דקדשה את האויב, הוא מפיל אותם האויבים בפנים דסטרא-אחרא, הינו: **"השמד"**.

נמצא: כל צדיק וצדיק, פשהקדוש-ברוך-הוא רוצה לגרש אויביו של צדיק, הוא מפיל את האויב בתאנות ממון - פי 'צדיק' הוא 'ברית עולם' (תקוני-זהר פה.), וזה האויב של צדיק שחולק על צדיק, אין לו מלח להמתיק מרירותו, פי מלח ממון חסר, פי עקר תאנות-ממון שנתמעט אינו אלא על-ידי 'ברית'.

ועל-פן יוכל כלי-אחד שהוא שומר הברית יותר מחברו, להפיל את חברו - פי הוא בחינת 'צדיק', פנים דקדשה, לגבי חברו, ועליו נאמר גם-כן: **"ויגרש מפניה אויב"** וכו'.

ועל-פן צריך לזהר בשיש מחלקת על האדם - שלא יפל לתוך תשוקת הממון! - פי אולי חברו פנים דקדשה

ועל-כן נקראים 'גרים' - על-שם (תהלים סג, יא): "גירהו על-ידי חרב" - כי על-ידי ה'גרים', נעשה 'חרב הנאווה'.

"זאת הארץ וכו' הראיתיה בעיניך ושמה לא תעבר. וימת שם משה" (דברים לד, דה)

לו. ימי-מוהרנ"ת ח"ב בהקדמה - ושמעתי מאחד מאנשי-שלומונו: אשר נרמז גם בתורתנו הקדושה, אצל הסתלקות משה רבנו עליו-השלום - שיצאה נפשו בעת 'רעוא-דרעוין' בשבת במנחה, מחמת גדל השתוקקותו לארץ-ישראל.

כי ידוע (דברים יד, יא, ד): "שהתפלל משה תקט"ו תפלות לבוא לארץ-ישראל". ולבסוף פשאר לו השם-יתברך (דברים לד, ד): "זאת הארץ וכו' הראיתיה בעיניך ושמה לא תעבר", מיד בתיב (שם שם, ה): "וימת שם משה" וכו'.

כי על-ידי שמראין לו לאדם דבר הנחשק, ומונעין אותו מאתו - נתגבר החשק ביותר. כמו-כן על-ידי שהראה לו השם-יתברך את הארץ, ואמר לו: "ושמה לא תעבר" - נתגבר חשקו ביותר, עד שיצאה נפשו.

"וימת שם משה עבד ה'" (דברים לד, ה)
"ויהי אחרי מות משה עבד ה'" (יהושע א, א - בהפטורה)
- עניני 'הסתלקות משה רעיא מהימנא', רצון שברצונות -

לו. ח"א ב, ה - "לכן לא תביאו וכו' אל הארץ" (במדבר כ, יב) - רמז על 'הסתלקותו' - כי ה'קדשה' גם-כן נתוסף למעלה בשעת 'פטירת הצדיק'. [עגן ב'חיי מוהר"ן פג].

לח. ח"א נת, א - 'באר' ו'ענן' ו'מן', כלם חזרו בזכות 'משה', כמו שאמרנו חז"ל (תענית ט, על זכריה יא, ח): "ואכחד שלשת הרעים בירח אחד" - "כשנסתלק משה בירח אדר, נסתלקו באר וענן ומן, והיו באלו מתו כל השלש (משה אהרן ומרים) בירח אחד".

לט. ח"א נת, ב - 'משה רבנו', היה נשמתו כלול מ'שלשה אבות' (תקוני-זהר קיב). ולעיתים בשעת התחיה, יקום משה כלול משלשה אבות במקדם, בחינת (קהלת א, ט): "מ'ה ש'היה הוא ש'היה", בחינת (דברים לא, טז): "הנה שכב עם אבתיך וקם" - שיקום בתחיה כלול משלשתן.

מ. ח"ב ד, ז - הכנעתם של ה'חיות-רעות', 'חכמי-הטבע', בחינת 'מצח הנחש' - הוא על-ידי 'חכם גדול שבקדשה', שיכול לקשר כל ה'רצונות' ב'שרש הרצון', ששם הוא בחינת 'הסתלקות משה' (זהר יתרו פח: נשא קכט). והוא בחינת 'מצח הרצון', בחינת (שמות כח, לח): "והיה על מצחו לרצון".

נגדו, ויש לו פח להפיל אותו, והנפילה הוא: שמפילין אותו ל'תאות-ממון'.

"וישבן ישראל בטה בדרך עין יעקב" (דברים לג, כח)

לב. ח"א ב, ה - עקר של ה'מחשבות-זרות', הם על-ידי 'קלקול המשפט'. כי 'משפט' הוא בחינת 'עיניך', כמו שכתוב (בראשית יד, ז): "ויבאו אל עין משפט" - זה בחינת (דברים לג, כח): "עין יעקב". ועל-ידי 'קלקול משפט', בא קלקול ל'עיניך', כמו שכתוב (שם טז, יט): "כי השחד יעור עיני חכמים". זה בחינת 'מחשבות-זרות' שבתפלה, שהם "עננין דמכסין על עיניך" (תקוני-זהר נ:), כמו שכתוב (איכה ג, מד): "סבותה בענן לך מעבור תפלה".

"אשריה ישראל מי כמוך" (דברים לג, כט)

לג. ח"א ס, ו-בסוף - יש בני-אדם שישנים את ימיהם, ואף שנדמה להעולם שעובדים השם ועוסקים בתורה ובתפלה וכו'.

וצריך לעוררו משנתו. ואי-אפשר לעוררו, פ"אם פשמתעורר מעצמו, כי צריך 'אתערוותא דלתתא'. - רק פשמתעורר מעצמו, אם לא היו מעוררין אותו, היה נשאר ישן יותר. על-כן צריך תכף פשמתעורר, להראות לו פניו, ולהלביש אותו בפניו שנסתלק ממנו בשעת שנה, וזהו בחינת 'התעוררות השנה'.

לד. ח"א ס, בסוף - וזה (זהר נשא קכח): "בתיב (דברים לג, כט): 'אשריה ישראל מי כמוך'. ובתיב (שמות טו, יא): 'מי כמוך באלים ה'" - זה בחינת 'אתערוותא דלתתא', שהוא 'שבח של ישראל' המתעוררים מלמטה, בחינת: "אשריה ישראל מי כמוך". ואחר-כך הוא 'אתערוותא דלעלא', שזהו בחינת: "מי כמוכה באלים ה'".

"ואשר חרב גאותך" (דברים לג, כט)

לה. ח"ב ה, ה - והנה הכלל: שעל-ידי שמפילין 'אמונה הנפולה', נעשין 'גרים', ומחמת שאלו ה'גרים' נעשין מלקיטת 'נפילת האמונה', על-כן מדיקין ל'ישראל. - ואלו ה'גרים' מכניסין 'גאווה' ב'ישראל וכו'.

ועל-ידי-זה נוטלין 'חרב הנאווה', 'מנהיגי-הדור' שמתגאים על הדור בחנם. כי יש 'מנהיגים' שמתנהגים ברבנות ו"מושלים על עם דל" (משלי כח, טו), והם מתגאים על הדור בחנם, כי לא נתן להם גדלה מן השמים כלל, והם מקבלין 'חרב הנאווה', בבחינת (דברים לג, כט): "ואשר חרב גאותך" - על-ידי הגרים הנ"ל שמכניסין גאווה ב'ישראל, ו"מושלים על עם דל בחנם", ויש להם פח אפלו 'להעניש' את מי שאינו רוצה להכניע עצמו תחת ממשלתם, וכל זה על-ידי 'חרב הנאווה'.

וְצָרִיךְ לְקַשֵּׁר כָּל ה'רְצוֹנוֹת' שֵׁישׁ בְּעוֹלָם, לְשֵׁרשׁ הָרְצוֹן. וְעַל-יְדֵי-זֶה הוּא מִתְגַּבֵּר וּמְכַנְיֵעַ וְסוֹתֵר דְּעוֹת 'חֲכָמֵי הַטִּבְעִי, שֶׁפּוֹפְרִים בְּרְצוֹן'.

מ.א. ח"ב ה, ט - וְזֶה בְּחִינַת שְׂאֵחַר ה'הִסְתַּלְקוֹת מִשָּׁה', "בָּא שׁוֹר צָבָא ה' וְאָמַר: עֵתָה בָּאתִי" (יהושע ה, יד). 'הִסְתַּלְקוֹת מִשָּׁה' זֶה בְּחִינַת ה'הִסְתַּלְקוֹת הַדְּעוֹת, בְּחִינַת שְׂנֵה, שְׂאֵז ה'דְּעוֹת' מִסְתַּלֵּק, וְאִין נִשְׁאָר רַק ה'רְשִׁימוֹ' - אַזִּי הוּא בְּחִינַת: "וַיֹּאמֶר וְכוּ' אֲנִי שׁוֹר צָבָא ה'" - דְּהִינּוּ 'מְלֹאָךְ' - "עֵתָה בָּאתִי" - כִּי אֵז נִשְׁאָר ה'רְשִׁימוֹ' בְּבְחִינַת מְלֹאָךְ' - בְּחִינַת 'חֲלוּם עַל-יְדֵי מְלֹאָךְ'.

מ.ב. ח"ב ה, טו - 'הִסְתַּלְקוֹת הַדְּעוֹת וְהַמַּחִין, הוּא בְּחִינַת ה'הִסְתַּלְקוֹת מִשָּׁה, בְּחִינַת שְׂנֵה מִתּוֹקָה' - בְּבְחִינַת (קִהְלֵת ה, יא): מְתוֹקָה שְׁנֵת ה'עֵבֶד'.

מ.ג. ח"ב צא בסוף - "כִּד מִית מִשָּׁה רַבְּנוּ, צוּחַ קִדְשָׁא-בְּרִידֵיהוּא: "וּוִי, מִי יָקוּם לִי עִם מְרַעִים" (תהלים צד, טז - סוּטָה יג: דְּבָרִים-רַבָּה יא, ז) - 'לִי' דְּיָקָא, בְּחִינַת 'חֲכָמָה-עֲלֵאָה' וְ'חֲכָמָה-תַּתְּאָה', שְׁהֵם בְּחִינַת 'לְמַ"ד יו"ד', בְּחִינַת 'ל"י'.

הִינּוּ: "מִי יָקוּם" - וַיַּעֲלֶה וַיִּקְשֶׁר בְּחִינַת 'ל"י', הִינּוּ 'חֲכָמָה-תַּתְּאָה' עִם 'חֲכָמָה-עֲלֵאָה'.

"עִם מְרַעִים" - הִינּוּ: שְׁהוּא מַעֲלָה ה'חֲכָמָה-תַּתְּאָה' מִכָּל הָרַעִים שֶׁבְּעוֹלָם, וּמְקַשֶּׁרם לְהַשֵּׁם-יִתְבָּרַךְ, וּמַעֲלָה אוֹתָהּ ל'חֲכָמָה-עֲלֵאָה, שְׂזָה בְּחִינַת 'ל"י'.

כִּי מִשָּׁה רַבְּנוּ עֲלִיזֵי-הַשְּׁלוֹם - בּוֹדָאֵי הִיָּה יָכוֹל זֹאת מְאֹד, לְהַעֲלוֹת בְּחִינַת ה'חֲכָמָה-תַּתְּאָה, מִכָּל הָרַעִים וַרְשָׁעִים שֶׁבְּעוֹלָם, וּלְהַחֲזִירם בְּתִשׁוּבָה.

מ.ד. שִׁיחוֹת-הָר"ן רנט - זֶהוּ עֵקֶר 'תַּעֲנוּג עוֹלָם' הַבָּא, שְׂאֵז יִזְכּוּ ל'רְצוֹן וְלְכִסּוּפִין' בְּחִינַת 'רַעוּא דְרַעוּוִין, שְׁהוּא בְּחִינַת ה'הִסְתַּלְקוֹת מִשָּׁה, וְהוּא בְּחִינַת "אַרְבַּע מֵאוֹת עֲלָמִין דְּכִסּוּפִין דִּירְתִין צְדִיקָא לְעֲלָמָא דְאִתִּי" (זֵהר חֲיִי-שְׁרָה קכג). 'דְּכִסּוּפִין' דְּיָקָא - כִּי אֵז יִזְכּוּ לְצַמְאוֹן וְלְכִסּוּפִין אֲמַתִּיִּים לְהַשֵּׁם-יִתְבָּרַךְ, שְׂזָהוּ עֵקֶר הַתַּעֲנוּג שֶׁל עוֹלָם-הַבָּא, שְׂיִזְכּוּ בְּכָל פַּעַם לְרוֹזֵת צַמְאוֹנָם.

מ.ה. חֲיִי-מוֹהָר"ן תרב - "אָמַר רַבִּי יוֹחָנָן בֶּן זַכַּאי: וְלֹא עוֹד אֶלָּא שֵׁישׁ שְׁנֵי דְרָכִים לִפְנֵי, אֶחָד לְגַנְעֵדן וְאֶחָד לְגִיהֵנָם, וְאִינִי יוֹדַע בְּאִיזָה דְרָךְ מוֹלִיכִין אוֹתִי" (בְּרֻכּוֹת כח:). וְכִי שִׁיךְ שְׂרַבֵּן יוֹחָנָן בֶּן זַכַּאי יִהְיֶה מְסַפֵּק בְּזֶה אִם יוֹלִיכּוּ אוֹתוֹ לְגִיהֵנָם!?

אֵךְ "הַצְדִּיק הַגָּדוֹל, מוֹלִיכִין אוֹתוֹ אַחַר מוֹתוֹ דְרָךְ הַגִּיהֵנָם, כְּדִי לְהַעֲלוֹת מִשָּׁם נְשָׁמוֹת", כִּידוּעַ (זֵהר פְּנִיחַס רכ:). נִמְצָא: שְׁהַצְדִּיק הַגָּדוֹל, הוּא עוֹבֵד אֶת הַשֵּׁם גַּם אַחַר מוֹתוֹ - כִּי הוּא עוֹסֵק גַּם אַחַר מוֹתוֹ, לְהַעֲלוֹת נְשָׁמוֹת

הַנְּפֹלוֹת מִהַמְקוֹמוֹת שֶׁנִּפְלוּ לְשָׁם, וּלְהַחֲזִירם לְהַשֵּׁם-יִתְבָּרַךְ.

וְזֵהוּ (יהושע א, א): "וַיְהִי אַחֲרֵי מוֹת מִשָּׁה עֶבֶד ה'" - שְׁגַם "אַחֲרֵי מוֹת מִשָּׁה", הִיָּה "עוֹבֵד ה'" - כִּי מִשָּׁה עוֹבֵד הַשֵּׁם גַּם עֵתָה אַחֲרֵי מוֹתוֹ, כִּי הוּא עוֹסֵק לְהַעֲלוֹת נְשָׁמוֹת הַנְּפֹלוֹת לְהַשֵּׁם-יִתְבָּרַךְ. וְעַיִן בְּלִקוּטֵי א' סִימָן רט"ו (מוֹבָא לְקַמּוֹ), שֶׁם מְבַאֵר גַּם-כֵּן: שֶׁמִּשָּׁה גַּם עֵתָה לְאַחַר מוֹתוֹ, עוֹסֵק לְהַעֲלוֹת וּלְתַקֵּן נְפֹשׁוֹת לְהַחֲזִירם בְּתִשׁוּבָה וּלְעֲשׂוֹת גְּרִים.

וְזֵה שְׁהִיָּה רַבֵּן יוֹחָנָן בֶּן זַכַּאי מְתִירָא וּמְסַתַּפֵּק: 'אִם יוֹלִיכּוּ אוֹתוֹ בְּגַנְעֵדן' אוּ בְגִיהֵנָם? - כִּי הִיָּה חוֹשֵׁשׁ שְׂיִוְלִיכּוּ אוֹתוֹ דְרָךְ הַגִּיהֵנָם, בְּשִׁבִיל לְהַעֲלוֹת נְשָׁמוֹת כִּנ"ל (עַיִן עוֹד בְּפָנִים).

"וַיִּקְבֹּר אֹתוֹ בְּנֵי בְּאֶרֶץ מוֹזָב מוֹל בֵּית פְּעוֹר, וְלֹא יָדַע אִישׁ אֶת קְבֻרָתוֹ עַד הַיּוֹם הַזֶּה" (דְּבָרִים לד, ו)

מ.ו. ח"א ד, ט - 'הִסְתַּלְקוֹת מִשָּׁה בְּשַׁבַּת בְּשַׁעֲתָא דְּמִנְחָה, שְׂאֵז הַתְּגַלּוֹת רַעוּא-דְרַעוּוִין" (זֵהר יִתְרוֹ פח:), בְּחִינַת 'רְצוֹן אִין-סוּף', שְׁכָּל ה'רְצוֹנוֹת' מְקַבְּלִין חַיּוֹתָם מִמֶּנּוּ. וְזֵה מִחֲמַת שֶׁבִטַּל מִשָּׁה כָּל יִשׁוּתוֹ, כִּמּוֹ שְׁכַתּוֹב (שְׁמוֹת טז, זח): "וְנַחֲנוּ מָה".

וְזֵה פְּרוּשׁ (דְּבָרִים לד, ו): "וַיִּקְבֹּר אֹתוֹ בְּנֵי בְּאֶרֶץ מוֹזָב מוֹל בֵּית פְּעוֹר, וְלֹא יָדַע אִישׁ אֶת קְבֻרָתוֹ עַד הַיּוֹם הַזֶּה".

"וַיִּקְבֹּר אֹתוֹ בְּנֵי" - זֶה בְּחִינַת 'אִין', כִּמּוֹ שְׁכַתּוֹב (יִשְׁעִיָּה מ, ד): "כָּל גֵּיא יִנְשָׂא".

"בְּאֶרֶץ מוֹזָב" - זֶה בְּחִינַת 'מְלָכוֹת', שְׂדוּד' בָּא מ'מוֹזָב'. שְׁנִסְתַּלֵּק מִשָּׁה' בְּתוֹךְ 'אִין-סוּף', בְּתוֹךְ 'רְצוֹן' שְׁבְּרְצוֹנוֹת, בְּתוֹךְ 'רַעוּא-דְרַעוּוִין' - שְׁהוּא בְּחִינַת 'רְצוֹן אִין-סוּף' הַמְּלַבֵּשׁ בְּרְצוֹנוֹת, בְּתַמוּנוֹת 'אוֹתִיוֹת, בְּבְחִינַת 'מְלָכוֹת'.

וְזֵה: "מוֹל בֵּית פְּעוֹר" - כִּי אָמְרוּ חַז"ל (לִקּוּט דְּבָרִים תתקסח): "לְמָה נִקְרָא שְׁמוֹ פְּעוֹר, עַל שֵׁם שְׁפוֹעֵר פִּי" - כִּי כְּשֶׁפּוֹגֵם בְּמְלָכוֹת, אַזִּי יֵשׁ לוֹ כַּח לְפַעֵר פִּי בְּצַרוּפִים רָעִים. - אָבֵל מִשָּׁה שְׂתַקֵּן מִדַּת ה'מְלָכוֹת, עַל-יְדֵי-זֶה לֹא הִיָּה יָכוֹל כְּדִי פְּעוֹר לְפַעֵר פִּי.

וְזֵה: "וְלֹא יָדַע אִישׁ", "אֶפְלוּ מִשָּׁה לֹא יָדַע" (סוּטָה יד). - כִּי נִתְבַטַּל לְגַבֵּי אִין-סוּף. וְכַל-זֶה הִיָּה בְּמוֹתוֹ, אָבֵל בּוֹדָאֵי גַם בְּחִינּוֹ הִיָּה לוֹ ה'הַתְּפַשְׁטוֹת הַנְּשָׁמִיּוֹת, וְהִיָּה מְדַבֵּק עֲצָמוֹ בְּאוֹר אִין-סוּף. אָבֵל ה'הַתְּפַשְׁטוֹת' הִיָּה בְּבְחִינַת (יִחְזַקָּאל א, יד): "וְהַחַיּוֹת רְצוּא וְשׁוֹב", כִּי הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא רוּצָה בְּעִבּוּדָתָנוּ וְכוּ'.

ובשעה שנתפטר לגבי איך-סוף - אזי הוא בבחינת: "ולא ידע איש" - שאפלו הוא בעצמו אינו יודע מעצמו - אבל זאת הבחינה צריך להיות רצוא ושוב, כדי שיתקיים ישותו.

נמצא: פשה הוא בבחינת 'שוב', אזי צריך להראות גם ל'דעתו'. פי מתחלה בשעת 'דבקות', היה נתפטר ה'דעת', כמו שפיתוב: "ולא ידע איש". וכשהוא בבחינת 'שוב', ששב ל'שותו' - אז שב ל'דעתו', ואז הוא יודע אחדות האין-סוף וטובו וכו'.

מז. ח"א י, ח - בשביל זה "הפיל פור הוא הגורל" (אסתר ג, ז), "בחודש שמת בו משה" (מגלה יג). פי 'המן' שהוא בחינת 'עבודת-אלילים', "שעשה עצמו עבודת אלילים" (מגלה יג), חשב שפבר מת 'משה' המבטל פח ה'עבודה-זרה', ואין עוד מי שיוכל לבטלו. אבל מ'רדכי ואסתר' היה להם הפח הזה.

ובשביל זה נקבר "מול בית פעור" (דברים לד, ו) - "כדי לבטל העבודה-זרה שבפעור" (סוטה יד. לכפר על מעשה פעור) - פי "מש"ה גימטריא: הרו"ן א"ף" (מגלה עמקות, ואתחנן אופן ד, קלז), פי הוא מבטל 'הרו"ן א"ף' של ה'עבודה זרה' - פי הוא קבל ה'תורה', שהוא בחינת 'ידון ורגליו', שעל-ידיהם נתפטר ה'עבודת-אלילים'.

מח. ח"א רטו - פל עבודת משה רבנו עליו השלום פל ימי חייו, וגם לאחר מותו: להמתיק ה'הרו"ן א"ף' של העפ"ם, ל'רצון', ולעשות גרים - פי השתדל לקרב הערב-רב, כדי לעשות גרים.

וגם במותו נקבר "מול בית פעור" (דברים לד, ו) - כדי להמתיק העפ"ם, כדי שיהיו נעשין גרים.

ועל-פן נסתלק בשבת במנחה, שאז הוא 'עת רצון' - כדי להמתיק פל העשרים-וארבעה בתי-דינים, כדי לעשות גרים.

ועל-פן 'מש"ה' עומד בין 'שמ"ד' ל'רצון' - פי מספר 'מש"ה' (345), הוא ממצע בין מספר 'שמ"ד' (344) למספר 'רצון' (346) - פי הוא עומד תמיד להמתיק ה'שמ"ד', להפכה ל'רצון' פנ"ל. [שמד' נקרא פל דבר שהוא פנגד רצון-השם - והוא מעלה פל השמדות האלו ל'רצון'. לקוטי-הלכות, ברכת-השחר' ה].

מט. ח"ב ז, בסוף; ח"י-מוהר"ן מב - וזה בחינת 'קבורת משה', שהוא בחינת ה'מקיפים', שהם טמונים מעין פל.

וזה הנאמר ב'קבורת משה' (סוטה יד): "עליונים נדמה להם למטה, ותחתונים נדמה להם למעלה" - זה בחינת (דברי-הימים א, כט, יא): "פי כל בשמים ובארץ", שצריך הצדיק שזוכה לה'מקיפים', שיהיה לו בחינת

'כל' - להראות לעליונים שהם למטה: שאינם יודעים פלל בידיעתו יתברך. ולהפך: תחתונים נדמה להם למעלה, פי הם משיגים, ש"מלא כל הארץ פבודו" (ישעיה ו, ג).

[ב'ח"י-מוהר"ן' מב: הדברים הנכתבים אחר התורה "ויהי מקץ, פי מרחם ונהגם", בלקוטי-תנינא בסימן ז', המתחילין: "וזה בחינת קבורת משה" וכו' - אלו הדברים הם מהדברים שאמר רבנו ז"ל לפני אנשי שלש-סעדות אחרים, הינו לפני עליונים. פי יש אנשי שלש סעדות אחרים שאומר לפניהם גם-פן תורה, ומוכן מדבריו: שבשעה שאמר לפנינו תורה, עומדים שם מי שעומדים, ואומר לפניהם גם-פן מענין התורה שאמר לפנינו. אבל בודאי אותה התורה שאומר לפניהם, הוא גבוה יותר הרבה. ומעט דמעט מאותן הדברים, אמר לפנינו ברמז בעלמא, ולא באר אותם פלל, והן הדברים הנכתבים שם אחר התורה הנ"ל].

"ויבכו בני ישראל את משה וכו', ויתמו ימי בכי אבל משה" (דברים לד, ט)
"בימי אבלו של משה, נשתבחו שלש מאות הלכות" (תמונה טז).

ג. ח"י-מוהר"ן רפח - אמר: בואו ונחזיק טובה לרמאים, שעל-ידי המחלפת שחולקים עלינו, באנו לדברים גדולים, והם עושים לנו טובה גדולה.

כמו שמצינו (תמונה טז): "שבימי אבלו של משה, נשתבחו שלש מאות הלכות וכו', ושאל יהושע להקדוש-ברוך-הוא, ואמר לו: לאמרן לך אי-אפשר, צא וטרדן במלחמה, ועתניאל בן קנז החזירן בפלפולו".

ועתניאל' היה 'איש מלחמה' - כמו שמצינו שאמר פלל (יהושע טו, טז; שופטים א, יב-יג): "אשר ילפד את חברון, ונתתי לו את עכסה בתי, וילפדה עתניאל בן קנז". - נמצא: שעל-ידי המלחמה, זכה להחזיר ההלכות שנשתבחו.

"ויהושע בן נון מלא רוח חכמה, פי סמד משה את ידיו עליו" (דברים לד, ט)

גא. ח"א נט, ה - "ונתתי להם בתי ובהומתי, יד ושם טוב מפנים ומפנות" (ישעיה נו, ה). "יד" - הינו: שיהיה לו פח להעמיד 'תלמידים הגונים', ולהמשיך בהם 'רוח חכמה', כמו שפיתוב (דברים לד, ט): "ויהושע בן נון מלא רוח חכמה, פי סמד משה ידיו עליו".

גב. ח"א סא, ג - יש 'מנהיגים' שנקראים בשם 'רבי', שלמודם מאלו המותרות. ולא די שאינם יכולים אפלו להנהיג את עצמן פנ"ל, ומפל-שפן שאינם יכולים להנהיג את אחרים, והם נוטלים גדלה לעצמן, להנהיג העולם. צריך לראות שלא להסמיד אותם, שלא לתן להם תקף ועז, שלא יהיו מכנים בשם רבי.

"ולא קם נביא עוד בישראל כמשה" (דברים לד, י)

נד. ח"א מג - 'בלעם' הוא בחינות 'דעת דקלפה', כמו שדרשו חז"ל (ספרי וזאת הברכה, זהר שמות כא: בלק קצג): על פסוק (דברים לד, י): "לא קם כמשה" וכו', "בישראל לא קם, אבל באמות קם, ומנו בלעם".

כי 'משה' הוא 'דעת', ולזה נקרא דורו: "דור דעה" (ויקרא רבה ט, א), ו"את זה לעמת זה עשה אלקים" (קהלת ג, יד) - לכך "כשנטלו מזאב עצה ממדין, אמרו להם: אין כחו אלא בפה" (תנחומא בלק ג) - כי ה'פה' הוא 'התגלות הדעת'. "אמר מזאב: אף אנו נבוא עליהם באדם שכחו בפה" (שם) - כי הוא גם כן 'דעת דקלפה'.

"לעיני כל ישראל" (דברים לד, י)

נה. ח"ב סז - יש 'צדיק' שהוא היפי והפאר והחן של כל העולם כלו וכו'. וכשנתפרסם ונתגדל בעולם - אזי נפתחין העינים של העולם, שכל מי שנכלל בזה החן האמת של זה הצדיק, דהינו שמתקרב אליו ונכלל בו - נפתחין עיניו ויכול לראות. והעקר להסתכל עלי-עצמו: איך הוא אוהז בכל המדות שנמשכין מ'ארבעה יסודות', שהם נמשכין מהצדיק. וגם יכול לראות ולהסתכל בגדלת השם, ולהסתכל בעולם וכו' וכו'.

וזוהו (סמיכות סיום התורה בתחלתה): **"בראשית** (בראשית א, א), **לעיני כל ישראל"** (דברים לד, יב) - **"בראשית" - הינו: רא"ש ב"ת"** (תקוני-זהר יח: כד), בחינת ה'צדיק' שהוא הפאר של העולם, על-ידו נפתחין 'עיני כל ישראל'.

ברעתנו בעזרת-השם ללקט על 'מגלת קהלת' ועל ה'אושפיוזין קדישין' 'שבעה הרועים' בפרטיות - ועוד חזון למועד בסייעתא-דשמיא -

כי הם עצמן אינם חייבים כל-כך, כי יש להם יצר-הרע גדול להנהיג העולם. אך צריך לשמר מאד: שלא לתן להם תקף ועז. כי אלו הנותנים להם תקף ועז, ונסמכים עליהם שיהיו נקראים בשם רבי - הם עתידין לתן דין וחשבון.

ועל-ידי שמסמיכין רבי שאינו הגון - על-ידי-זה נחלש כתב-ידנו, ואין לו שום תקף, ונותנין פח בכתב-ידם. ועל-ידי-זה הם גוזרין: שלא יהיה תקף לפתבים שלנו, כי אם לפתבים שלהם, וישראל יהיו מכרחים ללמד בפתב שלהם.

ועל-ידי-זה גוזרין גם-כן: לגרש בני ישראל ממקום הישוב, שנתישבו שם ישראל כבר - אל מקומות שלא היו שם ישראל מעולם.

כי ה'סמיכה' שפומכין את הרב, וה'פתב' - הם מבחינה אחת. כי ה'סמיכה' ב'ידיים', כמו שפתוב (דברים לד, ט): **"ויהושע בן נון מלא רוח חכמה, כי סמך משה את ידיו עליו"**.

והוא בחינת ה'פתב', בחינת: **"יד כותבת"** (תקוני-זהר לב: לו. פט.). כי ה'פתב' הוא גם-כן מבחינת 'חכמה' וכו'.

וכשהחכם הראוי לסמיכה, נסמך בשם 'רבי' וכו' - אזי על-ידי הסמיכה, שאזי מקבל חכמתו מבחינת **"יד ה'",** בבחינת: **"ויהושע בן נון מלא רוח חכמה"** וכו' - אזי מביא הארה וכח בכתב-ידנו, שהוא גם-כן מבחינת 'חכמה' וכו' (עין בפנים ענין ה'סמיכה').

נג. ח"ב ז, בסוף - "ויהושע בן נון מלא רוח חכמה, כי סמך משה את ידיו עליו" (דברים לד, ט). בסופי-תבות יש צרוף **"חנוכה"** (עין בפנים).

לקוטי תפלות' | חג הסוכות | שלשי-דגלים | הושענא רבא | שמיני-עצרת | שמחת-תורה

ונזפה שימשך עלינו על-ידי מצות ישיבת ספה, כל השבעת ענני כבוד שהקיפו את ישראל במדבר.

ופרס עלינו ספת שלומך, ונזפה להשיג השגת המקיפים הקדושים, השגת רוח-הקדש, על-ידי מצות ספה פראוי בקדשה ובטהרה ובשמחה.

חג הסוכות

א. לקוטי-תפלות ח"א כא (ע"פ ח"א כא, 'עתיקא טמיר וסתים')

וזכני ברחמיך הגדולים ובחסדיך המרבים, לקים מצות ספה פראוי, בכל פרטיה ודקדוקיה וכונותיה ותרי"ג מצות התלוים בה, בשמחה ובטוב לבב ובכונה שלמה פראוי.

ועל ידי זה תגן עלינו ובעדנו, ותצילנו מכל אויב ואורב, ומכל מיני שונאים שיש לנו בגשמיות ורוחניות, והסר שטן מלפנינו ומאחרינו, ובצל כנפיך תסתירנו.

ב. תפלות ותחנונים השמטה ל'לקוטי תפלות' ח"א כא (ע"פ ח"א כא, עתיקא טמיר וסתים)

רבוננו של עולם, זפנו לישב בספה של לוי'תן. ונזפה להיות גם-פן בכלל הצדיקים, שאמרו רבותינו זכרונם לברכה: "עתיד הקדוש ברוך הוא לעשות חפה לצדיקים בגן עדן, וכל צדיק וצדיק נכוה מהפתו של חברו". וזפנו לקבל הארה והתנוצצות אמתית דקדשה, מאורות החפות הקדושות האלו, גם בעולם הזה.

ג. לקוטי תפלות ח"א מח (ע"פ ח"א מח, על אשר מעלתם)

"שומע" תפלה עדיף כל בשר יבואו. האזינה ה' תפלתי, והקשיבה בקול תחנונותי. שמע ה' קול תחנוני בשועי אליך, בגשאי ידי אל דביר קדשך". צור עולמים, יוצר הכל, עזרנו והושיענו ברחמיך הרבים ובחסדיך האמתיים, שנזפה תמיד להתפלל לפניך באמת בכל פחנו, כמו שכתוב: "כל עצמותי תאמרנה ה' מי כמוך".

ונזפה להכניס כל הכחות שיש בנו בעצמות וגידיים ובשר, וכל שאר הכחות שבגופי ונפשי, כלם אזפה ברחמיך להכניסם בתוך דבורי התפלה, שאזפה להוציא כל דבור ודבור של התפלה הקדושה בכח גדול באמת לאמתו, עד שאזפה להרגיש הדבור בכל עצמותי ואברי.

חוס וחנני ורחם עלי והושיעני, וזפני לתפלה בכח ובכונה גדולה באמת, כי אתה אלקים אמת ודברך אמת וקים לעד, ואתה חפץ באמת, ואתה יודע כמה אני רחוק מדבור אחד של התפלה, ולא די שאיני יכול להתפלל בכח ובכונה באמת פראוי, אף גם בעונותי הרבים אני רחוק מתפלה בתכלית הרחוק.

"דלן" עיני למרום, רבוננו של עולם, "שטחתי אליך כפי, אליך ה' נפשי אשא", ואיני יודע באיזה דרך באיזה אופן באיזה תהבולה לבקש ולרצות ולפיס אותך, ואיני יודע כלל לשית עצות בגפשי, באיזה אופן אזפה לחפש ולמצא הטוב הפבוש פי, ואיך למצא הטוב שנסתלק ממני

בעונותי העצומים והרבים והגדולים מאד במהות וכמות ואכות.

ובפרט מה שפגמתי בפגם הדבור הרבה מאד, כי לא שמרתי פתחי פי, ודברתי כמה וכמה דבורים פגומים מיום היותי עד היום הזה, עד אין שעור וערך ומספר, דברים בטלים, ולשוך הרע, ורכילות, וליצנות, ושקר, ונבולפה, ושאר דברים פגומים הרבה מאד.

וגם אפלו כל הדבורים דקדשה שלי, כלם פגומים מאד מאד, עד אשר השבתי דרכי, אשר מעולם לא יצא מפי עדין דבור שלם בלי שום פגם, ומחמת זה התגברו עלינו מאד ריב לשונות, אשר רבים קמים עלינו, רבים מאד, "יתיצבו מלכי ארץ ורוזנים נוסדו יחד על ה' ועל משיחו. שתו בשמים פיהם ולשונם תהלך בארץ". "יצא עתק מפייהם" ודוברים סרה על ה', ועל צדיקים אמתיים, ועל כלליות ישראל עמו הקדוש אשר בהם בחרת.

מריה דעלמא פלא, "שלח ידיך ממרום, פצני והצילני ממים רבים מיד בני נכר, אשר פיהם דבר שוא וימינם ימין שקר". אוי לנפשי כי אנכי גרמתי כל זה בעונותי הרבים, והארכתי את הגלות, ופגמתי ב'ספת דוד הנופלת".

ולא די שלא השתדלתי להקים 'ספת דוד', אף גם בעונותי הרבים הוספתי להפילה יותר, והגברתי 'ספת נוצרים' לשונות העפו"ם, עד אשר בעונותי הרבים, השכינה וכנסת ישראל הם בגלות גדול, והיא ריב בגלותה על בנהא, אשר גלו משלחן אביהם ומארצם יצאו.

קרוב לכל קוראיו ענני, מרום לעולם ה' עזרני, קדוש על כל הקדשות בקדשתך קדשני. ה' אלקים אמת, זפני לקדשתך באמת, הקם ספתך הנופלת נפילה אחר נפילה בלי שעור וערך ומספר, עד אשר אין מי שיוכל להקימה, כי אם אתה לבד, ברחמיך הרבים ובחסדיך הגנוזים, הקימה מהרה תקומה אחר תקומה, מבירא עמיקתא לאגרא רמא.

מלא רחמים, מרבה להטיב, הפך את לבני מרע לטוב, הט לבי אליך באמת פרצונך הטוב, עזרני שאזפה לקדש עצמי בכל מיני קדשות, ובפרט בקדשת ברית הלשון וברית המעור. עזרני

שלא יצא שום דבר שקר מפי לעולם, ולא שום דבור פגום, ואזפה לשמר פתחי פי.

וְזַכְנִי להתפלל תפילתי לפניך בכל פחי ובכונה גדולה באמת לאמתו, ואהיה נככל בך בשעת תפילתי, עד שכל דברי תפילתי יהיו דברי ה' בעצמו, ויתעוררו עלי ידי תפילתי עשרים ושמונה אתון דמעשה בראשית, שהם עשרה מאמרות שבהם נברא העולם.

וְעַל־יְדֵי־זֶה תמשיך חסדך הגדול עלינו, ותפרס עלינו ספת שלומך, ותחבק אותנו בימינך, ונזכה להסתופף בצלך הקדוש, ותגן בעדנו ותצילנו מכל אויבנו ושונאינו ורודפינו בגשמיית וברוחניות, ובצל כנפיך תסתירנו, ויקים בנו מקרא שפתוב: "שמאלו תחת לראשי וימינו תחבקני".

וְתַעֲזְרֵנִי ברחמיך ובחסדיך הרבים, שנזפה לקים מצות ספה בזמנה פראוי, עם כל פרטיה ודקדוקיה וכונותיה ותרי"ג מצות התלויים בה, ובלב טוב ובשמחה גדולה.

וְתַכְנִיעַ, ותשפיל, ותמגר, ותעקר, ותבטל, 'ספת נוצרים', 'ספת עכו"ם, "אשר פיהם דבר שוא וימינם ימין שקר". ותבטל השקר מן העולם, ותגביר האמת בעולם, ותקים את 'ספת דוד הנופלת', ויקים מקרא שפתוב: "ספת אמת תבון לעד, ועד ארגיעה לשון שקר".

וְתַסְתִּיר ותצפין אותנו בסכתך הקדושה, ותסוכך עלינו בצלך הקדוש, ותצילני מ'ריב לשונות, שלא יהיה להם שום פח עלינו ככל, ותעקר השקר מן העולם, ותגלה האמת בעולם, ותזכני מהרה לבא לארץ ישראל, לארץ הקדושה, היש קל מהרה.

וְזַכְנֵנו ברחמיך הרבים, לבנים חיים וקיימים, לעבודתך וליראתך ולתורתך (כשרוצה להתפלל על מי שיש לו צער גידול בנים רחמנא ליצלן, יזכירו כאן, ויאמר: ובפרט לפב"פ וכו'), חוס וחמל ורחם, ותן לבנינו ולבנותינו, ולכל יוצאי הלאינו, חיים טובים וארפים (ובפרט להילד פב"פ וכו', ולהילדה פב"פ וכו'), רחם עליהם ועלינו בזכות אבותם, ותן להם חיים טובים וארפים, ותאריך ימיהם ושנותם, יהמו נא ויכמרו נא רחמיך עליהם ועלינו, ותאמר די לצרותם. "היטיבה ה' לטובים, ולישרים בלבבותם". יהי שלום בחילם, שלוה בארמנותם, אין

פרץ ואין יוצאת ואין צוהה ברחובותם, לעד ולדורות ולדורות דורות, ראשיתם מצער ישגה מאד אהריתם, "פאשר השמים החדשים והארץ החדשה, בן יעמד זרעם ושמותם".

וְתַצִּיל אותם וכל ילדי עמך ישראל, מעין הרע, ומפגעידע, ומכל מיני נגע ומחלה, ותשלח להם רפואה שלמה מן השמים, לכל רמ"ח אבריהם ושס"ה גידיהם, ויזכו להיות חיים בריאים וקיימים, יבלו ימיהם בטוב ושניהם בנעימים. ונזכה שיצאו מהם דורות הרבה ודורי דורות עד סוף כל הדורות, רחם עליהם ועלינו למען שמך, ותגדלם לתורה ולחפה ולמעשים טובים, לארץ ימים ושנים, "עוד ינובון בשיבה דשנים ורעננים יהיו".

רַחֵם עלי ברחמיך האמתיים, וזכני להיות כרצונך באמת מעתה ועד עולם, ותגלה האמת בעולם, וישובו כל באי עולם אליך לעבדך באמת ביראה ואהבה, ויקים מהרה מקרא שפתוב: "פי אז אהפך אל כל העמים שפה ברורה, לקרא כלם בשם ה', לעבדו שכס אחד. אמת מארץ תצמח וצדק משמים נשקף. גם ה' יתן הטוב, וארצנו תתן יבולה. חסד ואמת נפגשו, צדק ושלום נשקו".

וּבְרַחֲמֶיךָ וחסדיך הגדולים, תפיס ותרצה את שכינת עזך וכנסת ישראל, שתשיב פניה אליך, ויהיה נעשה יחוד קודש אבריך הוא ושכינתיה פנים בפנים, ואל תסתר פניך מאתנו עוד.

וְתַשְׁלַח לנו צדיקים ורבנים אמתיים, שיורו לנו את הדרך הטוב והישר, את הדרך אשר נלך בה, ואת המעשה אשר נעשה, ותציל אותנו מהמנהיג ורבי של שקר.

קַרְבְּנו לישועתך, עזרנו ברחמיך, החיינו באור פניך, שבענו מטובך וחסדיך האמתיים, גמל עלינו חסדים טובים "חסדי דוד הנאמנים", ומאוצר מתנת חנם חננו.

וְקִיִּם לנו מקרא שפתוב: "ואשים דברי פיהך, ובצל ידי פסיתך, לנטע שמים וליסוד ארץ, ולאמר לציון עמי אתה". חננו ועננו ושמע תפלתנו ברחמים, פי אתה שומע תפלת כל פה, יהיו לרצון אמריפי והגיון לבי לפניך, ה' צורי

וגואלי. עושה שלום במרומו, הוא יעשה שלום עלינו, ועל כל ישראל, ואמרו אמן.

ד. לקוטי תפלות ח"א קמב (ע"פ ח"א רסו, ענין תיקו ותיקין)

מלא רחמים, בעל הישועות בעל הנחמות, נחמנו נא מפל צרותינו, ועזרנו בכל ענינינו וחספינו, ופרס עלינו ספת שלומך, ותקננו בעצה טובה מלפניך, והושיענו מהרה למען שמך.

זכנו לאמת לאמתו, הצילני אותי ואת כל ישראל מספקות וחלקת העצה המונעים ומבלבלים מעבודתך הרבה, זכנו לעצה שלמה אמתית בכל עת, באפן שאזכה לשוב אליך באמת, ולהיות פרצונך הטוב מעתה ועד עולם, אמן סלה.

ה. לקוטי תפלות ח"א קמה

(ע"פ ח"א רסו, ויעקב נסע סתתה וגו' ולמקנהו עשה סבת)

"אחת שאלתי מאת ה' אותה אבקש, שבתי בבית ה' כל ימי חיי, לחזות בנעם ה', ולבקר בהיכלו. כי יצפני בספה ביום רעה, יסתרני בסתר אהלו, בצור ירוממני".

רבנו של עולם, רחם עלי ברחמיך העצומים ובהסדיך הרבים והגדולים, וזפני לקים מצות ספה בזמנה פראוי, בכל פרטיה ודקדוקיה וכונותיה ותרי"ג מצוות התלויות בה, ובלב טוב ובשמחה גדולה.

ואזכה, שיהיו נמשכין אלי המחין הקדושים והחסדים הגדולים והנפלאים, הנמשכין על עמך ישראל בימי חג הספות הקדוש, עלידי מצות ספה הקדושה והנוראה מאד, שאז אמא מסככת על בניה, ואתה פורס ספת רחמים וחיים ושלום עלינו.

מלא רחמים, מלא רחמים, רחם עלי למען שמך, אתה ידעת את לבבי כמה אני רחוק מאד ממצות ספה, וכמה תחנונים ובקשות והפצרות בלי שעור אני צריך להתפלל ולהתחנן לפניך שתזכני למחין קדושים פאלה, לחסדים פאלה.

באפן שאזכה לדעת אמת, לדעת של אדם, באפן שאזכה מהרה לצאת מבהמה לאדם, שאחוס על עצמי מעתה, ולא אעשה עוד מעשה בהמה, רק אזכה מהרה לדעת אמת שהוא גדר האדם, ואזכה לינק מהשפע של אדם, ולא

אינק עוד משפע של בהמה, ואצא ואעלה מהרה מגדר בהמה לגדר אדם.

רבנו של עולם, רבנו של עולם, טוב ומטיב לכל "ורחמי על כל מעשיו", חוס וחמל ורחם על הבהמות והחיות, וזכני אותי ואת כל עמך בית ישראל, שלא נפגם במצות ספה כלל.

באפן שיהיה יניקתנו תמיד, משפע של אדם, שנמשך מבחינת ספה. ולא נצטרך לינק חסו שלום מהשפע של הבהמות, ולא נוציא לעצמנו השפע שלהם חסו שלום, למען לא נגרם חסו שלום מיתות בהמות וחיות בלא זמנן. ויקים מקרא שפתוב: "אדם ובהמה תושיע ה'", ונאמר: "ברוך פרי בטןך ופרי אדמתך ופרי בהמתך, שגור אלפיד ועשתרות צאנך".

ובכן יהי רצון מלפניך מלא רחמים וחסדים, שתשפיע עלינו דעת שלם ואמתי עלידי מצות ספה הקדושה.

באפן שנופה אנחנו וכל עמך בית ישראל הצריכים לבנות בית, שלא יזיק לנו הבנין כלל, ולא יגיע לנו שום סכנה בגוף ונפש וממון עלידי בנין ביתנו.

רק אדרבא, נזכה כל אחד ואחד לבנות בית בקדשה ובטהרה גדולה, בהכמה בתבונה ובדעת דקדשה, ויקים מקרא שפתוב: "בהכמה יבנה בית, ובתבונה יתבונן. ובדעת, חדרים ימלאו כל הון יקר ונעים".

ונבנה ביתנו לשם ה', לעסק בו בתורה ותפלה, ולהכניס בו אורחים תנונים, עד שיהיה ביתינו, בית תורה ותפלה, בית ועד לחכמים, ונקרא שם "בשם ה' א"ל עולם".

ובכן תזכנו עלידי מצות ספה הקדושה, לשמח בשמחה גדולה בשמחת תורה, לפים התורה ולהתחילה בשמחה וחדוה גדולה. "נגיל ונשיש בזאת התורה, כי היא לנו עז ואורה".

ותהיה בעזרנו בכל שנה ושנה, לקים מצות ספה בשלמות גדול פליכך, עד אשר נזכה לקבל את התורה משם מחדש בכל שנה ושנה, כי מספה יוצאת התורה.

עד אשר עלידי בניסתנו לספה נזכה, שיהיה נעשה מאתנו בעצמנו תורה, שכל אחד

מישראל יהיה נעשה ממנו תורה, אוריתא וישראל וקדשא ברידה הוא פלא חד. וימשך עלינו עלידי מצות סכה הקדושה, קדשת חג השבועות, קדשת חדש סיון, קדשת קבלת התורה.

רבנו של עולם, צרכינו מרבים מאד בלי שעור, ודעתנו קצרה לבאר ולפרש חלק אלה ורבבה מהם. רחם עלינו למען שמך, ומלא משאלותינו לטובה ברחמים. וזכנו לקיים מצות סכה בזמנה בשלמות, באפן שנזכה לכל מה שבקשנו מלפניך, שלא נגרם חסיושלום מיתת בהמות וחיות בלא זמן, רק נהיה נזונים ויונקים תמיד משפע של אדם שנמשך מבחינת סכה. ותפרס עלינו ספת שלומך תמיד, ובצל כנפיך תסתירנו.

ונזכה כל אחד ואחד המכרח לעסק בבנין, שלא יזיק לו הבנין כלל, רק תשמרנו ותגן עלינו בכח קדשת סכה שעמך ישראל מקימים, שנזכה לבנות הבית בהכמה אמתית למען שמך לבד.

ויהיה ביתנו, בית שמגדלין בו תורה ותפלה, שנזכה לדבר בביתנו הרבה דברי תורה ותפלה, כפי מה שקבלנו מרבותינו הקדושים.

ונזכה להמשיך בתוך ביתנו, שפע טובה וברכה, ורחמים וחיים וכל טוב אמתית לנצח, בגשמיות וברוחניות, בזה ובפא.

וברחמיך הרבים, תשפיע לנו כל ההוצאות וההצטרבות שצריכים לבנין ביתנו בשפע גדול, ולא יגיע לנו שום עניות, ולא שום חסר, עלידי בנין ביתנו. ולא יטריד אותנו הבנין חסיושלום, ולא יבלבל אותנו כלל מעבודתך באמת.

ותזמין לנו לכל אחד ואחד, עצים המסגלים לביתו, ויהיו מסדרים בהבנין כפי הסדר הראוי להם מששת ימי בראשית. ותסבב כל הסבות לטובה, באפן שיהיה הבנין רק לטובה בכל האופנים, לנו ולבנינו ולכל יוצאי תלמינו.

מלא רחמים, אתה לבד יודע, כל מה שנעשה בענין הבנינים, וכמה סכנות יש בהם, אבל אתה יודע, כמה וכמה מכרחים לבנות ביתם, פי אי אפשר לשבת בהויץ, ובפרט איש ישראלי שארץ בית לעבודתו, לקבל בו שפת ויום טוב,

ולחכמים אורחים, ולגדל בו בניו לתלמוד תורה, ומה יעשה בשריודם קרוץ מהמר נבער מדעת, ובפרט פמוני היום, לכון רצונך באמת בענין זה ובכל הענינים.

רחם עלינו למען שמך, וזכנו להתנהג תמיד כרצונך באמת. "ה' יגמר בעדי, ה' חסדך לעולם, מעשי ידיך אל תרה". ויקים בנו מקרא שפתוב: "ה' ישמרך מפל רע ישמר את נפשך. ה' ישמר צאתך ובואך מעתה ועד עולם".

ותמחר ותחיש לגאלנו, ותבנה בית מקדשנו ותפארתנו. ויקים בנו מקרא שפתוב: "והביאותים אל הר קדשי, ושמחתים בבית תפלת, עולותיהם וזבחייהם לרצון על מזבחי, כי ביתי בית תפלה יקרא לכל העמים". יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך, ה' צורי וגואלי.

ו. לקוטי תפלות ח"ב ה (ע"פ ח"ב ה, 'תקעו צמנח')

ותזכנו לקבל חג הסכות הקדוש בקדשה ובטהרה גדולה, ובשמחה וחדוה רבה ועצומה לשמך הגדול והקדוש, נגילה ונשמחה בישועתך בכל עז ותעצומות.

ונזכה להיות "אך שמח", בימי הסכות הקדושים זמן שמחתנו, לגיל ולשוש ולשמח בכל עז בגילה רנה דיצה וחדוה.

ותזכנו לקיים מצות סכה, וארבע מינים שבולב, בשלמות, בשמחה גדולה, עם כל פרטייהם ודקדוקיהם וכונותיהם ותרי"ג מצות התלוים בהם.

ובזכות מצות סכה הקדושה, נזכה לתקן ולחזק את המלאך הקדוש, ונזכה לחלום עלידי מלאך, ולמאכלים ברורים וזכים, בלי שום תערבת סיג ופסלת כלל, ולא יזיקו לנו המאכלים כלל, ויהיו כל חלומותינו מישיבים עלינו לטובה.

ז. לקוטי תפלות ח"ב נו

(ע"פ שיחות הר"ן פז, 'לפי הבכיה בימים הנוראים פן יש לו אתרוג נאה')

ותעזרנו, ותושיענו, ותזכנו, לקיים מצות סכה בזמנה, בכל פרטייה ודקדוקיה, וכונותיה, ותרי"ג מצות התלוים בה, ובכל טוב, ובשמחה גדולה.

ותדבקנו במצותיך הקדושים, ותחבקנו בימיך הקדוש, באהבה ובחמלה

אַרְבַּעַת מִיָּנִים

א. לקוטי תפלות ח"ב כג (ע"פ ח"ב סז, 'בראשית לעיני כל ישראל')

וּתְזַכְּנוּ לְקִיָּם מִצּוֹת אֲתָרוּג וּמִיָּנִי בְשִׁלְמוֹת
בְּזַמְנוֹ פְּרָאֵי.

וּנְזַכָּה, שִׁיחִיהָ לָנוּ תְּמִיד אֲתָרוּג נָאָה, וְכֹשֶׁר,
וּמַהְדָּר בְּכָל מִיָּנֵי הַדּוֹר, בְּתַכְלִית
הַשְּׁלֵמוֹת וְהַהֲדוֹר.

וּתְגַלֶּה פֶּאֶר הַדְּרַת קִדְשָׁת עַמּוֹד יִשְׂרָאֵל בְּעוֹלָם,
וּבִפְרֹט פֶּאֶר הַדְּרַת יְפִי קִדְשָׁת הַצַּדִּיקִים
וְהַכְּשָׁרִים הָאֲמִתִּיִּים, עַד אֲשֶׁר יִשְׁתַּקְּקוּ וְיִכְסְפוּ כָּל
בְּאֵי עוֹלָם לְכַלֵּל בָּהֶם, וְלִהְיוֹת בְּשִׁמּוֹם וְתַפְאֲרָתָם,
וְיִשׁוּבוּ כָּל בְּאֵי עוֹלָם לִילָךְ בְּדַרְכֵיהֶם, לַעֲשׂוֹת
רְצוֹנָךְ בְּאֲמַת כָּל יְמֵיהֶם לְעוֹלָם.

ב. לקוטי תפלות ח"ב נז

(ע"פ שיחות הר"ן פז, 'לפי הבקשה ב'מים הנוראים' כן יש לו אתרוג נאה')

וְזַכְּנוּ לְאֲתָרוּג נָאָה בְּחַג הַסְּפֹת הַקְּדוֹשׁ, שִׁיחִיהָ
לָנוּ אֲתָרוּג נָאָה וְכֹשֶׁר בְּאֲמַת, וּמַהְדָּר בְּכָל
מִיָּנֵי הַדּוֹר, וְלוֹלֵב, וְהֹדֵם, וְעֶרְבָה, כְּשָׁרִים, וְנָאִים,
וּמַהְדָּרִים.

וּנְזַכָּה לְקִיָּם מִצּוֹת נְטִילַת אַרְבַּע מִיָּנִים בְּזַמְנוֹ,
בְּתַכְלִית הַשְּׁלֵמוֹת, בְּקִדְשָׁה וּבְטַהֲרָה
גְּדוֹלָה, בְּאַהֲבָה וּבִירְאָה, בְּשִׂמְחָה וְחֲדוּה רַבָּה
וְעִצּוּמָה.

וְאַזְכָּה לֹמֵר הַלֵּל שְׁלֹם, בְּכֹנֶה גְּדוֹלָה בְּאֲמַת,
עִם כָּל הָאַרְבַּעַת מִיָּנִים וְהוֹשַׁעְנוֹת,
וְלִנְעֻנֵעַ כָּל הַנְּעֻנְעִים הַקְּדוֹשִׁים, וְלִהְיוֹת הַקְּפוֹת
הַנּוֹרְאוֹת, וְהַכָּל בְּאַהֲבָה וּבִירְאָה, וּבְשִׂמְחָה רַבָּה
וְעִצּוּמָה, בְּכֹנֶת־הַלֵּב בְּאֲמַת, וּבְדַבְּקוֹת נִפְלָא,
וּבְהַתְּלַהּבוֹת גְּדוֹל, לְשִׁמּוֹד הַגְּדוֹל וְהַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא,
בְּאֲמַת וּבְתַמִּים, פְּרָצוֹנָךְ וּכְרָצוֹן צַדִּיקֶיךָ הָאֲמִתִּיִּים.

וְאַזְכָּה עַל־יָדֵי הַנְּעֻנְעִים, לְהַמְשִׁיךְ הָאֲרָה
מִהַמְּחִין שֶׁבְּרָאשׁ, לְתוֹךְ הַשִּׁשָּׁה־קְצוֹת,
וּמִשָּׁם יִהְיוּ נִמְשָׁכִין הַמְּחִין לְבַחֲיַנַּת מַלְכוּת, וְיִתְגַּלֶּה
מַלְכוּתְךָ לְעֵין כָּל, וְנִזְכָּה לְהוֹדִיעַ לְבַנֵּי הָאָדָם
גְּבוּרָתְךָ, וּכְבוֹד הַדָּר מַלְכוּתְךָ. וְיִדַּע כָּל פְּעוּל כִּי
אֲתָה פֹּעֵלְתוֹ, וְיִבִּין כָּל יְצוּר כִּי אֲתָה יַצְרָתוֹ. וְכָל
אֲשֶׁר נִשְׁמַת רוּחַ חַיִּים בְּאַפְיוֹ, יִתְּנוּ כְבוֹד וְהַדָּר
לְמַלְכוּתְךָ.

גְּדוֹלָה. וְתַפְרֵם עֲלֵינוּ סֶפֶת שְׁלוֹמְךָ, וּבַצֵּל כְּנֻפֶיךָ
תַּסְתִּירֵנוּ.

וּנְזַכָּה עַל־יָדֵי מִצּוֹת סֶפֶת הַקְּדוֹשָׁה וְהַנּוֹרָאָה,
לִישָׁב בְּצַלְךָ, בְּצַלְךָ קִדְשָׁה, צִלָּא
דְּמַהְמְנוּתָא, וְיִתְגַּלֶּה וְיִתְוַדַּע לְעֵין כָּל עַצֵּם אֲהַבְתְּךָ
וְהַמְּלִתְךָ עֲלֵינוּ, וְיִוְדוּ הַכָּל וְיֹאמְרוּ: "כִּי יַעֲקֹב בָּחַר
לוֹ יְיָ, יִשְׂרָאֵל לְסִגְלָתוֹ. כִּי חָלַק ה' עִמּוֹ, יַעֲקֹב חָבַל
נַחֲלָתוֹ".

וּנְתַפְאֵר אֲנַחְנוּ בְּךָ וְאַתָּה בְּנוֹ תְּמִיד, כְּמוֹ
שֶׁנֹּאמַר: "אֵת ה' הֵאֱמַרְתָּ הַיּוֹם לְהִיּוֹת
לְךָ לְאֱלֹקִים, וְלִכְלֹכַת בְּדַרְכָיו, וְלִשְׁמֹר חֻקָיו וּמִצְוֹתָיו
וּמִשְׁפָּטָיו, וְלִשְׁמֹעַ בְּקוֹלוֹ. וְה' הֵאֱמִירְךָ הַיּוֹם לְהִיּוֹת
לוֹ לְעַם סִגְלָה פֶּאֶשֶׁר דָּבַר לְךָ, וְלִשְׁמֹר כָּל מִצְוֹתָיו.
וְלִתְתֶךָ עֲלִיּוֹן עַל כָּל הַגּוֹיִם אֲשֶׁר עָשָׂה לְתַהֲלָה
וְלִשֵׁם וְלִתְפָאֲרָת, וְלִהְיוֹתְךָ עִם קֹדֶשׁ לַה' אֱלֹקֶיךָ,
כַּאֲשֶׁר דָּבַר".

וּנְזַכָּה לְעַבֵּד אוֹתְךָ תְּמִיד בְּאֲמַת וּבְתַמִּים,
וּלְגַלּוֹת אֱלֹקוֹתְךָ וּמַלְכוּתְךָ לְעֵין כָּל.
וְתִטֶּה לֵב הַמֶּלֶךְ וְהַשָּׂרִים וְהַיּוֹעֲצִים עֲלֵינוּ לְטוֹבָה,
וְתַבְטֵל מִעֲלֵינוּ כָּל הַגְּזֵרוֹת קִשּׁוֹת, וְיָקִים מַקְרָא
שְׁכַתוֹב: "כִּי יִצְפְּנֵנִי בְּסִכָּה, בְּיוֹם רַעַה יִסְתַּרְנִי בְּסִתְר
אֲהַלּוֹ, בְּצוּר יְרוּמַמְנִי".

מָרָא דְעַלְמָא כְּלָא, מְלֵא רַחֲמִים חֲדָשִׁים בְּכָל
עַתָּה, "שִׁטְחִיתִי אֵלֶיךָ כְּפִי, פְּרִשְׁתִּי יָדַי אֵלֶיךָ,
נִפְשִׁי כַּאֲרִץ עֵיפָה לְךָ סִלָּה". עֲזַרְנוּ וְהוֹשִׁיעֵנו אוֹתִי
וְאֵת כָּל עַמּוֹד בֵּית יִשְׂרָאֵל, בְּזִכּוֹת וְכַח הַדְּמְעוֹת
וְהַבְּכִיּוֹת שֶׁל הַצַּדִּיקִים הָאֲמִתִּיִּים וְשֶׁל כָּל יִשְׂרָאֵל.

עֲזַרְנוּ שִׁינְמְרוּ הַצַּדִּיקִים הָאֲמִתִּיִּים עִמָּנוּ מַה
שָׂרְצוּ, שִׁיתְקַנוּ אוֹתָנוּ בְּלָנוּ מִהֲרָה
בְּשִׁלְמוֹת פְּרָצוֹנָם הַטוֹב וְהַקְּדוֹשׁ, לֹא כְּמַעֲשֵׂינוּ
הָרָעִים. עֲזַרְנוּ לְמַעַנְךָ וּלְמַעַנָם, וְהַחֲזִירְנוּ בְּתִשׁוּבָה
שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ מִהֲרָה. "הַדְּרִיבֵנִי בְּאֲמַתְךָ וּלְמַדְנִי, כִּי
אֲתָה אֱלֹקֵי יִשְׂרָאֵל, אוֹתְךָ קִוִּיתִי כָּל הַיּוֹם". זַכְּנוּ
לְתַמִּימוֹת וּפְשִׁיטוֹת בְּאֲמַת.

עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֹךְ, עֲשֵׂה לְמַעַן תּוֹרָתְךָ, "עֲזַרְנוּ
אֱלֹקֵי יִשְׂרָאֵל עַל דְּבַר כְּבוֹד שְׁמֹךְ, וְהַצִּילְנוּ
וּכְפַר עַל חַטָּאתֵינוּ לְמַעַן שְׁמֹךְ. בְּרוּךְ ה' אֱלֹקִים
אֱלֹקֵי יִשְׂרָאֵל, עֲשֵׂה נִפְלְאוֹת לְבָדוּ. וּבְרוּךְ שֵׁם
כְּבוֹדוֹ לְעוֹלָם, וְיִמְלֹא כְבוֹדוֹ אֵת כָּל הָאָרֶץ, אָמֵן
וְאָמֵן".

בְּלִיּוֹת שְׁלֹש־רִגְלִים

א. לקוטי־תפלות ח"א כט (ע"פ ח"א כט, 'האי גברא דאזל בעי אתתא')

וְרַחֵם עָלֵינוּ, וְהַצֵּל אוֹתִי וְאֵת זְרַעִי וְכָל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל, מִכָּל מִינֵי שְׂכָרוֹת שֶׁל יַיִן, וְשֵׁאֵר מִשְׁקִים הַמְשַׁפְּרִין, וְלֹא אָבוּא לְיַדֵּי שְׂכָרוֹת לְעוֹלָם, כִּי אַתָּה גֹלִית עַל־יַדֵּי הַכַּמְיָה הַקְדוּשִׁים, גְּדֹל הַפָּנִים הַנוֹרָא שֶׁל הַשְׂכָרוֹת הַסּוֹשְׁלוֹם.

חוּס וְחַנּוּן, וְרַחֵם עָלֵינוּ וְהַצִּילֵנוּ, מִשְׁתִּיָּה מְרַבָּה הַמְבִיאָה לְיַדֵּי שְׂכָרוֹת, וְאֶפְלוּ מַעַט הַשְׁתִּיָּה הַמְכַרְחַת בְּשִׁבְתוֹת וַיְמִים־טוֹבִים, תִּזְכְּנֵי שְׁתִּיָּה הַשְׁתִּיָּה בַקְדָּשָׁה וּבִטְהָרָה גְדוֹלָה, וְנִזְכָּה לְהַרִים אֶת מַחֲנוּ וְדַעַתְנוּ לְשִׁמְךָ וְלַעֲבוּדְתְךָ, עַל־יַדֵּי מַעַט הַשְׁתִּיָּה בַיָּמִים הַקְדוּשִׁים.

וְנִזְכָּה, שֶׁלֹּא יֵצֵא מִפִּינוּ שׁוֹם דְּבוּר שֶׁלֹּא כִרְצוֹנְךָ, עַל־יַדֵּי שְׁתִּיָּה הַיַּיִן אוֹ מִשְׁקָה הַמְשַׁפֵּר, וְלֹא נְדַבֵּר אֶז שׁוֹם דְּבוּר שֶׁאֵין צְרִיכִין לְגַלוֹת, רַק נִזְכָּה לְדַבֵּר בַקְדָּשָׁה וּבִטְהָרָה דְּבוּרִים שֶׁהֵם רְצוֹנְךָ הַטוֹב בְּאַמְתָּה, בְּשִׁמְחָה וּבִטְוֵב לִבָּב, וְלֹא נָבוּא לְיַדֵּי שְׂכָרוֹת לְעוֹלָם, וְתַצִּילֵנִי בְרַחֲמֶיךָ מִיַּיִן הַמְשַׁפֵּר, וְתִזְכְּנֵי לַיַּיִן, "הַמְשַׁמָּח אֶלְקִים וְאֲנָשִׁים".

ב. לקוטי־תפלות ח"א ל (ע"פ ח"א ל, 'מישרא דסכינא')

וְתַרְחֵם עָלֵינוּ בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים וּבְחַסְדֶיךָ הַגְּדוֹלִים, וְתוֹשִׁיעֵנוּ, שֶׁנִּזְכָּה לְקַבֵּל אֶת כָּל הַשְּׁלֹש־רִגְלִים הַקְדוּשִׁים, שֶׁהֵם פֶּסַח שְׁבוּעוֹת סְפוֹת, בַקְדָּשָׁה גְדוֹלָה, וּבַחֲדוּה רַבָּה וְעִצּוֹמָה מְאֹד.

וְנִזְכָּה לְכַבֵּד אֶת כָּל הַרְגָלִים וְהַיָּמִים־טוֹבִים, בְּכָל מִינֵי כְבוֹד וְעֵז וּפְאָר, בְּמֵאֲכָל וּמִשְׁתֵּה, וּכְסוֹת נִקְיָה, וּבִשְׁבִיתָה מִן הַמְלָאכָה, וּבִלְב טוֹב וּבְשִׁמְחָה גְדוֹלָה, וּבַתְּפִלָּה בְּכוֹנָה עִצּוֹמָה וְהַתְּעוּרָרוֹת נִפְלָא, כִּרְאוּי לְאִישׁ יִשְׂרָאֵלִי לְהַתְּפַלֵּל וּלְהַתְּנַחֵג בַּיּוֹם־טוֹב קְדָשׁ.

וְתִזְכְּנֵנוּ וְתַעֲזְרֵנוּ, לַעֲשׂוֹת מִצְוֹת הַרְבֵּה בְּכָל הַשָּׁנָה, בַקְדָּשָׁה גְדוֹלָה וּבְשִׁמְחָה רַבָּה. וְנִזְכָּה שִׁיתְקַבֵּץ שִׁמְחַת כָּל הַמִּצְוֹת שֶׁל כָּל הַשָּׁנָה, לְתוֹךְ הַלֵּב הַקְדוּשׁ, שֶׁהֵם הַשְּׁלֹש־רִגְלִים, וְעַל־יַדֵּי־זֶה נִזְכָּה לְשִׁמְחַת יוֹם־טוֹב בְּאַמְתָּה כִּרְצוֹנְךָ הַטוֹב, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב: "וְשִׁמְחַת בַּחֲגֹךְ".

וְנִזְכָּה לְשִׁמְחָה מְאֹד מְאֹד בַּחֲדוּה רַבָּה וְעִצּוֹמָה, בְּכָל הַשְּׁלֹש־רִגְלִים, "נְגִילָה וְנִשְׁמְחָה

בְּךָ", אֲשֶׁר בַּחֲרַת בְּנוּ מִכָּל הָעַמִּים וְרוֹמְמֵתְנוּ מִכָּל הַלְּשׁוֹנוֹת, עַד שֶׁנִּזְכָּה לַעֲלוֹת לְרָאוֹת וּלְרָאוֹת בְּאוֹר פְּנֵי ה'.

וְתַעֲזְרֵנוּ לְקַיֵּם כָּל הַמִּצְוֹת הַנוֹהֲגוֹת בְּכָל רִגְל וְרִגְל, וּבַפְּרָט הָאַרְבַּע מִצְוֹת הַנוֹהֲגוֹת בְּכָל רִגְל, אֲשֶׁר עַל יָדָם מַעֲלִין אֶת הַשְּׂכִינָה, שֶׁהִיא בַחֲנִיַת 'אַרְבַּע', לְאוֹר־הַפְּנִים, שֶׁהֵם: בְּפֶסַח - 'אַרְבַּע כּוֹסוֹת', בְּשִׁבּוּעוֹת - 'קְבֻלַּת־הַתּוֹרָה', שֶׁהוּא 'סֹדֵר הַמְשָׁנָה', שֶׁהוּא "אַרְבַּע פְּעָמִים בְּיַד כָּל אֶחָד". בְּסְפוֹת - 'אַרְבַּע מִינִים שְׁבֻלוֹלָב'.

אָנָּה ה', רַחֵם עָלֵינוּ, וְזַכְּנוּ לְקַיֵּם בְּאַמְתָּה וּבְשִׁלְמוֹת כָּל הַמִּצְוֹת הַנוֹרָאוֹת הָאֵלֶּה, בְּמוֹעֵדָם וּבְזִמְנָם, בְּכָל רִגְל וְרִגְל, עִם כָּלל שֵׁאֵר הַמִּצְוֹת הַקְדוּשׁוֹת וְהַנוֹרָאוֹת שֶׁבְּכָל רִגְל וְרִגְל.

וְנִזְכָּה לְקַיֵּם בְּתַכְלִית הַשְּׁלֵמוֹת, בְּשִׁמְחָה וּבַחֲדוּה רַבָּה וְעִצּוֹמָה, וּבִירְאָה וּבְאֲהָבָה, בְּאִפְן שֶׁנִּזְכָּה לְהַעֲלוֹת אֶת הַמְּלָכוֹת דְּקְדָשָׁה, אֶל אוֹר־הַפְּנִים הַמְּאִיר בְּשִׁלְש־רִגְלִים.

וְתִזְכְּנֵנוּ לָשׁוּב בְּתִשּׁוּבָה שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ מֵתוֹךְ שִׁמְחָה, בְּכָל הַיָּמִים־טוֹבִים. וְתַחַנְנֵנִי בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים, לַעֲשׂוֹת תִּשּׁוּבָה שְׁלֵמָה, אֶפְלוּ עַל הַעֲוֹנוֹת שֶׁאֵינָם יְדוּעִים לִי.

רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, אַתָּה יְדַעַת כְּמָה אָנִי רַחוּק מִקְדָּשְׁתָּה וּשְׁמַחַת יוֹם־טוֹב הַקְדוּשׁ. חוּס וְחַמֵּל עָלֵי בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים, וְזַכְּנֵנִי בַחַסְדֶיךָ הַעֲצוּמִים, שֶׁאִזְכָּה לְקַבֵּל הַיָּמִים־טוֹבִים בַקְדָּשָׁה גְדוֹלָה וּבְשִׁמְחָה רַבָּה.

עַד שֶׁאִזְכָּה עַל־יַדֵּי קְדָשְׁתָּה וּשְׁמַחַת יוֹם־טוֹב לְהַעֲלוֹת אֶת הַמְּלָכוֹת דְּקְדָשָׁה מִפִּין הָאַרְבַּע מְלָכִיוֹת, וּלְהַעֲלוֹתָהּ לְאוֹר פְּנֵי ה', וַיְקַיֵּם מִקְרָא שְׁפָתוֹב: "צִדְק לְפָנָיו יִהְיֶה, וַיִּשֶׁם לְדָרֶךְ פְּעָמָיו", וַנִּאָּמַר: "אֵךְ צְדִיקִים יוֹדוּ לְשִׁמְךָ, יִשְׁבוּ יִשְׂרָאֵל אֶת פְּנֵיךְ".

וְתִזְכְּנֵנִי לְהַמְשִׁיךְ עָלַי קְדָשְׁתָּה וּשְׁמַחַת יוֹם־טוֹב תָּמִיד, בְּכָל הַשָּׁנָה כְּלָה, וְאִזְכָּה לְשִׁמְחָה דְּקְדָשָׁה תָּמִיד, עַד שֶׁאִזְכָּה לְהַשְׁנֵת אֶלְקוֹתֶיךָ, וַיְדַעַת רּוֹמְמוֹתֶיךָ, וְתִשׁוּקַת אַמוּנָתֶךָ, בְּאַמְתָּה וּבִלְב שְׁלָם, בְּשִׁמְחָה וּבִטְוֵב לִבָּב, בַקְדָּשָׁה וּבִטְהָרָה גְדוֹלָה.

רַחֵם עָלֵינוּ בְּרַחֲמֶיךָ, וְשַׁלַּח לָנוּ הַגּוֹאֲל־צִדְק בְּמַהֲרָה בַּיָּמִינוּ, וַיְקַיֵּם מִקְרָא שְׁפָתוֹב:

ד. לקוטי תפלות ח"א מא (ע"פ ח"א מא, דקודין)

יהי רצון מלפניך ה' אלקינו ואלקי אבותינו, שתרחם עלי, ותזכני להיות בשמחה תמיד. ואזכה להיות שמח תמיד בשמחה של מצוה, ואגיל ואשמח בך ובישועתך תמיד, על כל החסדים אשר עשית עמנו, אשר בחרת בנו מכל העמים, ורוממתנו מכל הלשונות, וקדשתנו במצותיך, וקרבתנו מלפני לעבודתך, ושמך הגדול והקדוש עלינו קראת.

ואזכה ברחמיך, לזכר הטובה והחסד הגדול הזה תמיד, ולשמח בזה מאד תמיד בכל יום ובכל עת ובכל שעה, וביותר בשבתות וימים טובים.

פי אין שיעור וערך, לרובי החסדים והטובות אשר אתה גומל עמי בכל עת, מה רב טובך אשר עשית עמי, "מה אשיב לה' כל תגמולוהי עלי".

אלו כל הימים דיו, וכל אנשים קלמוסין, ובני אדם לבלרים, ולשונות מקלסים, לא יספיקו לבאר ולספר אחת מני אלה ורובות, רבוי הטובות והחסדים וההצלחות והישועות הגדולות והנוראות, נסים רבים ונפלאות, פלאי פלאי פלאות, אשר הפליא חסדו עמנו אדון הצבאות, אשר הציל נפשנו מכל התלאות וההרפתקאות. "רבות עשית אתה ה' אלקי, נפלאותיך ומחשבותיך אלינו, אין ערך אליה, אגידה ואדברה, עצמו מספר".

על-כן בודאי חובה עלי בכל עת, לזכר טובותיך וחסדיך התמידיות והמתחדשות עלי בכל עת תמיד, ולשמח בישועתך תמיד.

נא אב הרחמן, עזרני וזכני שאהיה בשמחה תמיד, ואזכה לעורר עצמי תמיד לשמחה גדולה, בפרט בשבתות וימים טובים.

ואזכה שיתלהב לבי מאד מאד, על-ידי השמחה דקדשה, בהתלהבות הלב, ובהתעוררות גדול, ובתשוקה, והשקפה, והפצה, והמדה גדולה, לשמך ולעבודתך, באמת ובאמונה, בקדשה ובטהרה גדולה.

עד שימשך ההתלהבות הלב לתוך רגלי, עד שאזכה להרים את רגלי בשמחה גדולה,

"כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות". וזכני מהרה לעלות ולראות ולהשתחות לפניך בבית בחרתך בשלש פעמי רגלינו.

חוס וחנני, והצילני, והושיעני, בכל מיני הצלות וישועות. והעלני מהרה, מאפלה לאורה, משעבוד לגאולה, מיגון לשמחה. ותטהרני מהרה, מכל מיני טמאות. ותקדשני, בכל מיני קדשות.

ואזכה לעלות ולהכלל מהרה, בכל החמשים שערי קדשה, באמת ובאמונה שלמה, ובענוה אמתית, עד שאזכה "לחזות בנעם ה' ולבקר בהיכלו", להשיג השגת אלקותך בתכלית מדרגה העליונה, ולהכניס השגת אלקותך בלב כל ישראל עמו, בקדשה ובטהרה גדולה, באמת ובאמונה שלמה, ובענוה אמתית, כרצונך הטוב.

"האירה פניך על עבדך, הושיעני בחסדך. פניך האר בעבדך, ולמדני את חקיך. אני בצדק אחזה פניך, אשבעה בהקיץ תמונתך. ולא נסוג מפה תחינו, ובשמך נקרא. ה' אלקים צבאות השיבנו, האר פניך ונושעה". אמן ואמן.

ג. לקוטי תפלות ח"א לא (ע"פ ח"א לא, אית לך בירא)

ובכן תרחם עלינו ותושיענו, ותזכנו לאכל בקדשה גדולה ונוראה, עד שתהיה אכילתנו בבחינת 'לחם הפנים'.

ותעזרנו, שתהיה אכילתנו בקדשה גדולה כלי-כך, עד שיהיה השלחן שלנו מכפר פמזבה, ויהיה נאמר על השלחן שלנו: "זה השלחן אשר לפני ה'".

ותמהר ותחיש לגאלנו גאלת עולם, ותביא לנו את משיח צדקנו, ותבנה לנו בית קדשנו ותפארתנו, ושם נעלה ונראה ונשתחוה לפניך בשלש פעמי רגלינו.

כפתוב בתורתך: "שלש פעמים בשנה, יראה כל-זכורך את-פני ה' אלקיך, במקום אשר יבחר. בחג המצות, ובחג השבעות, ובחג הסוכות. ולא יראה את-פני ה' ריקם. איש כמתנת ידו, כברכת ה' אלקיך אשר נתן-לך". ונזכה לסדר בבית-המקדש לחם-הפנים לפניך תמיד. יהיו לרצון אמרי-פי והגיון לבי לפניך, ה' צורי וגואלי.

ואזכה לרקודין דקדשה בשמחה גדולה, ובפרט בשבתות וימים טובים, וימים שעשית בהם נסים לישראל.

ותצילני משכרות תמיד, ותשמרני ותצילני ברחמיך מיין המשכר, ומהתלהבות הלב ורקודין הנמשכין מהסטרואאחרא חסי ושלום, ולא יהיה לי שום התלהבות היצר לשום תאוה כלל, ותזבני ליין "המשמח אלקים ואנשים".

ובכליעת שיהיה ההכרח לשותות יין ושכר בשבתות וימים טובים, ובכוס של ברכה, תזבני שתהיה שתיתי בצמצום גדול, רק כדי להרחיב דעתי בקדשה גדולה, ולבוא לשמחה של מצוה לשמחה אמתיית דקדשה עלידייזה, להתלהבות הלב דקדשה, שיתלהב לבי בקדשה גדולה לשמך ולעבודתך באמת פרצונה הטוב. ותשמרני ותצילני ברחמיך משתיה מרבה, ולא אבוא לידי שכרות לעולם.

חוס ורחם עלי, וזבני, שיהיה לי כח לעורר שרש יין המשמח, כמו שכתוב: "ויין ישמח ללב אנוש". ותשמח את לבי תמיד בקדשה גדולה באמת, עד שאזכה לרקודין דקדשה.

ועלידי הרקודין בהתלהבות הלב דקדשה עלידי יין המשמח, אזכה ברחמיך להמתיק ולבטל כל הדינים הנאחזין בעקבים וברגלין, ותתן לנו כח לבטלם ולשברם ולהמתיקם, ויתבטלו כל הדינים מעלינו ומעל כל עמך בית ישראל מעתה ועד עולם.

ה. לקוטי תפלות ח"א צט (ע"פ ח"א קלה, 'כי אקח מועד')

יהי רצון מלפניך ה' אלקינו ואלקי אבותינו, שאזכה ברחמיך הרבים, ובחסדיך העצומים, לקבל את כל הימים טובים בקדשה ובטהרה גדולה, בשמחה ובחדוה רבה, ובהרחבת הלב, בתכלית השלמות, פרצונה הטוב באמת.

ואזכה להקביל פני רבי ברגל, אפלו כשאני רחוק ממנו, שאזכה לקבל פני הצדיקים האמתיים, ולהכירם ולאיהבם, ולהמשיך עלי קדשתם, עלידי קבלת יום טוב קדש הנמשך מהם.

ועלידייזה אזכה, לארבעים יותשעה שערי בינה המתגלים ומאירים ביום טוב קדש. ותפתח לי אור השכל דקדשה, ואזכה להתבוננות גדול ונפלא בתורתך ועבודתך באמת. ועלידייזה יתבטל ממני כל השטותים של כל מיני גדלות ונסות ורמות רוחא, ואזכה לתכלית הענוה בשלמות פרצונה הטוב.

ותמשיך עלי ועל כל ישראל תמיד, קדשת משה רבנו עליו השלום, שזכה לארבעים יותשעה שערי בינה, ועלידייזה זכה לענוה באמת, כמו שכתוב: "והאיש משה ענו מאד, מפל האדם אשר על פני האדמה".

רחם עלינו מלא רחמים, שנזכה בכח קבלת הימים טובים "מועדי ה' מקראי קדש", להמשיך עלינו קדשת משה רבנו עליו השלום, וקדשת כל הצדיקים האמתיים, וימשכו עלינו עלי ידם, כל המחין והשכליות הקדושים האמתיים הנמשכין ביום טוב.

ועלידייזה נזכה לבטל ולהסיר מאתנו, כל מיני גדלות ונסות ופניות, עד שנזכה לענוה אמתיית, לענוה של משה רבנו עליו השלום.

רבוננו של עולם, אתה ידעת גדל רחוקי מענוה אמתיית, "כי בער אנכי מאיש, ולא בינת אדם לי". ובעונותי הרבים, איני יודע כלל מהו ענוה אמתיית, כי ענוה גדולה מהכל.

רחם עלי בעל הרחמים, וזבני לקדשת יום טוב באמת, עד שאזכה עלידייזה, לידע ולהכיר היטב מעלת גדלת הצדיקים האמתיים, עד שאתבטל נגדם בתכלית הבטול.

ועלידייזה יתבטל ממילא ממני, כל מיני גאות, וגבהות, וגדלות, ונסות, ופניות, מפל מה שהפה יכל לדבר והלב לחשב, עד שאזכה לענוה אמתיית פרצונה הטוב באמת.

ו. תפלות יתחנונים השמטה ל'לקוטי תפלות' ח"א צט (ע"פ ח"א קלה, 'כי אקח מועד')

רבוננו של עולם, זבני ליראה את שמך באמת ובלב שלם. ויקים בי מקרא שכתוב: "עקב ענוה יראת ה'". ותזבני לחזר בתשובה

שְׁלֹמֹה לַפְּנִיָּה, עַל־יְדֵי הָאֲרֶת קִדְשַׁת יוֹם־טוֹב, כִּי כָּבֵד גְּלִיתָ לָנוּ: "שֶׁהַיָּמִים־טוֹבִים הֵם יָמֵי דִין, יָמֵי תְּשׁוּבָה".

וְעַל־יְדֵי־זָה אֲזָכָה לְתַקֵּן כָּל הַפְּגָמִים שֶׁפָּגַמְתִּי בְּבַחֲיַנֵּת ה'מַלְכוּת־דְּקִדְשָׁה', עַל־יְדֵי עוֹזְנוֹתֵי וּפְשָׁעֵי הָעַצוּמִים, עַד אֲשֶׁר עַל־יְדֵי־זָה גִרַמְתִּי בַחֲיַנֵּת נַפִּילָה, כְּבִיכּוֹל, לְבַחֲיַנֵּת ה'מַלְכוּת־דְּקִדְשָׁה', וְהִתְגַּבְּרוּ עַל־יְדֵי־זָה ה'אַרְבַּע־מַלְכוּתִּים דְּסִטְרָא־אַחְרָא, בְּפָרֵט 'קַלְפַת־עַמְלֶק' יַמְחִישׁמוּ, שֶׁהוּא כְּלָלִית כָּלָם, כְּמוֹ שֶׁפָּתוּב: "רֵאשִׁית גּוֹיִם עַמְלֶק".

עַל־כֵּן חוֹס וְחַמֵּל נָא עָלַי, לְהַחְזִירֵנִי בְּתְּשׁוּבָה שְׁלֹמֹה לַפְּנִיָּה, וְעַל־יְדֵי־זָה אֲזָכָה שֶׁתַּעֲלֶה ה'מַלְכוּת־דְּקִדְשָׁה' מִנַּפִּילָתָהּ, וְיִתְבַטְּלוּ כָּל ה'אַרְבַּע־מַלְכוּתִּים דְּסִטְרָא־אַחְרָא, בְּפָרֵט 'מַלְכוּת־עַמְלֶק' יַמְחִישׁמוּ וְזָכְרוּ.

וְזָכַנִי לְהִתְקַרֵּב וּלְהִתְקַשֵּׁר בְּאַמֶּת לְצַדִּיקֵי־אַמֶּת, אֲשֶׁר הֵם עוֹסְקִים בְּזָה, לְהַעֲלוֹת אֶת הַמַּלְכוּת מִבֵּין הַקַּלְפוֹת וְהַסִּטְרָא־אַחְרָא רַחֲמָנָא לִיַּצֵּלְנִי, עַד אֲשֶׁר עַל־יְדֵי־זָה זָכוּ הֵם בְּעַצְמָם לְבַחֲיַנֵּת 'מַלְכוּת', כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנוּם לְבִרְכָה: "מֵאֵן מַלְכֵי רַבָּנָן". וְעַל־יְדֵיהֶם נַעֲשֶׂה עַקֵּר קִדְשַׁת יוֹם־טוֹב, שֶׁהוּא לְהַעֲלוֹת בַּחֲיַנֵּת ה'מַלְכוּת־דְּקִדְשָׁה' מִבֵּין הַקַּלְפוֹת, וּלְבַטֵּל כָּל הַפֶּחַ וְהַמְּשַׁלָּה שֶׁל ה'אַרְבַּע־מַלְכוּתִּים דְּסִטְרָא־אַחְרָא'.

וְעַל־כֵּן עַל־יְדֵי הַתְּקַשְׁרוֹת לְצַדִּיקֵי אַמֶּת, אוֹלֵי אֲזָכָה אֲנִי הַשְּׁפָל וְהַגְּרוֹעַ וְהַפְּחוֹת וְהַנְּמוּךְ מְאֹד, לְקַבֵּל גַּם־כֵּן קִדְשַׁת יוֹם־טוֹב, עַד שֶׁאֲזָכָה לַעֲנוּה בְּאַמֶּת, וּלְיִרְאָה אֱמֶתִיית דְּקִדְשָׁה, וּלְתְּשׁוּבָה שְׁלֹמֹה, וּלְנֶאֱלָה קְרוּבָה, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנוּם לְבִרְכָה: "גְּדוּלָה תְּשׁוּבָה שֶׁמִּקְרַבֶּת אֶת הַגְּאֻלָּה". "קִרְבָּה אֶל נַפְשִׁי גְאֻלָּה, לְמַעַן אֵיבִי פְּדִנִי. רִיבָה רִיבֵי וְגְאֻלָּנִי, לְאַמְרַתְךָ חַיִּי".

ז. לקוטי־תפלות ח"א קכב (ע"פ ח"א קסט, 'נהיה עקב תשמעוני')

חֲנוּכָה ה' עַל שְׂאֵרֵי יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ, וְהַצִּילֵנוּ מִכָּל רָע, וּמִכָּל הַגְּזֵרוֹת קָשׁוֹת שֶׁבְּעוֹלָם, וְתַסְלֵק וְתַסִּיר וְתַבְטֵל כָּל הַמַּשְׁפָּטִים וְהַדִּינִים מִיִּשְׂרָאֵל, עַד שֶׁנִּזְכָּה עַל־יְדֵי בְּטוּל הַדִּינִים, לְשִׂמְחָה גְּדוּלָה, שֶׁתַּגְדִּיל הַשְּׂמֵחָה, עַד שֶׁתַּגִּיעַ לְתוֹךְ הַרְגֵּלִין, שֶׁנִּזְכָּה לְרַקֵּד הַרְבֵּה מִתּוֹךְ שִׂמְחָה.

"נְגִילָה וְנִשְׂמָחָה בִּישׁוּעַתְךָ", בְּשִׂמְחָה וְגִלָּה רַגְלָה דִּיצָה וְחֻדוּה, וּבְפָרֵט בִּימֵי שִׂמְחָה יוֹם־טוֹב יָמֵי חַג (פְּלוּגֵי) הַקְּדוּשִׁים הַפְּאִים לְקִרְאָתָנוּ לְשָׁלוֹם, רַחֵם עָלֵינוּ וְחַזְקֵנוּ, לְשִׂמְחָה בָּהֶם בְּכָל עוֹ, כִּי הֵם זְמַן שִׂמְחָתָנוּ.

"רַב לְהוֹשִׁיעַ", רַחֵם עָלֵינוּ, וְהַשְׁמִיעֵנוּ בְּשׁוֹרוֹת טוֹבוֹת אֱמֶתִיּוֹת מִהֲרָה, שֶׁנִּתְבַּטְּלוּ כָּל הַגְּזֵרוֹת הַקָּשׁוֹת, לְמַעַן נִזְכָּה לְשִׂמְחָה בְּשִׂמְחַת חַג הַקְּדוּשָׁה הַבָּא עָלֵינוּ לְטוֹבָה, וְלֹא יִתְעַרְבֵב שִׂמְחָתָנוּ חֶסֶד וְשָׁלוֹם.

רַחֵם עָלֵינוּ לְמַעַן שִׂמְחָה, וְשִׂמְחָנוּ בְּחַג הַקְּדוּשָׁה הַזֶּה הַבָּא עָלֵינוּ לְטוֹבָה, בְּשִׂמְחָה גְּדוּלָה, בְּשִׂמְחָה אֱמֶתִיית, בְּשִׂמְחָה גְּדוּלָה וְהַקְּדוּשָׁה שֶׁנִּקְרָא עָלֵינוּ, וְיָקִים מִקְרָא שֶׁפָּתוּב: "בְּשִׂמְחָה יִגִּילוּן כָּל הַיּוֹם, וּבְצַדִּיקְתְּךָ יִרְוִמוּ", עַד שֶׁנִּזְכָּה לְהַמְשִׁיךְ הַשְּׂמֵחָה מִחַג הַקְּדוּשָׁה וְהַנּוֹרָא הַזֶּה, עַל כָּל הַשָּׁנָה כְּפָּלָה.

ח. לקוטי־תפלות ח"א קמ (ע"פ ח"א רלה, 'דע שמי שהולך ונחלק ונופל')

"תָּמִיד אֲשֶׁרִי בַמַּעַגְלוֹתֶיךָ כָּל נְמוּטוֹ פְּעָמַי". רַבּוֹנוּ שֶׁל עוֹלָם, שְׁמַרְנֵי וְהַצִּילֵנִי, שֶׁלֹּא אֶפְגַּם לְעוֹלָם בְּשִׂמְחַת יוֹם־טוֹב קִדְשִׁי.

זָכַנִי לְשִׂמְחָה בְּשִׂמְחָה וְחֻדוּה גְּדוּלָה, בְּכָל רַגְלִי וּרְגֵל, "מוֹעֲדֵי ה' מִקְרָאֵי קִדְשִׁי", וְאֲזָכָה לְקִיָּם מִצּוֹת "וְשִׂמְחַת בְּהַגֵּד" בְּשִׁלְמוֹת, בְּכָל פְּרִטְיָה וְדִקְדוּקָיָה, וְתִרְנֵנִי מִצּוֹת הַתְּלוּיִים בָּהּ.

שִׂמְחָה נַפְשִׁי וְהַצִּילֵנִי מִבְּזוּי הַמוֹעֲדוֹת, רַחֵם עָלַי וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל, וְשְׁמַרְנֵי וְהַצִּילֵנִי שֶׁלֹּא אֶהְיֶה חֶסֶד וְשָׁלוֹם בְּכָל הַמְּבֹזָה אֶת הַמוֹעֲדוֹת, שֶׁאֵין לוֹ חֵלֶק לְעוֹלָם־הַבָּא, וְנַחֲשֵׁב כְּאִלּוּ עוֹבֵד עַבּוּדָה זָרָה.

הַצִּילֵנִי מִבּוֹשׁוֹת וְחִרְפוֹת הַפְּאִים עַל פְּגָם בְּזוּי הַמוֹעֲדוֹת חֶסֶד וְשָׁלוֹם.

וְתַהֲיֶה עִמִּי תְּמִיד, וְתַשְׁמְרֵנִי וְתַצִּילֵנִי לְכָל תְּמַעַד אֲשׁוּרִי, וְאֵל תִּתֵּן לְמוֹט רַגְלִי, שֶׁלֹּא אֶמְעַד וְלֹא אֶחְלִיק אֶת עַצְמִי, וְלֹא אֶפְלֵ לְעוֹלָם, לֹא בְּנַשְׂמִיּוֹת וְלֹא בְּרוּחָנִיּוֹת.

וְלֹא יִשְׂמַחוּ בְּנֵי אָדָם בְּתַקְלַתִּי חֶסֶד וְשָׁלוֹם, וְלֹא יִשְׁחָקוּ מִמֶּנִּי. "הֵקֵם עַל סַלַּע רַגְלִי, כּוֹנֵן אֲשֶׁרִי".

חֲזַקְנִי וּמַצְנֵי בְּדַרְכֵיךָ הַנּוֹפְלָאִים, בְּאִפְסוֹ שְׂאֻזָּה תְּמִיד לְשִׂמְחַת הַרְגָּלִים וְהַמוֹעֲדִים בְּשִׁלְמוֹת, "הַאִירָה פְּנֶיךָ עַל עַבְדְּךָ, הוֹשִׁיעֵנִי בַחֲסֶדְךָ", שְׂאֻזָּה בְּכָל רֶגֶל וְרֶגֶל, לְשִׂמְחָה וְלִגְוִיל בְּכָל פְּחִי, וְלִהְרַגִּישׁ שִׂמְחַת יוֹם-טוֹב בְּלִבִּי.

מֵלֵא רַחֲמִים, שִׂמְחַת יִשְׂרָאֵל, תֵּן שִׂמְחָה בְּלִבִּי, בְּפֶרֶט בְּיָמִים-טוֹבִים הַקְּדוּשִׁים וְהַנּוֹרָאִים מְאֹד, "נְגִילָה וְנִשְׂמָחָה בְּךָ".

וְרַחֵם עָלַי, וּמְחוּל לִי וּסְלַח לִי וּכְפַר לִי, עַל כָּל הַפְּגָמִים שֶׁפָּגַמְתִּי בְּשִׂמְחַת יוֹם-טוֹב מֵעוּדֵי עַד הַיּוֹם הַזֶּה, וְתַהֲיֶה בְּעֶזְרִי וְתוֹשִׁיעֵנִי לְתַקֵּן הַכָּל בְּשִׁלְמוֹת, שְׂאֻזָּה לְבָרֵךְ וְלַהֲעֵלּוֹת כָּל הַשִּׂמְחוֹת הַנּוֹפְלוֹת לְמִקּוֹמָן וּלְשִׁרְשׁוֹן, אֶל מְקוֹם אֲשֶׁר הָיָה שֵׁם אֱהֵלֶם בַּתְּחִלָּה.

וְתַרְגִּילְנִי בְּרַחֲמֶיךָ בְּכָל דְּרָכֵי הַשִּׂמְחָה, בְּאִפְסוֹ שְׂאֻזָּה לַהֲיֹוֹת בְּשִׂמְחָה תְּמִיד, בְּפֶרֶט בְּשַׁבָּתוֹת וַיָּמִים-טוֹבִים, נְגִילָה וְנִשְׂמָחָה בִּישׁוּעַתְךָ, "אֲשִׂמְחָה וְאֶעֱלֶצָה בְּךָ, אֲזַמְרָה שִׁמְךָ עֲלֵיוֹן. שִׂמְחָה נִפְשׁ עַבְדְּךָ, כִּי אֵלֶיךָ ה' נִפְשִׁי אֶשָּׂא. תוֹדִיעֵנִי אֶרְחַ חַיִּים, שִׁבַּע שִׂמְחוֹת אֶת פְּנֶיךָ, נְעֻמוֹת בִּימֵינֶךָ נַצַּח. תִּשְׁמִיעֵנִי שִׁשׁוֹן וְשִׂמְחָה, תִּגְלַנָּה עֲצֻמוֹת דְּבִית".

"שִׁבְעֵנִי מֵטוֹבָךָ, וְשִׂמְחָה נִפְשֵׁנוּ בִישׁוּעַתְךָ, וְטַהַר לִבֵּנוּ לְעַבְדְּךָ בְּאֵמֶת, וְהִנְחִילְנוּ ה' אֱלֹמֵינוּ בְּשִׂמְחָה וּבְשִׁשׁוֹן מוֹעֲדֵי קְדֻשָּׁה, וְיִשְׂמְחוּ בְךָ יִשְׂרָאֵל מִקְדָּשֵׁי שִׁמְךָ". "יְהִי לְרַצּוֹן אִמְרֵי-פִי וְהִגִּיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ, ה' צוּרִי וְגוֹאֲלִי", אָמֵן וְאָמֵן.

ט. לְקוּטֵי-תְּפִלוֹת ח"ב א (ע"פ ח"ב א, 'תקעו קמטשלה')

וּבְכֵן תִּזְכְּנוּ בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים, שְׂנוּזָה לְשִׁמּוֹר אֶת הַיָּרֵאָה שֶׁבְּלִבִּי, וְתִזְכְּנוּ לְקַבֵּל אֶת הַשְּׁלֹשִׁי רְגָלִים, שֶׁהֵם פֶּסַח שְׁבוּעוֹת סְפוּת, בְּשִׂמְחָה וְחֵדוּה גְּדוּלָה רַבָּה וְעֲצוּמָה, וּבִירְאָה וּבְאַהֲבָה, וּבִקְדֻשָּׁה וּבְטַהֲרָה גְּדוּלָה, בְּתַכְלִית הַשְּׁלֹמּוֹת, פְּרִצוֹנֶךָ הַטּוֹב.

וְאֻזָּה לְכַבְּדֶם, בְּכָל מֵינֵי כְבוֹד וְעִנְיָ, בְּאִכִּילָה וְשִׂתְיָה וּמַעֲדָנִים טוֹבִים, וּבְמַלְבוּשֵׁי כְבוֹד, וּבַתְּפִלָּה בְּכוֹנָה, וְשִׂמְחָה גְּדוּלָה, וּבַהֲתַעֲוֹרְרוֹת גְּדוּלָה.

וְנִזְכָּה, לְהַמְשִׁיךְ עָלֵינוּ דַעַת גְּדוּלָה וְחֵדֶשׁ, בְּכָל רֶגֶל וְרֶגֶל מֵהַשְּׁלֹשִׁי-רְגָלִים, וְנִזְכָּה לְתַקֵּן

וּלְחַדֵּשׁ כָּל הַשְּׁלֹשָׁה מַחִין שֶׁבְּשִׁלְשָׁה חֳלָלֵי הַגְּלִגְלוֹת, שֶׁהֵם חֲכָמָה וּבִינָה וְדַעַת, עַל-יַדֵּי הַשְּׁלֹשִׁי-רְגָלִים.

עַד שְׂנוּזָה עַל-יַדֵּי-זֶה, לְשַׁבֵּר וּלְכַבֵּל כָּל הַשְּׁלֹשׁ תְּאוֹת-רַעוּת, שֶׁהֵם 'תְּאוֹת-מִמּוֹן' וְ'תְּאוֹת-מִשְׁגָּל' וְ'תְּאוֹת-אִכִּילָה', אֲשֶׁר הֵם הֵיוּ בְּעוֹכְרֵנוּ, וְעַל-יָדֶם אֲבָדְנוּ מֵהַ שְׂאֻזָּה, וּבְאֵנוּ לְמָה שֶׁבָּאֵנוּ.

אָנָּה ה', אָנָּה ה', חוּס וְחַמַּל עָלֵינוּ, חוּס וְחַמַּל עַל נַפְשֵׁנוּ, חַמַּל עַל עוֹלָלְנוּ וְטַפְּנוּ, חַמַּל עָלֵינוּ וְעַל כָּל הַתְּלוּיִים בָּנוּ, חַמַּל עַל כְּבוֹדְךָ, וְזַכְּנוּ מֵעַתָּה, וְחֲזַקְנוּ וְאִמְצָנוּ וְשִׂמְחָנוּ בְּשִׂמְחָה דְּקְדֻשָּׁה, בְּאִפְסוֹ שִׁימְשֵׁךְ עָלֵינוּ כַּח וּגְבוּרָה גְּדוּלָה דְּקְדֻשָּׁה, עַד שְׂנוּזָה מִהֲרָה לְשַׁבֵּר וּלְכַבֵּל כָּל הַשְּׁלֹשׁ תְּאוֹת הָאֵלֶּה.

וְנִזְכָּה לְהַמְשִׁיךְ הַדַּעַת דְּקְדֻשָּׁה לְתוֹךְ לִבְבֵּנוּ, עַל-יַדֵּי קְדֻשַׁת הַשְּׁלֹשִׁי-רְגָלִים, וְעַל-יַדֵּי-זֶה נִזְכָּה לְתַקֵּן אֶת לִבְבֵּנוּ, לְכַבֵּל מִלְּבַבְנוּ כָּל הַשְּׁלֹשׁ תְּאוֹת הָאֵלֶּה, וְלֹא יִשָּׂאֵר אֲצִלְנוּ מֵהֵם שׁוּם רֶשֶׁם כָּלֵל.

וְתִזְכְּנוּ לְקַבֵּל 'חַג־הַפֶּסַח' בְּקְדֻשָּׁה גְּדוּלָה זְמַן חֲרוּתְנוּ - וְעַל-יַדֵּי-זֶה נִזְכָּה לְהַמְשִׁיךְ מִחַ וְדַעַת לְשַׁבֵּר 'תְּאוֹת-מִמּוֹן'.

וּבְזִכּוֹת קְדֻשַׁת 'חַג־הַשְּׁבוּעוֹת' - תִּזְכְּנוּ לְהַמְשִׁיךְ מִחַ וְדַעַת לְשַׁבֵּר 'תְּאוֹת-הַמִּשְׁגָּל'.

וּבְזִכּוֹת קְדֻשַׁת 'חַג־הַסְּפּוּת' "חַג הָאֶסִּיף" - תִּזְכְּנוּ לְהַמְשִׁיךְ מִחַ וְדַעַת לְשַׁבֵּר תְּאוֹת אִכִּילָה.

אָנָּה ה', חוּס וְחַמַּל עָלֵינוּ, וּמֵלֵא מִשְׂאֵלוֹתֵינוּ לְטוֹבָה בְּרַחֲמִים, כִּי אַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים גְּלוּת לָנוּ אֵלּוּ הַעֲצוֹת טוֹבוֹת קְדוּשׁוֹת אֵיךְ לְהַנְצִיל מִכָּל רָע, וְהוֹדַעְתָּ לָנוּ עֲצָה טוֹבָה וְיִשְׁרָה, לְשַׁבֵּר כָּל הַשְּׁלֹשׁ תְּאוֹת הַעֲקָרִיּוֹת, עַל-יַדֵּי קַבְּלַת הַשְּׁלֹשִׁי-רְגָלִים בְּקְדֻשָּׁה פְּרָאוּי.

אֲבָל אַתָּה יְדַעְתָּ אֶת רָע לִבְבֵּנוּ, וּקְשִׁיוֹת עָרְפָּנוּ, וּבְלִבּוֹל וְעַכְבִּירַת דַּעַתְנוּ, וְגִדְל חֲלִישׁוֹתֵנוּ, עַד אֲשֶׁר גַּם הַעֲצָה בְּעֲצָמָה קָשָׁה עָלֵינוּ לְקַיֵּם, כִּי אֵין אַתָּנוּ יוֹדַע עַד מָה, שׁוּם דְּרָךְ וְתַחֲבוּלָה, אֵיךְ וּבְאִיזָה אִפְסוֹ נִזְכָּה לְקַבֵּל הַשְּׁלֹשִׁי-רְגָלִים פְּרָאוּי.

כֹּאֲשֶׁר נִגְלָה לְפָנֶיךָ אֲדוֹן כָּל, כְּמָה אָנוּ רַחוּקִים מִקְדֻשַׁת הַשְּׁלֹשִׁי-רְגָלִים, כִּי פָּגַמְנוּ בְּכָל

תורתך הקדושה, ובפרט בקדשת ושמחת שבת ויום-טוב, וגם בהשלש-רגלים בעצמן פגמנו פגמים הרבה מאד.

אָנָּא ה'! הודיענו נא את דרכיך, ונדע איך נמצא חן בעיניך, ואיך נזכה לפעל בקשתנו אצלך, באפן שנוזפה להתקרב אליך באמת, ונוזפה לקיים כל העצות-טובות האמתיות, אשר גלית לנו על-ידי צדיקך האמתיים, עד שנוזפה לשוב אליך באמת ובלב שלם. חוס וחמל עלינו, יהמו ויכמרו נא מעיד ורחמיך עלינו.

מָלְךְ רַחֲמָן רַחֵם עָלֵינוּ, טוב ומטיב הדרש לנו, שוובה עלינו בהמון רחמיך, בגלל אבות שעשו רצונך. זכנו והננו ברחמיך הרבים, שנוזפה כלנו לקבל כל השלש-רגלים בשמחה ובחדוה רבה ועצומה עד אין-סוף, ותזכנו לשמחת יום-טוב באמת פרצונך הטוב.

חֹסֶם וְחַמֵּל עָלֵינוּ, פי אין אנו יודעים שום דרך איך לזכות לשמחת יום-טוב, פי אם בנתיך הגדול לבד. קדשנו במצותיך, ותן חלקנו בתורתך, שבענו מטובך, ושמחנו בישועתך, וטהר לבנו לעבדך באמת, והנהיילנו ה' אלקינו בשמחה ובששון מועדי קדשך.

עַד שְׁנוּזְפָה בְּזוּכֹת וּכְחַ קְדֻשַׁת הַשְּׁלֹש־רִגְלִים, לשפר ולבטל כל השלש תאוות-רעות, שהם 'תאוות-מזון' ו'תאוות-נאות' ו'תאוות-אכילה'. ונוזפה להיות קדושים וטהורים באמת, ותוציאנו מאפלה לאורה, מהשך לאור גדול.

וְנִזְכָּה לְהַמְשִׁיךְ הַדַּעַת הַקְּדוּשָׁה לְתוֹךְ הַלֵּב, לתקן ולזכך ולטהר הלב מפל השלש תאוות האלו, ויקים בנו מקרא שפתוב: "וידעת היום והשבת אל לבבך, פי ה' הוא האלקים, בשמים ממעל ועל הארץ מתחת אין עוד".

י. לקוטי-תפילות ח"ב ד (ע"פ ח"ב ד, וזאת הערכים צייתי לכללך)

וְתִזְכְּנוּ לְשִׁמְעַת קוֹל הַקְּרִיאָה שֶׁל הַיָּמִים-טוֹבִים הַקְּדוּשִׁים, אשר הם קוראים ומגלים את הרצון, פי ברחמיך הרבים עשית עמנו נסים ונפלאות גדולות ונוראות, פלאי פלאות, בכל השלש-רגלים "מועדי ה' מקראי קדש".

כִּי בַחַג הַפֶּסַח הַקְּדוּשׁ - הוֹצֵאתָ אוֹתָנוּ מִמִּצְרַיִם בְּאוֹתוֹת וּנְוִיאוֹת, "במסת באתת ובמופתים ובמלחמה וביד הזקה ובזרוע נטויה", ככל אשר עשית לנו ה' אלקינו במצרים לעינינו.

וּבַחַג הַשְּׁבוּעוֹת הַקְּדוּשׁ - נָתַתָּ לָנוּ אֶת תּוֹרַתְךָ הַקְּדוּשָׁה, באותות גדולות ונוראות, בקולות וברקים עלינו נגלית, ובקול שופר עלינו הופעת, ופנים בפנים דבר ה' עמנו, ודברך שמענו מתוך האש, אשר לא נשמע ולא נראה פזאת בכל הארץ ובכל הגוים אשר על פני האדמה.

וְבַחַג הַסְּפֹת הַקְּדוּשׁ - הוּא זָכַר לְהַקְיָה עֲנִי-כְבוֹד, אשר הקפת אותנו במדבר-סיני ארבעים שנה בשבעת ענני-כבוד, ובעמוד-ענן הלכת לפנינו יומם, ובעמוד-אש לילה. "מה רבו מעשיך ה', רבות עשית אתה ה' אלקי, נפלאותיך ומחשבתיך אלינו, אין ערך אליך, אנידה ואדברה עצמו מספר".

זָכְנוּ בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּיבִים, לקבל את כל השלש-רגלים, בשמחה גדולה, ובקדשה ובטהרה.

וְנִזְכָּה בְּכָל הַשְּׁלֹש־רִגְלִים הַקְּדוּשִׁים וְהַנּוֹרְאִים "מוֹעֲדֵי ה' מִקְרָאֵי קֹדֶשׁ", לשמע בכל יום-טוב ויום-טוב, את קול הקריאה הגדולה של היום-טוב קדש, שמכריז וקורא ומגלה את הרצון: "שאין שום חיוב הטבעי פלל! - רק הכל מתנהג ברצונך הקדוש לבד!" - וברצונך הגלית אותנו בין העפוי"ם לטובתנו, פדי "לכלל הפשע ולהתם חטאת", ואתה עתיד להוציאנו מפיניחן מהרה, ותנקם דם עבדיך השפוף.

וְעַל-יְדֵי-יְזָה נִזְכָּה לְשִׁמְחַת יוֹם-טוֹב בְּאַמֶּת, כמו שפתוב: "ושמחת בהנהג".

וְנִזְכָּה לְשִׁמְחָה מְאֹד מְאֹד בְּכָל הַיָּמִים-טוֹבִים, בשמחה שאין לה קץ וסוף, נגילה ונשמחה בישועתך. ויקים מקרא שפתוב: "ישמח צדיק פי חזה נקם, פעמיו ירחץ בדם הרשע. ויאמר אדם אך פרי לצדיק, אך יש אלקים שפטים בארץ".

וְתִזְכְּנוּ עַל-יְדֵי הַתְּנַלְמוֹת-הַרְצוֹן דְּקְדֻשָּׁה, שנוזפה להמשיך יראה גדולה עלינו, ונוזפה להתירא ולרעד ולפחד ממה תמיד, ולעבדך

מהרה מקרא שפתוב: "בשמה יגילון כל היום, ובצדקתך ירומו. כי תפארת עזמו אתה, וברצונך תרום קרננו. כי לה' מגננו, ולקדוש ישראל מלכנו".

יא. לקוטי תפלות ח"ב ו (ע"פ ח"ב ג, 'עלידי זעה טובה)

יהי רצון מלפניך ה' אלקינו ואלקי אבותינו, שתזכני להיות בשמחה תמיד. ותעזרני ותושיעני, שאזכה לעשות כל המצות וכל הדברים שבקדשה בכח גדול, עד שאזכה להזיע בשעת עשיית המצוה או הדבר שבקדשה.

ועל-ידי-זך אזכה שיצאו ממני כל הדמים העכורים וכל הארסיים רעים שיש בהם, הכל יצא לחוץ על-ידי הזעה טובה בשעת עשיית דברים שבקדשה.

ועל-ידי-זך אזכה להכניע הטחול שהוא עכירת-הדמים, שמשם נמשך העצבות חסיון-שלום, ואזכה להיות בשמחה תמיד, ולגרש ולבטל העצבות והמרה-שחורה ממני, שלא יהיה להם שום שליטה ואחיזה בי כלל, רק אזכה להיות "אך שמח" תמיד.

ותרחם עלינו ועל כל עמך ישראל, ותשמרנו ותצילנו מכל מיני חלאים ומכאובים, ומכל מיני חלשות.

ותחמל על כל חולי עמך ישראל אשר כבר נפלו למשכב, שתשלח להם מהרה זעה טובה, ועל-ידי-זך יצאו מהם כל הארסיים רעים של הדמים העכורים, ועל-ידי-זך תרפאם רפואה שלמה ברחמיך, ותשלח עליהם ועלינו שמחה גדולה באמת.

ונזכה שיהיה נמשך עלינו תמיד השמחה של יום-טוב, על-ידי זעה טובה דקדשה, שנזכה להכניס כל פחותנו בשעת עשיית כל מצוה ומצוה וכל דבר שהוא רצונך, עד שנזכה להזיע זעה טובה.

ועל-ידי-זך נזכה תמיד לשמחה של יום-טוב, לגיל ולשמחה בה תמיד בכל יום יום, על אשר זפיתנו ברחמיך הרבים, ובחרת בנו מכל העמים, ורוממתנו מכל הלשונות, וקדשתנו במצותיך, וקרבתנו מלפנו לעבודתך, ושמה הגדול והקדוש עלינו קראת.

ביראה גדולה ובשמחה רבה, כמו שפתוב: "עבדו את ה' ביראה, וגיילו ברעדה". בפחד וברעד נמליכך עלינו, אחד יחיד ומיוחד.

עד שנזכה על-ידי היראה הקדושה, להמשיך חסד גדול מאתך עלינו.

ונזכה על-ידי-זך, להמשיך שפע גדולה ופרנסה טובה בהרחבה גדולה, בלי שום גזיעה, ובלי שום עסק ומלאכה כלל, רק אתה לבד תכלכלנו, בלי שום עשייתנו כלל.

ולא נצטרך לעשות שום עסק, ולא שום מלאכה ומשאומתן, ולא לחשב שום מחשבה בשביל פרנסה, רק בהסדך הגדול לבד תחיינו, ותתן לנו כל צרכינו מאתך לבד.

ונזכה, שתהיה מלאכתנו נעשית על-ידי אחרים, ויקים בנו מקרא שפתוב: "ועמדו זרים ורעו צאנכם, ובני נכר אפריכם וכרמיכם, ואתם כהני ה' תקראו, משרתי אלקינו יאמר לכם".

וברחמיך הרבים, תמשיך רפואה שלמה לכל תחלואינו ולכל מכאובינו ולכל מפותינו, ותרפא כל מפות עמך ישראל, בכל תקוני רפואותיהם, בגשמיות וברוחניות.

ובזכות וכח הצדקה, תרחם על כל חולי עמך ישראל אשר שלחת עליהם מפותיך בעוונותינו הרבים. ותעזר להם, שיהיו נפתחין פי כל המפות, ותמשיך ותוציא כל הקלקולים, וכל הלחות רעות, וכל הדמים העכורים והמקלקלים, מתוך כל מפות עמך ישראל, בזכות הצדיקים האמתיים הזקנים שבקדשה אשר קנו חכמה האמתית.

ובזכות קדשת השלש-רגלים "מועדי ה' מקראי קדש", שהם קוראין ומגלין את הרצון, על-ידי-זך נזכה לטהר ולכבס ולהדיח את כל הדמים, עד שיהיו כל הדמים זכים וצחים וטהורים, למען יוכלו כל הדמים שבכל רמ"ח אברינו ושס"ה גידינו, לסבב סבובם והלוכם כסדר במהירות גדול, כראוי להם באמת.

ותמשיך עלינו שמחת יום-טוב קדש תמיד, ונזכה להיות בשמחה תמיד, ולעבדך באמת ביראה ובאהבה ובשמחה וחדוה, ויקים בנו

רבונו של עולם, אתה יודע כמה וכמה מזיק לנו העצבות חס־ושלום, אבל מה נעשה והעצבות והמרה־שחורה מתגברים עלינו בכל פעם בהתגברות גדול בלי שעור, עד אשר "כִּשְׁלַח פַּח הַסַּבָּל". ומה נעשה ועונותינו עשו.

אך כבר הזהרתנו: שאף־על־פי־כן צריכין להתחזק להיות בשמחה תמיד, וכל אדם כמו שהוא, צריך להתגבר להרחיק העצבות והמרה־שחורה, ולהכריח עצמו בכל הכחות להיות בשמחה תמיד.

על־כן באתי לפניך מלא רחמים, שתחום ותחמל ותרחם עלינו בכל־עת, ותעזרנו לשמח את נפשנו בכל מיני עצות ודרכים, באפן שנוזפה להרחיק העצבות מאתנו בכל־עת, ולהיות בשמחה תמיד, עד שנוזפה שיהיה נמשך עלינו בכל יום ויום, השמחה של יום־טוב קדש.

ונזכרה להתבונן ולהאמין במעשי ה' ונפלאותיו, אשר הוא עושה עמנו בכל יום נפלאות ונסים גדולים ונוראים, לחזקנו ולאחזנו ולאמצנו לבל נמוט לעולם חס־ושלום, כאשר כבר גלית דעתנו לראות מעט מרחוק חסדיך ונפלאותיך וטובותיך שאתה עושה עמנו בכל יום ובכל־עת ובכל שעה, כמו שפתוב: "מאת ה' היתה זאת, היא נפלאות בעינינו. זה היום עשה ה', נגילה ונשמחה בו. שמח נפש עבדך, כי אליך ה' נפשי אשא".

חזקני ואמצני, ועזרני והושיעני, בדרכי חסדיך ונפלאותיך הנוראות, שאזכרה להיות בשמחה תמיד באמת, אמן כן יהי רצון.

יב. לקוטי־תפלות ח"ב כג (ע"פ ח"ב כו, צריך להרחיק משכרות)

מלא רחמים, אתה ידעת כמה נפשות נשקעו בין מצולה על־ידי השכרות רחמנאי ליצלן, ונטרדו משני עולמות על־ידי־זה. הצינני מלא רחמים, שמרני ברחמיך הרבים, שלא אבא לעולם לידי שכרות כלל.

ואפלו בשבתות וימים־טובים ובשאר זמנים קדושים, אשר רצונך שנושמח את נפשנו על־ידי שתית יין מעט, זכנו ברחמיך הרבים, שנוזפה לכוון את המדה, שלא נשתה כי אם מעט המכרה כפי רצונך, כדי לרומם דעתנו,

ולהרחיב שכלנו ולבנו, כמו שפתוב: "יין ישמח לבב אנוש".

באפן שנוזפה על־ידי מעט השתיה, להרחיב ולהגדיל החסדים שדעתנו מלבש בהם, שנוזפה על־ידי מעט השתיה, להיות בשמחה ובטוב לבב באמת.

באפן שנוזפה להתדבק בך באמת על־ידי־זה, ולזכור על־ידי־זה יותר ויותר, את כל האזהרות, בכל אבר ואבר, שמזהיר אותנו משה רבנו עליו־השלום, ונתעורר ביותר לקיים את כל המצות השיכים לכל אבר ואבר.

ותפתח לבי בתורתך, ואחרי מצותיך תרדף נפשי. ואזכרה להתקרב אליך יותר ויותר על־ידי השתיה, בדבקות גפלא ואמתי כרצונך הטוב, ואהיה מתפתח ביני בקדשה גדולה, להיות כרצונך הטוב באמת, ויהיה נמשך עלי הרחבת הדעת והחסדים מדעת קוני, ואזכרה לכבד את ה' באמת מהוני ומגורני.

רבונו של עולם, אתה ידעת, כי אף לפי גדל הגנות של השכרות בלי שעור, אף־על־פי־כן ההכרח לפעמים לשחות מעט בשביל הרחבת הדעת. כאשר הודיעונו חכמיך האמתיים גדל גנות השכרות דסטרא־אחרא, וגדל מעלת השתיה בקדשה לשמך, כמו שאמרו רבותינו־זכרונם־לברכה: "זכה משמחו, לא זכה משממו. זכה נעשה ראש, לא זכה נעשה רש". וגם אנו מחיבים לקדש ולהבדיל על היין בשבתות וימים־טובים, ולברך ברפת המזון על הפוס של יין, כי אין אומרים שיר אלא על היין, כמו שפתוב: "המשמח אלקים ואנשים".

על־כן רחם עלינו למען שמך, וזכני אותי, ואת כל חברתינו, ואת כל עמך ישראל, שנוזפה כל אחד לפי בחינתו, לידע בכל עת לכוון המדה, באפן שנתרחק מהשכרות לגמרי. ובעת שיהיה רצונך לשמחנו מיינך הטוב, תזכנו ותשמר אותנו, שלא נשתה יותר מדאי, רק מעט המכרה, באפן שנוזפה לשמח נפשנו, ולהרחיב דעתנו, ולהגדיל החסדים, ולא נבא על־ידי־זה לידי רגז ודינים וגבורות חס־ושלום כלל.

רק אדרבא, נוזפה על־ידי מעט השתיה, להתפתות בחסדים דקדשה יותר ויותר,

בשמחה ובטוב לבב באמת פרצונך הטוב, באפן שנוזפה להתדבק בך באמת, ולגיל ולשיר ולשמחה בשמך, בגילה ורגו, ולדבר דברי תורה בהרחבת הלב ובשמחה, מה שצריכין לדבר ולגלות.

ותשים מחסום לפינו, לבלי להיות "הולך רכיל מנלה סוד". לבלי לגלות אז חסי ושלו, מה שאין צריכין לגלות. ותפתח את פינו בשירות ותשבחות לשמך הגדול והקדוש פרצונך הטוב, ויקים בנו מקרא שפתוב: "והפך פנין הטוב, הולך לדודי למישרים, דובב שפתי ישנים".

עזרני להיות פרצונך הטוב בכל התנועות, באכילה ושתייה ושאר הכרחיות, הכל אצפה לעשות על צד היותר טוב באמת, כפי רצונך הטוב באמת באותו העת והזמן, ולא אסור מרצונך ימין ושמאל מעתה ועד עולם, אמן סלה.

יג. לקוטי תפלות ח"ב לה (ע"פ ח"ב עב, 'חיים נצחיים')

ונזפה להגות בתורתך הקדושה יומם ולילה, ותאיר עינינו בתורתך, עד שנוזפה לחדש חדושין אמתיים בתורתך הקדושה, בכל יום ויום, ובפרט בשבתות וימים טובים, באפן שיהיו לי תקון גדול לנפשי ורוחי ונשמת.

ואזפה עלידי חדושי ובאורי התורה, שימשך עלי יראה גדולה ובושה נוראה מפניך, ותהיה "יראתך על פני" - "זו הבושה", "לבבתי אחטא" עוד מעתה ועד עולם.

יד. לקוטי תפלות ח"ב מ

(ע"פ ח"ב פא, 'קשאדם משמח את עצמו בשמחה של מצוה')

אדון השמחה והחדוה, אשר עז וחדוה במקומך, ואין עצבות לפניך כלל. עזרני והושיעני ברחמיך הרבים, שאזפה לשמח את עצמי בכל עת תמיד. ותלמדני דעת, ודרך עצה תודיעני, באפן שאזפה להתגבר ולהתחזק תמיד על היגון והאנחה והעצבות, להרחיקם מעלי ומעל גבולי, לבלי להניחם לכנס לאחז ולגע בי בכל חסי ושלו.

רק להתגבר בכל עז, להמשיך עלי שמחה וחדוה תמיד. אגילה ואשמחה בך, ובישועתך הגדולה, ובנפלאותיך וחסדיך הרבים והעצומים אשר עשית עמי, ואשר אתה עתיד לעשות עמי,

אשר בחסדיך הנפלאים תמכת גורלי להיות מזרע ישראל עם קדשך, אשר נתת לנו תורת אמת, וחי עולם נטעת בתוכנו. "חבלים נפלו לי בנעימים, אף נחלת שפרה עלי".

זבני ברחמיך הרבים, להתגבר ולהתחזק בכל עת, להמשיך עלי השמחה הגדולה והנפלאה הזאת תמיד.

ואזפה לחזק את עצמי בשמחה גדולה כל-כך, עד שתגיע השמחה לרגלי, שאזפה לרקד מחמת שמחה. ובפרט בשבתות ה', ובמועדי ה' מקראי קדש, ובחנפה, ופורים, ובשאר שמחות של מצוה, תהיה בעזרי תמיד לשמחני בכל עז, עד שאזפה לרקד הרבה מחמת שמחה.

ואזפה לעסק בתורה, ולעשות כל המצות בשמחה גדולה כל-כך, עד שהשמחה תגיע עד רגלי, ואזפה להעלות את הרגלין למעלה.

ועל-ידי-זה תרחם ותעלה ותקים, את כל תומכי אורייתא, שהם סמכי קשוט, המחזיקים בלומדי תורה, ונותנים להם מתת-ידם הטובה.

אנא ה', עזר להם, ותשפיע להם כל טוב, עושר וכבוד וחיים, בנים ובני בנים, ויתרבו צאצאיהם כחול הים, ותברך את כל מעשה ידיהם, ובכל אשר יפנו יצליחו (ובפרט וכו'). ותעזר להם, ותעלה אותם בכל פעם מעלה מעלה, ותחזק את לבבם, שיזכו בכל פעם להחזיק ביותר את הלומדי תורה באמת.

ותמלא ידם ברכת ה', שיוכלו להחזיק אותם בשלמות, למלאת להם כל צרכיהם, לתת להם כל מחסורם אשר יחסר להם, באפן שיזכו העוסקים בתורה לעסק בתורה ועבודה לשמה תמיד, בהרחבת הלב, בלי שום בלבול וטרדת הפרנסה כלל.

עזרני הושיעני מלא רחמים, להיות בשמחה תמיד, למדני דרכי עצותיך האמתיות בכל עת, ותזכירני ותחזקני ותאמציני בכל עת להתעורר להיות בשמחה תמיד, לזכר בכל עת טובותיך הנוראות והנשגבות, אשר אתה עושה עם כל אחד מישראל, ועמי בפרטיות, בכל עת, ערב ובקר וצהררים, מעודי עד היום הזה, את נפלאותיך

וטובותיה בלי שעור הידועות לי מקרוב ומרחוק, ואת נפלאותיה וטובותיה הנעלמות ונסתרות ממני, אשר אתה לבד עושה עמי נפלאות ונסים נוראים וטובות נצחיות בכל עת, כדי לחיותני ולקיימני בקדשת ישראל לנצח.

אשר אין טובה ושמחה גדולה מזאת, שכל אחד מישראל, אפלו הפחות שבפחותים כמוני, זוכה לכמה נקודות טובות בכל יום, לקיים מצות הבורא יתברך, אשר הם חיינו וארך ימינו לעולמי עד ולנצח נצחים. אשרנו מה טוב חלקנו, ומה נעים גורלנו, ומה יפה ירשתנו.

זפנו לזכר ולהאמין בחסדיה ונפלאותיה וטובה הגדול שאינו נפסק לעולם, ולשמח את עצמי על ידיה תמיד.

פתח לבי ודעתי, והאר עיני שכלי, והורני ולמדני בכל עת, כל הדרכים והעצות שאפשר לשמח עצמי בהם באותה העת והשעה, באפן שאזכה להיות בשמחה תמיד.

עד שאזכה בכל פעם לרקד הרבה מחמת שמחה, ולהעלות כל הבחינות הנקראין 'רגלין', לבחינת 'לבב חכמה', בבחינת: "ונבא לבב חכמה". ועל ידיה יהיו נמתקין כל הדינים שבעולם מעלינו ומעל כל ישראל.

ואזכה על ידי השמחה והרקודין, לתקן פגם הדבור הרע, מה שפגמתי לפניך מעודי עד היום הזה בדבורים רעים הרבה, בפרט פגם דבורים רעים של לשון הרע ורכילות, הכל אזכה להעלות ולתקן בשלמות על ידי שמחה ורקודין דקדשה.

ותשמרני ותצילני מעתה, מלדבר שום דבור רע, ובפרט מלשון הרע ורכילות, ואזכה לקדש את דבורי בקדשה גדולה בתכלית השלמות.

ותשמרני ותצילני מפגם אמונה, ותזכני להעלות ולתקן כל פגמי האמונה, על ידי השמחה והרקודין דקדשה. ואזכה מעתה לאמונה שלמה באמת פראוי בתכלית השלמות ברצונך הטוב.

ותעלה אותי גם בממון ועשר, שתשפיע לי ממון ועשירות הרבה דקדשה, באפן

שאוכל לעסק בתורתך ועבודתך בלי טרדא ובטול כלל. ואזכה להרבות בצדקה, ולהחזיק ידי העוסקים בתורה ועבודה באמת.

רבונן של עולם, אתה ידעת דחק פרנסתנו כעת אשר "כשל פח הפבל". רחם עלינו למען שמך, ומלא משאלותינו לטובה ברחמים, וזכנו להיות בשמחה תמיד, עד שנוכה לרקודין דקדשה, ולהעלות כל בחינות הרגלין למעלה לקדשה עליונה, באפן שנוכה להמשיך שפע טובה ופרנסה טובה ועשירות גדול בקדשה ובטהרה, לנו ולזרענו ולכל עמך בית ישראל, ובפרט לכל תומכי אורייתא.

רבונן של עולם, מלא משאלותינו לטובה ברחמים, וזכנו לבא לכל מה שבקשנו מלפניך, שנוכה להיות בשמחה תמיד. "אגילה ואשמחה בחסדך אשר ראית את עניי, ידעת בצרות נפשי. אשמחה ואעלצה בך, אזמרה שמך עליון. שמח נפש עבדך, כי אליך ה' נפשי אשא". שבענו מטובה, ושמחנו בישועתך, וטהר לבנו לעבדך באמת. "תשמיעני ששון ושמחה, תגלנה עצמות דפית. השיבה לי ששון ישעה, ורוח נדיבה תסמכני". "יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך, ה' צורי וגואלי". אמן ואמן.

טו. תפלות הבקור ד
(ע"פ 'לקוטי הלכות' השכמת הבקור ד; הבנויה ע"פ ח"א ל, 'מישרא דסכינא')

ואזכה להחיות את המלכות והחכמה התאה, על ידי אורייתא, שנומשך מאור השמחה של המצות שאנו זוכים בכל יום ויום.

ונזכה לעשות המצות בשמחה גדולה באמת, עד שיתקבצו כל השמחות של המצות, לאורייתא, שמאיר בשלש פעמי רגלנו, בחג המצות ובחג השבעות ובחג הספות.

ועל ידיה נזכה לבטל כל הארבע מלכיות דסטרוא אחרא, עד שנוכה לחכמות דקדשה באמת, ולטהר עצמנו, עד שנוכה גם בגופנו, להאיר ולהשיג הארות מהשגות הבורא יתברך שמו.

עלי כן עזרנו, שנוכה להתגבר ולעשות המצות בשמחה, ולהעלות כל המצות לאורייתא, שמאיר בשלש רגלים, בכדי שנוכה לחכמה

דקדשה, שעלידייזה נזכה לקבל מהצדיקי האמת השגות אלקותה, בחינת: "שבע שמחות את פניה, נעמות בימינה נצח".

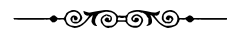
ואתה אלקינו, עזרנו לקום בכל לילה בחצות, ולהתגבר על השנה, ואזכה להתאבל על חרבן בית המקדש, ועלידייזה יתעלה מלכותה מן הקלפות והחיצונים, כמו שהודעת לנו עלידי חכמי הקדושים: "שכל המתאבל על הבית המקדש, כאלו עוסק בבנינו".

ועלידייזה אזכה להמשיך עלי קדשת הבית המקדש, ששם עקר אורי הפנים שממשיכין בשלשינגלים, שהיו צריכין לעלות אל בית המקדש לראות פני ה', כדי לקבל אורי הפנים.

רחם עלינו, שנשים לב לכל דברי רבותינו זכרונם לברכה, לבלי לסור מדבריהם ימין ושמאל, אפלו בדברים פשוטים נדע שכל חיותנו תלוי בזה.

עד שנזכה לשכל הקדוש, ולהחיות את החכמה עלידי שמחת מצותינו שנזכה לעשותם בקדשה ובשמחה, עד שנמשיך אורי הפנים משמחת יום טוב, ששם מתקבצים כל השמחות של כל המצות, ומשם זוכין לקבל אורי הפנים מבית מקדשנו, שיבנה במהרה בימינו נצח סלה ועד.

ונזכה להחיות את חכמתנו בקדשה, ולקבל חיות מאורי הפנים, משמחת המצות שנתקבצין בשלשינגלים, ונזכה לחנפת הבית המקדש, ששם אורי הפנים מאיר, "אור פניה עלינו אדון נשא. אלקים יחנו ויברכנו, יאר פניו אתנו סלה".

הושענא רבא

א. לקוטי תפלות ח"א צג (ע"פ ח"א עד, רומק על השמים)

ורחם עלינו והושיענו, וזכנו לקדשת הושענא רבא ושמחת תורה, שהם בחינת דבור בלא דעה ודבור בדעה, שנזכה ללמד ולהגות בתורתך הקדושה תמיד, ואפלו בעת ובמקום שאין אנו זוכין להבין דברי תורתך על בורין, נזכה

להתיגע ולעסק ולהגות בהם וללמד אפלו בלי הבנה.

ואתה ברחמיך, תקבל גם את עסק התורה הזו, ותשמח בדברי תורתנו אפלו פשהם בלא הבנה, ותטע מהם אינן וברבין סחרנין דההוא נחלא הנקראין "ערבי נחל".

ותעזר רחמיך הגדולים עלינו, ותהיה בעזרנו, ותפקח את עיני שכלנו, שנזכה לצאת מהשך לאור, ותאיר עינינו במאור תורתך, שנזכה לידע ולהבין ולהשכיל את כל דברי תורתך על בורין ואמתתו, ולידע כל דיני ומשפטי התורה וכל דרכי התורה, ולהשתדל בה בארח מישור, עד שנזכה לנטע אינא דחי לעלא, דכלא אסותא.

ותזכנו בכל שנה ושנה, לקיים כל המצות הקדושות הנוהגות בימים הקדושים האלה, שהם, הושענא רבא ושמחת תורה. ונזכה לשמח בהם בשמחה רבה וחדוה גדולה ועצומה בתכלית השמחה בשלמות באמת, ולהתקדש בהם בקדשה גדולה, באפן שנזכה לתקן כל התקונים האלה ויותר מזה, בימים הקדושים הנוראים האלו, שהם גמר החתימה והתקון של ראשי השנה ויום כפור.

ותעזרנו ותושיענו, שנזכה לקיים השבעה הקפות של יום הושענא רבא הקדוש, עם הארבע מינים הקדושים ונוראים, בתכלית השלמות פרצונה הטוב. ונזכה לצעק ולזעק אליך ולהתפלל תפלות ההושענות בלב שלם מעמקא דלבא, כראוי לצעק לישועתך ביום הנורא ההוא, יום גמר הדין הקדוש והנורא והאים מאד מאד.

ונזכה לקיים מצות חבטת הערבה, מנהג נביאך הקדושים, בקדשה גדולה בשמחה רבה, ולהמתיק עלידייזה כל הדינים בתכלית ההמתקה, באפן שיהיה נעשה יהוד קדשא ברידי הוא ושכינתה ביהודא שלים עלידינו, ביום שמיני עצרת ושמחת תורה הקדושים.

שמיני עצרת ושמחת תורה

א. לקוטי תפלות ח"א צג (ע"פ ח"א עד, רומק על השמים)

ונזכה לשמח בשמיני עצרת ושמחת תורה, בתורה, בחדוה רבה ושמחה גדולה

ב. לקוטי תפלות ח"א קמה

(ע"פ ח"א רסו, ו'עקב נסע סתתה וגו' ולמקנהו עשה סכת')

ובבן תזפנו עלידי מצות ספה הקדושה, לשמח בשמחה גדולה בשמחת-תורה, לסים התורה, ולהתחילה בשמחה וחדוה גדולה, "נגיל ונשיש בזאת התורה, פי היא לנו עז ואזרה".

ותהיה בעזרנו בכל שנה ושנה, לקים מצות ספה בשלמות גדול כל-בך, עד אשר נזכה לקבל את התורה משם מחדש בכל שנה ושנה, פי מספה יוצאת התורה.

עד אשר עלידי פניסתנו לספה נזכה, שיהיה נעשה מאתנו בעצמנו תורה, שכל אחד מישראל יהיה נעשה ממנו תורה, אורייתא וישראל וקדשא-בריהוה הוא כלא חד. וימשך עלינו עלידי מצות ספה הקדושה, קדשת חג השבועות, קדשת חדש סיון, קדשת קבלת-התורה.

ג. לקוטי תפלות ח"ב ה (ע"פ ח"ב ה, 'תקעו צמוחה')

ובזכות קדשת שמיני-עצרת הקדוש, תזפנו לתקון המשפט דקדשה, ועל-ידי-זה תצילנו תמיד מפגם-הברית וממקרה-ליכה חסו-שלום, ותהיה הטפה הקדושה נקלטת ונעצרת בקדשה גדולה פרוצונה הטוב, ולא תהא נשחתת חסו-שלום לעולם.

ד. בוכבי-אור 'ששון-ושמחה' ב'פתיחה', תפלה ח

רבוננו של עולם, עזרני מעתה, לגיל ולשמח בך תמיד, ומכל-שפן וכל-שפן שפן בשמחת-תורה, בשבת, ויום-טוב, אזכה להוסיף שמחה על שמחתי, עד שאמשיך מהם השמחה גם על ימי החל, שאזכה גם בימי החל לגיל ולשמח בך ובתורתך ובמצותיך ובצדיקיך האמתיים, בכל מיני גילה וששון, בכל מיני דיצה ושמחה, בכל מיני חדוה ועלצון. עזרני להתחזק ולהתגבר בכל זה, בכל נפשי ולבבי, מעתה ועד עולם, פרוצונה הטוב, אמן ואמן.

ועצומה עד אי-סוף, שזכינו להיות מזרע ישראל, ולקבל את התורה-הקדושה עלידי משה נביאך נאמן ביתך. אשרינו, מה טוב חלקנו, ומה נעים גורלנו, ומה יפה ירשתנו. אשרינו שזכינו לכל הטוב הגדול והנורא הזה.

זכנו ועזרנו, שנזכה להמשיך עלינו השמחה הזאת בלבנו בכל השנה כלה, ובפרט ביום שמחת-תורה הקדוש, ונזכה לשמח תמיד בשמחה הגדולה הזאת, פראוי לשמח בזה באמת.

ונזכה לקים ההקפות עם הספרי-תורה בימים הקדושים האלו, בשמחה רבה ועצומה עד אי-סוף, ולא יתערב זר בשמחתנו, ולא יהיה כח לשום מונע ומעכב, לבלבל ולעכב חסו-שלום שמחתנו העצומה בימים הקדושים האלו, נגילה ונשמחה בך בדבקות נפלא ובהתקרבות גדול, באהבה רבה ואהבת עולם, בשמחה שאין לה קץ ותכלית.

ונזכה לסים אז את התורה-הקדושה, ולהתחילה מחדש באהבה וביראה ובשמחה גדולה, ולקבל עלינו מחדש לעסק בתורתך יומם ולילה לשמה, ולקים את כל דברי תורתך באהבה.

מלא רחמים, רחם עלינו ומלא משאלותינו לטובה ברחמים, באפן שנזכה להעלות נפשנו לשרשה שבקדשה, שהוא חכמה הקדושה, עלידי עסק התורה בקדשה ובטהרה.

עד שנזכה להבינה באמת, ונזכה להפיר אותך באמת ולגלות אלקותך בעולם, ויתגדל ויתקדש פבודך הגדול עלידינו תמיד, וכבודך ימלא כל הארץ, "יהי כבוד ה' לעולם, ישמח ה' במעשיו. רומה על שמים אלקים, על כל הארץ פבודך. ברוך ה' אלקים אלקי ישראל, עשה נפלאות לבדו. וברוך שם פבודו לעולם, וימלא כבודו את כל הארץ, אמן ואמן".

הוצאות הגליון נתנדב

לזכות ר' משה בן מלכה הי"ו

שיזכה בסייעתא דשמיא, להתקשר
בהכנעה אמיתי לצדיקים אמתיים

לע"נ הרה"ח ר' בנימין

בן הרה"ח ר' צבי ז"ל

נלב"ע ערב חג הסוכות

י"ד תשרי תשס"ז לפ"ק - תנצב"ה

יודו לה' חסדו

ונפלאתיו לבני אדם

על כל החסדים הנוראים והנפלאים
אשר גמלת אתנו בנסי נסים עין בעין

במתנת חנם מאוצר המנצר

בדרך לרבנו הקדוש זיע"א
לאומאן על ראש השנה

ובדרך חזרה לארצנו הקדושה

באור - בים - ביבשה

במדבריות בשדות וביערות

- בין גבולות שבע מדינות -

(בחינת: ה"שבעה מקומות של מים" - "אלע זיבן
ערליי וואסערן". בספורי מעשיות מבערגער ועני)

- ובחסידי שמים זכינו להגיע ולחזור בשלום -

אלו פיננו מלא שירה פים, ולשוננו רנה כהמון גליו - אין אנהנו
מספיקים להודות לה' אלקינו ואלקי אבותינו, ולברך את
שמו מלבנו - על אחת מאלה אלה אלפי אלפים ורבי רבבות
פעמים, הטובות נסים ונפלאות שעשית עם אבותינו ועמנו:

שיר ושבחה הלל וזמרה

לרבבות אלפי אנשי שלומנו היקרים

שזכו למסר נפשם וגופם וממונם, ונסעו מכל
קצוות תבל, והסתובבו זמן רב בגלויות ממדינה
למדינה בין הגבולות - והרבה מאד שזכו להגיע
ולהסתובב סמוך ונראה לגבולות מדינת
אוקריינא הנעולים וסגורים - בהשתוקקות
וכסופין וגעגועים ורצונות אדירים, בתקנה
שיפתחו הגבולות מרגע לרגע מעל-הטבע,
ולהגיע לרבנו הקדוש זיע"א לאומאן על ראש-
השנה - וכמה שישבו בבית-האסורים למען
ראש-השנה של רבנו ז"ל. - ואכן כלם זכו לקדש
שם-שמים, ולפאר ולרומם שם הצדיק-האמת,
בכל העולם כלו כפשוטו ממש - וזכו בכל
התקונים של הראש-השנה של רבנו הקדוש,
להם ולדורותיהם ולדורות דורותיהם, ולכל
בני-ישראל - ומי שלא ראה קדוש-השם הזה,
לא ראה קדוש-השם מימיו!

"כי לנסע לרבנו ז"ל - כדאי לנסע אפלו בבזיון - ואפלו לילך רגלי!"
(ימי-מוהר"ת ח"א כו)

"זכרתי לה' חסד נעוריה, אהבת כלולתיך,
לקחתך אחרי במדבר, בארץ לא זרועה!"

ולרבבות אלפי אנשי שלומנו היקרים

שזכו להשתתף בכל הקבוצים הקדושים של
רבנו הקדוש זיע"א בראש-השנה - בארץ-
ישראל, ובחוף-לארץ ובקברי-הצדיקים - וזכו
להרגיש בפעל: "אז ס'איז בוודאי יא דא" [בוודאי
ישנו], שרבנו הקדוש נמצא אתנו בכל קבוצינו,
ושלא חסר כלום מבית המלה, מכל התקונים
הנוראים והנפלאים שרבנו הקדוש פועל אתנו
ועל-ידנו בראש-השנה - ו"מיני ומיניה יתקלס
עילאה" (סוטה מ.), גם מאלה שזכו להיות אצל
ציונו המצינת באומאן, וגם מאלה שזכו להיות
אצל שאר הקבוצים הקדושים - "ראוי לו לשמח
מאד מאד!" - "אכלו מעדנים ושתו ממתקים, כי
חדות ה' היא מעזכם!"

"איך האב מיה שוין מיינע אויגן

אויסגעקוקט, אויף איטלעכן באזונדער!"

[בעיני הסתפלותי כבר על כל אחד מכם]

(חיי-מוהר"ן שכב)